

str. 4.-7.

TOMISLAV KARAMARKO PREDSEDNIK HDZ-a

Poruka ljevici: Dosta je eksperimentiranja

**O. VJEKO VRČIĆ,
NAJSTARIJI
SVEĆENIK**

**Dobri otac
Ante Antić
učio me
ministrirati**

str. 22.

WUPPERTAL

**Proslavljeno
40. godina
Hrvatske
katoličke
misije**

str. 24.-26.

CSF ZAKLADA

**Stipendiraju
nadarene
studente iz
Domovine**

str. 12.-13.

SJEĆANJE NA NAJVEĆU TRAGEDIJU HRVATA

**Održana 67.
komemoracija
žrtvama
Bleiburške
tragedije**

str. 8.-10.

ISELJENIČKA PRIČA OBITELJI HRGETIĆ

**Volimo
podjednako
Hrvatsku,
Latviju i
Venezuelu**

str. 18.-19.

**Autohaus
MAX**

Autohaus MAX Hamburg GmbH

Bargteheider Str. 14 • 22143 Hamburg
Tel.: 040 / 254828-40

- Prodaja, Otkup i Procjena Vozila
- Kreditiranje, Leasing, Garancija do 2 Godine
- Export-Import, Transport i Osiguranje Vozila

www.autohaus-max-hamburg.de

Dragi čitatelji
CroExpressa,

Evo još jedan broj našega mjesečnika je pred vama. Nastojali smo u ovome broju donijeti vam priču iz svih dijelova Hrvatske, ali i iseljenštva gdje su se zbivali značajni događaji. U Zagrebu je prije desetak dana bio XV. Opći sabor HDZ-a na kojemu su 2124 izaslanika te stranke iz cijele Hrvatske i iseljenštva izabrali novog predsjednika i novo čelništvo HDZ-a. Donosimo vam nastupni govor novog predsjednika Tomislava Karamarka u kojemu je on traserao put kojim će ići HDZ-e nakon završenih stranačkih izbora. Naši reporteri bili su na Bleiburgu, na 67. komemoraciji žrtvama Križnog puta, a donosimo vam iz pera našeg kolumniste Gojka Borića osvrt na osnivanje Ureda za iseljenštvo. Bivši saborski zastupnik HDZ-a Goran Marić i jedan od priznatijih ekonomista u Hrvatskoj, i u ovom broju daje osvrt na ekonomsko stanje u Hrvatskoj, posebice nakon uvođenja više stope PDV-a i drugih poreza. Donosimo još niz zanimljivih priča o našim iseljenicima, o stećcima kao kulturnoj baštini priznatoj u svijetu, te brojne izvještaje sa krizmi i svetih pričesti u našim katoličkim misijama. *Marina Stojak*

IMPRESSUM
CroExpress
Isernhagener Str. 6
30161 Hannover
Deutschland

Tel.: +49(0)511/336 46 87
Fax: +49(0)511/353 01 78
Internet: www.cro-express.com

Herausgeber / Chefredakteurin:
Marina Stojak (V.i.S.d.P.)
Mobile: +49(0)172/515 23 27
E-Mail: marinastojak@gmail.com

Reportagen:
Gojko Borić
Zlatko Duzbaba
Stjepan Starčević
Ružica Tadić Tomaz

Mediadaten:
CroExpress erscheint monatlich
in 10.000 Exemplaren
Verteilung: Deutschland, Österreich,
Schweiz, Niederlande
GRATIS-AUSGABE

GLOBALNA HRVATSKA MOLITVENA AKCIJA "PLAMEN SLOBODE"

Hrvati u više od 100 gradova u svijetu molili za generale u Haagu

Globalna hrvatska molitvena akcija "Plamen slobode" održana je u nedjelju 13. svibnja u više od sto gradova na svim kontinentima svijeta uoči rasprave Žalbenog vijeća Haškog suda u predmetu Gotovina/Markač. Središnji dio akcije održan je u Pakoštanima, rodnom mjestu generala Ante Gotovine, gdje je u župnoj crkvi misu predvodio župnik Mario Sikirić. "U pitanju je ugled domovine, ničiji interes", poručio je Sikirić. Hrvati diljem svijeta molitvom i paljenjem svijeća iskazali su potporu generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču, izražavajući neslaganje s prvostupanjskom presudom.

Sadržaj CroExpressa je zaštićen autorskim pravima te se smije koristiti samo u individualne i nekomercijalne svrhe uz poštovanje autorskih i vlasničkih prava izdavača te dozvolu redakcije. Linkovi u sadržaju koji vode izvan novine nisu pod nadzorom redakcije te ona nije odgovorna za sadržaj tih stranica niti linkova na njima. Redakcija CroExpressa ulaže napor kako bi informacije u novinama bile točne i aktualne, no nije odgovorna ni za kakve direktne, slučajne, posljedične, indirektno ili kaznene štete koje su nastale iz pristupa, korištenja ili nemogućnosti korištenja novine ili pak zbog bilo koje greške ili nepotpunosti u njezinu sadržaju. CroExpress poštuje privatnost čitatelja te adrese koje nam se dobrovoljno dostave će se koristiti samo u kontekstu u kojem smo primili kontakt te neće biti davane trećim licima.

CroExpress ne odgovara za istinitost objavljenih oglasa i njihov sadržaj. CroExpress ne odgovara za propuste u točnosti sadržaja oglasa, a također ne snosi niti bilo kakvu odgovornost za štetu ili gubitak koji bi nastao oglašavanjem.

Hrvati diljem svijeta molitvom i paljenjem svijeća iskazali su potporu generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču, izražavajući neslaganje s prvostupanjskom presudom.

svoj život za naš život u slobodi. "To je hvala vrijedna akcija, da će se iz svih krajeva svijeta Bogu uzdići molitva. Okupili su se Hrvati diljem svijeta moliti Boga. Vidjet ćemo što će biti. U Svetom pismu vidimo, kad se židovskom narodu nešto dogodilo, kad su pretrpjeli ili doživjeli patnju, muku, bol, stradanje, postavljaju prvo pitanje – zašto i što nam Bog time želi poručiti; i drugo, što moramo učiniti da se to više nikad ne dogodi. Dajemo sve u ruke Božje. Prihvatit ćemo što bude. Nećemo se okrenuti od Boga, naše zemlje Hrvatske ni od generala. To je sve dio naš, istaknuo je don Mario, zamolivši Boga da generalima da snage da mogu nositi križ; nose ga ljudi koji su bili spremni dati

tu živimo. "Presudit će nam oni kojima je navodno jako stalo da postoji Hrvatska. Što nam jedino ostaje, nego moliti Boga da bude pravde. To je naš vapaj. Nisu ovo politički govori - to je molitva čovjeka, vjernika, Hrvata, katolika. Svjesni da oni koji će nam suditi, ne vole nas, nego gledaju razne interese, kako će se složiti politička, regionalna situacija. Jedino u Boga imamo pouzdanje, jedino se u njega ufamo i nadamo da će učiniti da bude pravde; da će razbiti ljudske, političke i ekonomske planove", rekao je don Mario, dodavši da su Gotovina i Markač simbol Hrvatske koju tuže. "A oni nisu učinili ništa više nego branili svoje. Da se moglo svoje braniti ružama, oni bi to učinili. Da

se moglo braniti mašući maslinama i ući u Knin, oni bi to učinili. Da se moglo drugačije osloboditi nego što se učinilo, oni bi to učinili - jer stalo im je do naše zemlje. Neka Bog slo-mi ljudske planove i nepravde", poručio je don Mario, zamolivši Boga da učini da se vidi i zna da hrvatski narod, poput drugih naroda, ima pravo na svoju zemlju i državu. "Nije manipuliranje Boga zvati u pomoć, nego naša duboka vjera da dvojici naših generala da snage. Nitko generala s ovim činima ne čini svetima niti ih diže na oltar, da su sveti. Oni su samo ljudi koji su stali prvi u obranu domovine i ljudi i koji sada trpe umjesto svih nas", zaključio je župnik Pakošтана Mario Sikirić. (IKA)

Hodočastili smo Gospi u Hildesheim

Više stotina vjernika iz hrvatskih katoličkih misija sjeverne regije Njemačke je na blagdan Marije Majke Crkve, na Duhovski ponedjeljak već tradicionalno hodočastilo Blaženoj Djevici Mariji u Hildesheim. Tridesetak vjernika iz Hannovera uputilo se pješice do svetišta Blažene Djevice Marije, uz molitvu i pjesmu. U crkvi St. Godehard zajedničko misno slavlje predvodio je dr. Pero Sudar, pomoćni vrhbosanski biskup koji je za ovu prigodu doputovao iz Sarajeva na poziv don Ante Ivančića, voditelja HKM u Göttingenu, u sklopu koje je posjetio i hrvatske katoličke misije koje djeluju na sjeveru Njemačke. Uz njih

koncelebrirali su i o. Anastazio Perica Petrić iz Hannovera, fra Pero Šestak iz Neumünstera, fra Petar Čirko i kapelan Ante Ivan Rozić iz Berlina, o. Mirko Jagnjić iz Hamburga i vlč. Ivan Barišić iz Kassela. U obraćanju vjernicima, a kasnije i u propovijedi dr. Sudar stavio je naglasak na predanje i zagovor Blaženoj Djevici Mariji. - Danas smo došli ovdje zamoliti zagovor nebeske Majke, koju danas slavimo kao Majku Crkve, čiji smo mi članovi, kroz koju smo utjelovljeni, ukorijenjeni, nacijspljeni na samog Isusa Krista. Plaše nas da će se djeca radati bez majke, ali mi znamo da čovjeka nema ako ga ne rodi majka. Onaj tko se osjeća

članom Crkve, zna da se nalazi u jednoj lađi koja može propuštati, koja može valovima biti bacana na sve strane, ali i zna da ta lađa neće potonuti. Zato svaki kršćanin voli Crkvu, živi s Crkvom i za Crkvu. Svi smo djeca Marijina, ne bojte se. - kazao je dr. Sudar. Nakon svete mise nastavilo se druženje u dvorani uz domjenak, razgovore i veselu atmosferu, svirku i pjesmu mladih iz HKM Berlin i Marijane Zovko, kantautorice duhovne glazbe iz Laupheima. Okupljenim hodočasnici pridružio se i generalni konzul iz Hamburga, Slavko Novokmet. (ms)

WÜSTENROT PROGRAM ZA ISELJENIKE

Wüstenrot stambena štedionica d.d. Vas poziva da se pridružite velikoj obitelji zadovoljnih štediša u Hrvatskoj koji su došli do vlastitog doma u jednom potezu.

Wüstenrot stambena štedionica našim iseljenicima (Hrvatima bez obzira u kojoj zemlji trenutno žive) nudi jedinstvenu priliku da štede i istodobno rješavaju svoje potrebe uz pomoć našeg štednog i kreditnog programa koji je kreiran isključivo za njih!

Osiguravamo zajamčenu dobit i sigurnost Vaših ulaganja putem kamate od 2-4% i 15% državnih poticajnih sredstava.

Osigurajte vrhunsko savjetovanje za realizaciju kredita uz **fiksnu kamatnu stopu** već od 2,99%

VODITELJICA PROGRAMA ZA ISELJENIKE

dip. oec. SLAVICA MIŠIĆ
GSM +385 98 93 99 426
Gsm +385 99 73 12 449
Telefon +385 1 48 03 766
FAX. +385 1 48 03 795
slavica.misic@wuestenrot.hr

Wüstenrot stambena štedionica d.d.
www.wuestenrot.hr

wüstenrot

Dragi prijatelji,
Rekao sam u svome prvom obraćanju da vjerujem u ovaj dan, u njegovu snagu!

Nije li se ta snaga potvrdila na današnjem Saboru HDZ-a? Vi ste svojom odlukom pokazali da želite novi, bolji, pošteniji i uspješniji HDZ! Hvala vam!

Iskrene čestitke svim novoizabranim kolegama. Potom hvala svima koji su glasovali za promjene u HDZ-u. Hvala svim izaslanicima – od Cavata preko Splita, Pule, Varaždina, Vukovara, do gradova daleke Australije i Amerike.

Hvala od srca svim našim članovima, koje sam proteklih mjeseci susretao na terenu i koji su željeli vratiti HDZ na pobjednički put. Hvala svim mojim suradnicima i članovima tima.

Posebnu zahvalnost dugujem svojim suparnicima za ovo mjesto. Svojim kandidatima doprinjeli ste demokratizaciji izborne prakse u našoj stranci. U ovoj stranci nitko ne smije biti suvišan, zato s današnjim danom zaboravljam sve loše što sam doživio u kampanji s vaše strane i pozivam vas da odgovorno krenemo u budućnost.

Hvala i medijima koji su nas pratili i širom otvorili svoj prostor. Čak kad su vaše kritike bile i neutemeljene poticali ste nas da budemo jasniji i bolji.

Predizborna kampanja za ove izbore predugo je trajala. Ali uz sav napor bilo mi je naduhnuće obilaziti teren i susretati se s našim članovima.

Sada sam još uvjereniji da imamo najbolje ljude. Vidio

dišnjice. Pokrenut ćemo stranački život u svakom smislu i na svim razinama. Pritom ću osobno biti fokusiran na jačanje našeg zajedništva. Želim da HDZ uistinu zaživi kao zajednica!

Već danas mogu najaviti NOVI IZBORNI SABOR odmah nakon lokalnih izbora te uvođenje načela – jedan član jedan glas. Time ćemo HDZ vratiti narodu, kojem ćemo mi novoizabrani morati služiti, a ne vladati!

Posebnu pozornost ću posvetiti uključivanju naše mladeži, koja je naša najveća snaga i naša istinska budućnost!

Rehabilitacija odnosa s našim iseljenicima je NUŽNOST, jer su bespogovorno sudjelovali u stvaranju, obrani, oslobađanju i izgradnji hrvatske države, a onda smo ih zaboravili.

Branitelji će također biti u središtu naše pozornosti. Objećam da nikada više neće biti percipirani kao problem ove države, neće živjeti i umirati u poniženjima, siromaštvu, sumnjičenjima... U ovoj stranci će imati istinskog zagovornika jer su za ovu državu dali najviše!

Sama činjenica da su unutarstranački izbori provedeni uz sudjelovanje više kandidata te u demokratskom ozračju, jasna je poruka da kreće doba novog HDZ.

HDZ je pokazao želju za promjenom, želju za raščišćavanjem s negativnostima, koje su pojedinci učinili skrivajući se iza stranke ali i želju za povratkom na pobjednički put.

Kao što je u svojoj poruci rekao glavni tajnik Europske

GOVOR TOMISLAVA KARAMARKA NAKON POBJEDE I PROGLAŠENJA PREDSJEDNIKOM HDZ-a

Poruka ljevici: Dosta eksperimentiranja

sam golem potencijal, koji je često bio neiskorišten. Zajedno ćemo učiniti puno a prije svega osigurati pobjedu već na lokalnim a onda i na parlamentarnim izborima.

Zato odmah od sutra krećemo na posao. Očekuje nas uređenje stranke iznutra, jačanje komunikacija i odnosa u stranci, demokratizacija ponašanja i djelovanja – od temeljnih ogranaka do sre-

pučke stranke g. Lopez – Europski pučani trebaju snažan HDZ! Iskreno mogu poručiti – u HDZ-u ćete imati partnere na kojeg ćete biti ponosni, koji će zastupati i promicati europske, demokršćanske i istinske narodne vrijednosti. Novi HDZ će zajedno s drugim europskim pučkim strankama graditi bolju Europu ali će i još snažnije europeizirati Hrvatsku i našu regiju. Ljevici na vla-

sti poručujem kako je prošlo vrijeme „komocije“, neodgovornosti i eksperimentiranja s Hrvatskom. Hrvatska i hrvatski narod nisu ničije leno da ga se može omalovažavati i nekompetencijom dovoditi u pitanje... Postajemo konačno prava oporba, koja će oštro braniti nacionalne interese, upozoravati na vaše pogreške i promašaje, kojih je sve više. Ali isto tako objećam da

ćemo biti konstruktivni i znati vas pohvaliti, kad god bude odgovorno radili u interesu hrvatskoga naroda, danas kao vlast a od sljedećih parlamentarnih izbora – kao oporba.

Dragi hrvatski građani, središnji dio mog programa sažeo sam u sintagmu NOVE HRVATSKE NEOVISNOSTI, utemeljenoj na MODERNOM DOMOLJUBLJU. Ponavljam

i ovom prigodom: Kad govorim o NOVOJ HRVATSKOJ NEOVISNOSTI i MODERNOM DOMOLJUBLJU onda mislim na domoljublje kao stav, kao znanje, kao kompetenciju i odgovornost, kao preduvjet rada za svoju zemlju. Mislim na ono domoljublje koje je nespojivo s korupcijom i postavljanjem uvjeta vlastitoj domovini i narodu, ono do-

moljublje koje znači SLUŽENJE a ne uzdizanje iznad naroda, kićenje titulama ili zastupanje stranačkih interesa pred nacionalnim! Ulazak Hrvatske u Europsku uniju traži od nas da promišljamo novu viziju hrvatske budućnosti u europskom okruženju i na globaliziranom tržištu. Želim s vama graditi NOVU HRVATSKU NEOVISNOST, koja podrazu-

mijeva pokretanje uspavanih hrvatskih potencijala i hrvatski razvoj temeljen na našem geostrateškom položaju, prirodnom bogatstvima, znanju i vrijednostima ljudi.

Želim zajedno s vama stvoriti Hrvatsku kao zemlju blagostanja i sigurnosti, čiji će se glas poštovati za europskim stolom. Zato Hrvatska ne zasluži da trpi i da njom upravljaju nesposobni i oni

koji Hrvatsku nikada nisu željeli. Vrlo brzo ćemo vratiti izgubljenu radost Hrvatskoj...

Na koncu: povijesna stranaka priziva POVIJESNU ODGOVORNOST.

Preuzimam je vašom voljom, čitavim bićem i pravom domoljubnom iskrenošću!

Hvala vam dragi prijatelji i živjeli!

Neka nam živi jedina i vječna Hrvatska!

Biografija

Tomislav Karamarko rođen je 25. svibnja 1959. godine u Zadru. S navršениh pet godina s obitelji je preselio u Zagreb. Kao dvadesetogodišnjak priključio se Hrvatskom katoličkom zboru MI, koji je okupljao vjeroničku mladež i u tadašnjem komunističkom društvu promicao duhovne i općeljudske vrednote te odgovornost i ljubav prema Bogu, Crkvi i domovini. Zbog navodnih verbalnih delikata protiv komunističkog režima i tzv. kleronacionalizma jugoslavenske vlasti su mu 1982. oduzele putovnicu, zadržavši ju čak do 1989.

Završio je studij povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te se 1987. zaposlio u Državnom arhivu kao povjesničar arhivist zadužen za tzv. Kaptolski depozit.

1989. jedan je od utemeljitelja zagrebačke organizacije HDZ-a, te aktivno sudjeluje u pripremi prvih višestranačkih demokratskih izbora u Hrvatskoj a nakon uvjerljive pobjede Hrvatske demokratske zajednice i dr. Franje Tuđmana, sudjeluje i u stvaranju prve demokratske vlasti, te pripremama za obranu zemlje.

1991. imenovan je šefom Kabineta predsjednika Vlade Republike Hrvatske.

Godinu kasnije preuzima dužnost šefa Gregurićeve ratne Vlade, a zatim postaje i šef kabineta predsjednika Sabora.

1993. imenovan je načelnikom Policijske uprave zagrebačke a dvije godine kasnije, uz očuvanje sigurnosti i obrane glavnog grada Hrvatske, pokreće prve istrage protiv gospodarskog kriminala u Hrvatskoj, zbog čega nailazi na kritike dijela svojih kolega u HDZ-u, te se privremeno stranački distancira.

Od 1996. do 1998. godine bio je pomoćnik ministra unutarnjih poslova.

2000. godine bio je voditelj izbornog stožera tadašnjeg predsjedničkog kandidata Stjepana Mesića a nakon njegova izbora za hrvatskog predsjednika postaje i njegov savjetnik za nacionalnu sigurnost. Na toj dužnosti ostaje do 2002., kada se razilazi s predsjednikom Mesićem, zbog neslaganja oko njegovih stavova vezanih za prošlost Hrvatske i različitim viđenjima hrvatske budućnosti. Tada nakratko napušta politiku i odlazi u privatni sektor.

Godine 2004. imenovan je ravnateljem Protuobavještajne agencije. Aktivno sudjeluje u profesionalizaciji i razvoju hrvatske obavještajne zajednice. Tako dvije godine kasnije postaje ravnatelj Sigurnosno-obavještajne agencije.

Nakon što se Hrvatska susrela s ozbiljnim ugrožavanjem javne sigurnosti 2008. imenovan je ministrom unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Njegov mandat će ostati zapamćen po ozbiljnoj borbi i postignutim rezultatima protiv organiziranog kriminala i korupcije, te konačnom obračunu s gospodarskim kriminalom, što je bio jedan od ključnih preduvjeta za ulazak Hrvatske u Europsku uniju. Tijekom mandata na čelu MUP-a uvelike je pridonio i profesionalizaciji hrvatske policije, a ostatak će zapamćen i po pokretanju istraga protiv počinitelja komunističkih zločina nakon završetka Drugog svjetskog rata.

Na posljednjim parlamentarnim izborima, izabran je za zastupnika Hrvatske demokratske zajednice u Hrvatski sabor.

Milijan Brkić izabran za glavnog tajnika HDZ-a

Novi glavni tajnik HDZ-a je Milijan Brkić, a zamjenik mu je Damir Sesvečan, odlučio je novi Središnji odbor HDZ-a na danas održanoj konstituirajućoj sjednici, prvoj pod predsjedanjem novog predsjednika stranke Tomislava Karamarka.

Za predsjednika Središnjeg odbora HDZ-a formalno je, kao predsjednik stranke, potvrđen Tomislav Karamarko, za zamjenika predsjednika Središnjeg odbora izabran je Damir Krstičević, a za tajnika Odbora Tomislav Kelić.

Za izbor Damira Sesvečana, pravnog zastupnika HDZ-a u sudskom slučaju Fimi media, za zamjenika glavnoga tajnika stranke, Karamarko je rekao da je riječ o dugogodiš-

njem članu HDZ-a i vrsnom pravniku s iskustvom u sličnim poslovima. Opovrgnuo je pritom da je imenovanje Sesvečana na bilo koji način povezano s njegovom ulogom u zastupanju stranke u slučaju Fimi media.

Karamarko je rekao i kako je ovoga tjedna, nakon nedjeljnih izbora, završeno konstituiranje stranačkih tijela te opovrgnuo tvrdnje da je time „potpuno ovladao strankom“. „Naprosto smo konstituirali vitalne dijelove stranke potrebne za normalno funkcioniranje. To ne znači ovladavanje, ja sam samo predsjednik stranke, a ne car“, zaključio je.

T. Karamarko predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a

Predsjednik HDZ-a Tomislav Karamarko novi je predsjednik Kluba zastupnika HDZ-a u Hrvatskom saboru, a zamjenici su mu Davorin Mlakar, Gordan Jandroković i Ivan Šuker, objavio je Karamarko novinarima nakon jutrošnje sjednice Kluba zastupnika te stranke.

„Umjesto bivše predsjednice Kosor ja sam, a potpredsjednici su Jandroković i Šuker“, kazao je.

Upitan što će biti s potpredsjedničkim mjestima u Hrvatskom saboru iz redova HDZ-a na kojima su još uvijek bivša predsjednica stranke Jadranka Kosor i Vladimir Šeks, Karamarko je rekao kako o tome za sada nisu razgovarali. „Kao što sam rekao u startu, odlučivat će Predsjedništvo“, kazao je. Karamarko je odbacio i medijske spekulacije prema kojima mu je premijer Zoran Milanović neformalnim kanalima poslao poruku kako je spreman na konsen-

zus oko važnih nacionalnih pitanja. „Nismo komunicirali još, gospodin je bio na putu“, rekao je Karamarko dodavši kako nije dobio nikakvim neformalnim kanalima poruku te da nije ni primjereno da komuniciraju neformalnim kanalima.

„Spreman sam prihvatiti razgovor sa svakim i naravno sa čelnikom Vlade kada je u pitanju korist naše države i ne znam na što se misli kada se priča o konsenzusu, tu trebamo jasnu definiciju“, poručio je.

Upitana ostaje li potpredsjednica Hrvatskog sabora, bivša predsjednica stranke Jadranka Kosor koja je jutros nazočila sjednici Kluba zastupnika HDZ-a, izjavila je novinarima kako se o tome nije odlučivalo, a na pitanje kada će se o tome odlučivati Kosor je novinarima uzvratila kako to moraju pitati one koji vode stranku.

Održana konstituirajuća sjednica predsjedništva HDZ-a

Predsjednik HDZ-a Tomislav Karamarko je nakon konstituirajuće sjednice Predsjedništva novinarima kazao kako HDZ čeka puno posla i najavio osnivanje ekspertnih skupina koje će pratiti važna područja poput gospodarstva, znanosti i školstva. Potvrdio je da se radi o tzv. vladi u sjeni. „Apsolutno, to možemo i tako nazvati i vidjet ćemo koji sve modeli će biti primijenjeni. Budite uvjereni da ćemo dobro analizirati svaki korak koji radi aktualna vlast, da će biti organizirani ljudi koji će bdjeti nad svim time i koji će pravodobno reagirati, koji će biti stručni i jako dobro pripremljeni i suportirani“, naglasio je. Kazao je da je u danas konstituirano novo Predsjedništvo HDZ-a kooptiran i Ante Sanader.

Karamarko je naglasio da je Sanader stari, iskusni HDZ-ovac, „samozatajan čovjek koji je i izborni pobjednik u stranci“. „Dakle, stvar je logična“, dodao je. Potvrdio je da će biti još kooptiranja u Predsjedništvo kazavši da će se ona dogoditi „tijekom vremena, kada stranka vidi što joj je potrebno“. „Ništa ne radimo preko koljena“, rekao je. Karamarko je potvrdio da će na sjednici Središnjeg odbora na kojoj će za glavnog tajnika HDZ-a predložiti Milijana Brkića te dodao da je Predsjedništvo danas pripremilo i „neke odluke za Klub zastupnika HDZ-a u Hrvatskom saboru“.

Novinare je zanimao i kako komentira zahtjev Europske komisije da ministar unutarnjih poslova Ranko Ostojić „pričeka s imenovanjem glavnog ravnatelja policije“, a o čemu pišu hrvatski mediji. Kazao je kako je u više navrata naglašavao da je velika Ostojićeva pogreška „što je išao dirati zakon koji je prošla vlada uskladila s EU“, a što je bio uvjet za zatvaranje Poglavlja 23. „To je vrlo velika doza neozbiljnosti i neodgovornosti. Ne postoji kukuriku politika prema EU ili HDZ politika prema EU - postoji hrvatska politika prema EU i to je nešto oko čega bi trebao postojati konsenzus“, naglasio je čelnik HDZ-a i poručio kako se oko nekih stvari „ne može razgovarati“. „Ako je taj zakon privratan kao uvjet za Poglavlje 23, onda ga nitko više nema što mijenjati. Mogao je možda mijenjati neke uredbe. Prema tome sam se doveo u situaciju, neću to označavati terminom nesposobnosti, ali šlamperaj sigurno, i ne znam kako će se iz toga izvuci“, poručio je ministru Ostojiću.

XV OPĆI SABOR HDZ-a IZABRANI

PREDSJEDNIK:

Tomislav Karamarko

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA:

Drago Prgomet

POTPREDSJEDNICI:

1. Božidar Kalmeta
2. Božo Galić
3. Dražen Bošnjaković
4. Dubravka Šuica
5. Damir Jelić
6. Marijan Coner

ČLANOVI PREDSJEDNIŠTVA:

1. Franjo Lucić
2. Pero Čosić
3. Darko Horvat
4. Josip Križanić
5. Gordan Jandroković
6. Željko Turk
7. Oleg Butković
8. Antun Vidaković
9. Josipa Rimac
10. Ana Lovrin

SREDIŠNJI ODBOR:

1. Damir Krstičević
2. Ante Župan
3. Vesna Buterin
4. Blaženko Boban
5. Franjo Akmadža
6. Josip Šarić
7. Davor Huška
8. Grgić Josip
9. Ante Raspudić
10. Mario Barković
11. Nediljko Dujčić
12. Stjepan Merkaš
13. Tomislav Kelić
14. Goran Kovačić
15. Ivica Kirin
16. Željko Kavran
17. Marijan Brlek
18. Jasna Opačak
19. Goran Kaniški
20. Krešimir Vejić
21. Lovro Kušćević
22. Nataša Tramišak
23. Tone Radočaj
24. Željko Nenadić
25. Ivan Kujundžić

VISOKI ČASNI SUD:

Tomislav Čuljak - Predsjednik

1. Florijan Boras
2. Davorin Mlakar
3. Davor Miličević
4. Jozo Sarač
5. Marko Mioč
6. Josip Borić

NADZORNI ODBOR

Ivan Hren - Predsjednik

1. Teo Andrić
2. Božidar Longin
3. Damir Barna
4. Damir Belošević
5. Ivan Udbinac
6. Ivica Turić

ODRŽANA 67. KOMEMORACIJA ŽRTVAMA BLEIBURŠKE TRAGEDIJE

Dragan Čotić i Petar Čosić

Bleibrug je spomen-mjesto, simbol najveće hrvatske patnje i tragedije

Središnja komemoracija žrtava Bleiburške tragedije i hrvatskoga križnog puta, 67. po redu, održana je u subotu 12. svibnja na Bleiburškom polju u Austriji, u organizaciji Ureda hrvatske inozemne pastve i Počasnoga bleiburškog voda, pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije i su-pokroviteljstvom Županije zapadno-hercegovačke. Svečanu misu predvodio je šibenski biskup Ante Ivas u koncelebraciji s ravnateljem Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu o. Josipom Bebićem i svećenicima koji su pristigli s hodočasnici iz Hrvatske, Bosne

i Hercegovine i mnogih europskih zemalja. "I ove nas je godine sa svih strana svijeta dovela Božja providnost na ovo spomen-mjesto, simbol hrvatske patnje i tragedije", istaknuo je u pozdravu na početku komemorativnog skupa ravnatelj Bebić u ime Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, dodavši kako u tom zajedništvu prepoznaje "milosni trenutak u kojem se dodiruju hrvatska povijest i sadašnjost, nebo i zemlja, tuga i ponos, nada i radost. Mi smo danas ovdje na mje-

stu koje je postalo simbol nemilosrdnog zločina nad mnoštvom nevinih ljudi, naše braće i sestara, koji su i prije i nakon Bleiburga ginuli od "osloboditelja", gonjeni kroz pakao mržnje razapinjani na "križnim putovima"; stoji-mo ovdje s dubokim pošto-vanjem prignuti nad svim kri-ževima, jamama i rakama, da se spomenemo njihovih ne-znanih imena i sudbina, ista-knuo je u propovijedi šiben-ski biskup. Bleiburg – grad olova, zajedničko je ime za stotine tisuća izdanih, preda-nih, poniženih razmijenje-nih, na najgrozniji način mu-

čenih i pobijenih muškaraca, žena i djece svih uzrasta i ži-votnih sudbina, svjetonazora i narodnosti, a najviše Hrvata. Dolazimo ovdje, ne da bismo ikome sudili, prezreli i obez-vrijedili bilo koje žrtve, logore ili jame, prekrivali, pravda-li bilo koje zločine, nego smo ovdje zbog povijesne istine da je "narodna vlast" više od 65 godina nijekala "da vi postoji-te, da ste vi, naša braćo i sestre pokojni, ljudi, da zavrjeđujete bilo kakav spomen, osim mrolova, zajedničko je ime za stotine tisuća izdanih, preda-nih, poniženih razmijenje-nih, na najgrozniji način mu-

ni govoriti. Još manje o nared-bodavcima i izvršiteljima zlo-čina, istaknuo je biskup Ivas. Dok su mnogi narodi nakon završetka II. svjetskog rata odahnuli od terora fašizma i nacizma, nažalost, umjesto u razdoblje slobode, hrvatski je narod ušao u drugo teško raz-doblje osvete, masovnih likvi-dacija, zločina, smaknuća, de-portacija. Komunistizam kao i nacizam i fašizam, vodili su se mržnjom prema Bogu, vje-ri i prema čovjeku, istaknuo je mons. Ivas, dodajući kako je rezultat bio strašan: 1800 do sada otkrivenih grobišta u biv-šoj Jugoslaviji i još se istražuje,

900 u Hrvatskoj, 600 u Slove-niji, 200 u Srbiji, 100 u BiH. Mnoga od njih uništena, pre-orana, pretvorena u gradilišta ili smetlišta, do danas neotkri-vena, bez imena i spomena, a nitko za to do danas nije kriv, ni odgovoran. Biskup Ivas na-veo je nadalje kako je strijelja-no 385 svećenika, od toga su 355 ubili partizani, a na tisu-

će svećenika, redovnika i re-dovnica stjerano je u zatvo-re i logore, među njima i blaženi nadbiskup Stepinac. I premda se, prema ozbilj-nim procjenama, broj žrtva komunizma u svijetu pe-nje na 100 milijuna ljudi, a komunistički režimi u Euro-pi tijekom prvih deset godi-na nakon rata pobili su oko

Istina postaje najveća žrtva današnjega svjetskog poretka na svim razinama, upozorio biskup Ante Ivas na Bleiburškom polju.

milijun ljudi, još uvijek tra-je zavjera šutnje, falsificiranje istine i opasno neznanje, go-tovo kod svih uzrasta, navla-stito kod mlađih naraštaja, istaknuo je biskup Ivas, doda-vši: "Ovdje smo i zato jer je sve očiti-je da nijekanje i ne-kažnjavanje zločina komu-nizma opet stječe 'pravo gra-đanstva'. Namjerno prešućeni povijesni događaji postali su 'crne rupe' hrvatske povijesti". "Ovdje smo danas i zbog ne-sretne i zabrinjavajuće odluke Hrvatskog sabora da više ne bude pokrovitelj ovoga spo-mena", istaknuo je biskup Ivas, "jer, kažu da se ovdje nisu do-

godile žrtve, nego tek neke vojske. Čuli smo tvrdnju da se ovdje dogodio zločin i križ-ni putovi, tek 'namah', kao trenutni izjev mržnje što je istaknuo je biskup Ivas, doda-vši: "Ovdje smo i zato jer je sve očiti-je da nijekanje i ne-kažnjavanje zločina komu-nizma opet stječe 'pravo gra-đanstva'. Namjerno prešućeni povijesni događaji postali su 'crne rupe' hrvatske povijesti". "Ovdje smo danas i zbog ne-sretne i zabrinjavajuće odluke Hrvatskog sabora da više ne bude pokrovitelj ovoga spo-mena", istaknuo je biskup Ivas, "jer, kažu da se ovdje nisu do-

upozorio je šibenski biskup. Mi danas ne želimo Blei-burg kao zastavu mržnje pre-ma bilo kome, mi ovdje iskreno žalimo sve žrtve, mi smo ovdje dolazili i dolazimo kao iskreni tražitelji istine; ne do-lazimo kao zarobljenici po-vijesti i prošlosti, nego kao zaljubljenici neiskrivljene po-vijesti našega naroda. To je i naša kršćanska vjernička ob-veza, poručio je biskup Ivas. Upozorio je da je sve očiti-je da nijekanje istine i strah pred istinom danas poprima oblike novog totalitarizma, kojim se udara u same teme-lje društva i morala, na do-

stojanstvo čovjeka od začecja do smrti, na obitelj i brak, na odgoj i na slobodu savjesti. Istina postaje najveća žrtva današnjega svjetskog poretka na svim razinama. Sve više svijetom kruži sablast besmisla i beznađa, jer su pobrkani svi vrijednosni pojmovi istine, ljubavi i slobode. Sloboda bez istine i ljubavi postaje nestvariva i besmislena. Besmislena sloboda bez granica, na kraju za čovjeka i društvo postaje pakao i prokletstvo. Oko istine se treba trudit pravednim i poštenim sredstvima. "Mi stoga i danas ovdje molimo i zaklinjemo. Nemojte nas opet svađati, dijeliti i suprotstavljati starim etiketama tzv. 'hrvatske krivnje i genocidnosti!' Otvorimo šanse i pomo-

zimo jedni drugima da postanemo novi ljudi, da gradimo bolji svijet", pozvao je biskup Ivas, istaknuvši da su nam potrebne trajne duhovne, moralne i etičke vrijednosti, koje će bolje uskladiti naše međuljudske odnose; treba nam Bog koji je Ljubav i Istina. U ovom misnom slavlju molimo Svemogućeg Boga za sve ostvariva i besmislena. Besmislena sloboda bez granica, na kraju za čovjeka i društvo postaje pakao i prokletstvo. Oko istine se treba trudit pravednim i poštenim sredstvima. "Mi stoga i danas ovdje molimo i zaklinjemo. Nemojte nas opet svađati, dijeliti i suprotstavljati starim etiketama tzv. 'hrvatske krivnje i genocidnosti!' Otvorimo šanse i pomo-

odgovornosti, ma kako ona bila teška i obvezujuća - zbog žrtava i njihova dostojanstva, časti našega naroda i mira bez pretka ni Božjega blagoslova, istaknuo je šibenski biskup. Misno slavlje uveličao je murterski župni pjevački zbor "Sv. Mihovil" pod ravnanjem Velečkog Šikić Balare, uz orguljsku pratnju prof. Sanje Arkus. Na kraju mise ravnatelj Bebić zahvalio je, između ostalih, biskupu Ivasu, organizatoru PBV-u na čelu s predsjednikom Ilijom Abramovićem, pokroviteljima i domaćinima HKM-u Klagenfurt na čelu s fra Pavom Dominkovićem, austrijskoj policiji, gradskim vlastima, Crvenom križu i svima

vama koji su prevalili dug put da bi odali počast nevinim žrtvama. Izrazio je želju da Bleiburg i ubuduće ostane središnjim spomen-mjestom na čast svih hrvatskih žrtava, mjestom molitve, praštanja i bratskoga povezivanja. Spomen svečanost počela je molitvom odrješenja kod hrvatskog groba na mjesnom groblju u Unterloibachu. Na početku komemorativnog skupa, koji je vodio profesor na Akademiji dramskih umjetnosti Joško Ševo, uz izravan prijenos HRT-a, nakon izvođenja hrvatske himne i minute šutnje u počast svim žrtvama bleiburske tragedije i križnih putova, po zdravne riječi uputili su u ime organizatora PBV-a dr. Zlat-

ko Hasanbegović, u ime su pokrovitelja komemoracije predsjednik Vlade Županije zapadno-hercegovačke Zdenko Čosić, u ime pokrovitelja komemoracije osječko-baranjski župan dr. Vladimir Šišljagić, koji su, između ostalog, oštro osudili odluku Hrvatskoga sabora o odustajanju od pokroviteljstva komemoracije Bleiburske tragedije i hrvatskoga križnog puta. Molitvu za žrtve islamske vjeroispovijesti vodio je imam iz Gunje Idriz Bešić. Po završetku mise, predstavnici Hrvatskog sabora, Vlade RH, Počasnoga bleiburskog voda, te mnoštvo udruga, zajednica i pojedinaca iz domovine i iseljenstva položili su vijence i zapalili svijeće. (IKA)

SLAVLJE U OBITELJI MEHKEK

Biskup Mrzljak krstio deseto i jedanaesto dijete u obitelji

Gola, (IKA) - Varaždinski biskup Josip Mrzljak pohodio je u subotu 12. svibnja župu Gola gdje je u župnoj crkvi Sv. Tri kralja predvodio misno slavlje tijekom kojega je krstio Anu Mariju i Luku Mehkek, deseto i jedanaesto dijete u obitelji Marije i Mileka Mehkek. S biskupom je slavio domaći župnik i dekan Virovskog dekanata preč. Ivan Herega. Uz obitelj i rodbinu, na misnom slavlju sudjelovali su i ovogodišnji pripravnici za primanje sakramenta potvrde, s kojima se biskup Mrzljak susreo prije mise, a kojima će 20. svibnja podijeliti sakrament svete potvrde.

U homiliji je biskup Mrzljak sve potaknuo na slušanje Božje riječi te ih pozvao da u svom životu nastoje živjeti prijateljstvo s Isusom.

Osim Luke i Ana Marije, Milek i Marija Mehkek r. Oček pokloni su roditelji Martine, Tomislava, Ivana, Katarine, Ivane, Dijane, Nikoline, Josipa i Matije te su tako svijetli primjer brojne i velike obitelji u podravskom Prekodravlju u kojem se iz godine u godinu smanjuje broj stanovnika.

KELKHEIM:

Održan dječji festival Mikrofon je vaš

Kelkheim, (IKA) - Tradicionalni dječji festival "Mikrofon je vaš" održan je u nedjelju 13. svibnja u organizaciji Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus u dvorani njemačke župe sv. Dionizija u Kelkheimu. Dvadesetero mladih pjevača i pjevača te brojnu publiku na početku je pozdravio župnik fra Marinko Vukman koji je pritom istaknuo: "Danas želimo omogućiti djeci da čista srca svojim glasovima na svom hrvatskom jeziku slave Boga, da se raduju životu, da pjevaju pjesme naših poznatih pjevača i pjevača. Ovi naši maleni slavu, koji nažalost često žive u šumi lažnih vrijednosti, šalju nam pjesmom poruku o istini, dobroti, miru i prijateljstvu, o ljubavi". Dodao je da su djeca ponos i budućnost te je potaknuo okupljene da ih bodre gromkim pljeskom i mole za djecu. "Molitva je u našem životu važna, posebno kad molimo pjevajući. Neka ovaj naš susret i pjesma naših

izvođača bude Bogu na slavu, a nas neka obogati kako bismo bili još bliže nebeskom Ocu, braću čovjeku i svojim hrvatskim korijenima", kazao je fra Marinko. Sve je pozdravio i generalni konzul Generalnog konzulata RH iz Frankfurta Josip Špoljarić, podržavši tu vrijednu inicijativu te je izvođačima zaželio uspješan nastup. Slijedio je nastup mladih pjevača i pjevača uz pratnju župnog banda "Trio Rio", a njihov je nastup budno pratila prosudbena komisija u sastavu: Anđela Kolar, Saša Amić i Smiljana Veselić-Vučina. Žiri je prvo mjesto dodijelio Jessici Kunac. Drugo mjesto pripalo je Lauri Kapović, a treće mjesto Eleni Odrlić. Najsimpatičnija izvedba po odluci žirija bila je ona Lidije Budimir. Dodijeljene su i nagrade publike. Prva nagrada pripala je Kristini Brko i Martinu Klapežu, drugo mjesto osvojila je Nina Lončar, dok je treće mjesto pripalo Juliji Maraković.

ORGANIZACIJA NJEGE I POMOĆI

Mi smo uz obitelji kojima je stalo svladati izazove starosti i teške bolesti

24+1

24 sata dnevno dostupni smo na broj 062 500 501. Poziv se ne naplaćuje po posebnim tarifama, a iz inozemstva je potrebno nazvati +385 62 500 501

Svakodnevni ritam života ponekad je zahtjevan i stresan čak mladim i zdravim osobama.

Osobe s posebnim potrebama trebaju pomoć i kod svakodnevnih aktivnosti.

Stalna briga o članovima obitelji zasjenjuje sva područja svakodnevnog života.

Pomoć nije samo poželjna već i neophodna, kako bi se sačuvalo vlastite snage.

WWW.24PLUS1.HR

WWW.24PLUS1.AT

ORGANIZACIJA LJEČENJA I REHABILITACIJE

CENTAR ZA REGENERATIVNU MEDICINU

Internacionalni tim stručnjaka u Hrvatskoj

ORALNA KIRURGIJA
IMPLANTOLOGIJA
PLASTIČNA KIRURGIJA
ESTETSKA KIRURGIJA
ORTOPEDIJA
TRAUMATOLOGIJA

- ✓ Cirkulatorni poremećaji potkoljenica
- ✓ Komplikacije dijabetesa
- ✓ Opekotine
- ✓ Ožiljci
- ✓ Neurološki poremećaji
- ✓ Povećanje i rekonstrukcija grudi

24 sata dnevno +385 62 500 501

WWW.24PLUS1.HR

WWW.24PLUS1.AT

Članovi
zaklade na
svečanoj
večeri 2010.
godine

CSF - HRVATSKO-AMERIČKA ZAKLADA KOJA STVARA BUDUĆE LIDERE U HRVATSKOJ I BIH

Stipendiraju nadarene studente iz Domovine

Tihomir Matić

Trenutačno u Hrvatskoj i BiH postoji zajednica 120 mladih ljudi koji su s vrhunskim uspjehom završili svoje fakultete te danas rade kao uspješni menadžeri, odvjetnici, liječnici, arhitekti, istraživači na institutima ili profesori na sveučilištima... Ono što im je zajedničko jest da su predodređeni da budu lideri u poslu kojim se bave. Bili su najbolji maturanti gimnazija i srednjih škola. Uz izvršne ocjene imali su i bogate izvanredne aktivnosti i isticali su se talentom na različitim područjima. Sve što su postigli, uglavnom su ostvarili zahvaljujući vlastitim sposob-

nostima. Njihov napredak i karijera nalaze se pod budnim okom najveće hrvatsko-američke zaklade za stipendiranje talentiranih studenata u domovini Croatian Scholarship Funda iz San Francisca. A oni bivši stipendisti popularnog CSF-a, te odnedavno u Hrvatskoj imaju svoje udruženje CSF Hrvatska.

Nakon što su još u srednjoj školi odabrani među stotinama kandidata i upisali željeni studij, primali su četverogodišnju stipendiju zaklade i održavali su prisne kontakte sa svojim sponzorima. Zaklada, čije je geslo «Stvaranje lidera kroz obrazovanje», na njih je utjecala ne samo potpuno već i odgojno. Mnogi

od njih su boravili u SAD-u i družili se s prilično utjecajnim ljudima a troje studenata su bili gosti i bivšeg američkog predsjednika Billa Clintona. Nije riječ ni o kakvoj tajnoj misiji ili udruženju poput američkih sveučilišnih tajnih organizacija, već prilično mudar oblik pomaganja domovini od strane hrvatske dijaspe. Neke od tih mladih uspješnih ljudi poznajemo iz javnog života, kao što su Dragan Zelić, jedan od članova GONG-a, Božo Skoko i Dario Nikić Čakar, mladi znanstvenici s Fakulteta političkih znanosti, Dijana Zilić, Sanja Krajinović i Ivan Ivek, mladi doktori s Instituta Ruđer Bošković, Snje-

žana Premuš Baltić, jedna od uspješnijih odvjetnica mlađe generacije itd.

Croatian Scholarship Fund utemeljen je u Kaliforniji početkom devedesetih, kad je stvarana Hrvatska. Bilo je to doba prikupljanja novca za obranu Hrvatske, nažalost čiji je dobar dio završio u privatnim džepovima. Kao da su to predviđali, dio američkih Hrvata razmišljao je o tome kako drugačije i dugoročnije pomoći svojoj domovini. Odlučili su ulagati u ljude, koji u budućnosti mogu nositi razvoj samostalne Hrvatske. Njihova ideja je dugo nailazila na nerazumijevanje, no hrabrost je ipak pobijedila. Zakladu su utemeljila trojica

utjecajnih američkih Hrvata sa zapadne obale: dr. Robert Bob Bronzan, bivši profesor sveučilišta San Jose, Tony Ujdur, jedan od vodećih poslovnih ljudi hrvatskog podrijetla u području Bay Area te Branko Barbir, ugledni menadžer i suvremeni hrvatski emigrant. Uškoro su im se pridružili dr. Joseph Cindrich, tada višestruki službenik američke vlade, mladi poslovni čovjek iz San Francisca William Cumbelich i svestrani stručnjak George Kumparak, sva trojica pripadnici druge generacije američkih Hrvata. Njihov put su slijedili suvremeni hrvatski iseljenici poput Vesne Brekalo, koja već godinama vodi komunikaciju sa studen-

tima u Hrvatskoj. Ta jezgra zaklade, zahvaljujući svojoj viziji i poštenom radu privukla je mnoge ugledne i uspješne Amerikance hrvatskog podrijetla druge i treće generacije, poput radijskog voditelja Garyja Allena ili Patricie Penavich Marshall, nekada glavne tajnice Hillary Clinton a danas jedne od najbližih suradnica Baracka Obame.

Već desetljeće nakon osnut-

ka, Zaklada je postala jedno od najznačajnijih središta okupljanja i utjecaja u zapadnoj Americi. Njezini gosti i podupiratelji danas su američki kongresnici i senatori, uspješni i dobrostojeći Hrvati sa američke zapadne obale poput Stevea Bubala, Zlatka Vasilja, Mladena Bunticha, Lidije i Johnnija Vidovicha, Richarda i Katherine Jordan... Zakladu posljednja dva man-

data vode uspješne i odlučne žene. Nakon uspješnog mandata Nine Jurjević, od prošle godine Zakladu vodi Mary Ann Pavić, koja je unijela novu energiju u njezin rad.

Zaklada je prve stipendije dodijelila akademске godine 1993./94. Stipendije su četverogodišnje i produžavaju se iz godine u godinu na temelju uspjeha na fakultetu i izvanstudijskim aktivnosti-

ma. Svake godine je birano između 10 i 15 stipendista iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Pazi se da kandidati dolaze iz različitih krajeva i pri izboru se vodi računa i o studiju koji upisuju.

Budući da u sjedište zaklade svake godine pristigne velik broj prijava a to su mahom iznimni i talentirani učenici prednost imaju oni slabijeg

imovinskog stanja. Zapravo neki od današnjih diplomata nebi uopće imali priliku školovati se bez potpore zaklade jer potječu iz siromašnijih obitelji ili obitelji koje su stradale ili prognane tijekom rata.

Više detalja na www.croatianscholarship.org (službene stranice zaklade) ili www.csf-hrvatska.hr (Web stranice Udruge stipendista CSF-a).

Croatian Scholarship Fund utemeljen je u Kaliforniji početkom devedesetih, kad je stvarana Hrvatska. Bilo je to doba prikupljanja novca za obranu Hrvatske, nažalost čiji je dobar dio završio u privatnim džepovima. Kao da su to predviđali, dio američkih Hrvata razmišljao je o tome kako drugačije i dugoročnije pomoći svojoj domovini. Odlučili su ulagati u ljude, koji u budućnosti mogu nositi razvoj samostalne Hrvatske.

DRUGI POKUŠAJ OBLIKOVANJA ODNOSA HRVATSKE S IZVANDOMOVINSTVOM

Lijepo želje s papira treba pretočiti u djelo

Zanimljivo je ustvrditi da su hrvatske vlade lijevo-liberalnoga usmjerenja dva puta pokušale formalizirati odnose između naše Republike i hrvatskoga izvandomovinstva, dok su one na suprotnoj strani, vlade konzervativne većine, to propustile valjda smatrajući da su ti odnosi samorazumljivi i da odgovarajući zakon nije potreban. Ali, kako Nijemci kažu, „papir je strpljiv“ pa je prvi pokušaj formuliranja Zakona o iseljeništvu skrojen za vrijeme Šestorke ostao „mrtvo slovo na papiru“. Dalje od njegova formuliranja nije se otišlo, zakon nije urodio konkretnim rezultatima, premda su na njemu dugo radili vladini i neovisni stručnjaci. Sad imamo pri ruci Uredbu o unutarnjem ustroju Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, (u daljnjem tekstu Uredba) koja obećaje bolje plodove ako se brzo i konkretno prijede s riječi na djela. Ne ćemo ulaziti u detalje Uredbe nego ćemo navesti nekoliko načel-

nih primjedbi.

Pojam hrvatsko izvandomovinstvo odnosi se na Hrvate u Bosni i Hercegovini, hrvatske nacionalne manjine u susjednim državama, hrvatsko iseljništvo u prekomorskim državama i Hrvate u Europi koji su tu dospjeli kao tzv. gastarbajteri, a danas su svojim socijalnim položajem nešto kao iseljenici, ali tako rekuć s „jednom nogom u domovini“. Odnosi Republike Hrvatske prema ovim četirima socijalnim skupinama izvandomovinstva posve su različiti jer one imaju svaka za sebe posebne statute unutar zemalja svoga obitavanja. U interesu je Hrvatske kao zemlje iseljavanja sa svim negativnim posljedicama toga da ne samo sredi svoje odnose s navedenim izvandomovinskim Hrvatima, nego i da pokuša pronaći sredstva i načine kako da se što više Hrvata vrati u svoju domovinu, točnije rečeno u obje domovine Hrvatsku te Bosnu i Hercegovinu. Razlozi su jednostavni: uslijed kata-

Gojko Borić

strofalnog demografskog stanja dviju hrvatskih zemalja, uz opasnosti povećanoga useljavanja stranaca nakon hrvatskoga ulaska u Europsku Uniju, Hrvatskoj prijeti smanjenje broja većinskoga stanovništva i time gubitak nacionalne posebnosti vlastite države. Nama izgleda da bi ova Uredba mogla biti od koristi da Hrvatska ne samo ostane hrvatska nego da to bude osigurano i u daljnjoj budućnosti. To nema veze s nekakvim nacionaliz-

mom, to su brige koje brinu sve iseljeničke zemlje. A i one useljeničke, primjerice Izrael, koji neprekidno ignorira rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a o povratku arapskih izbjeglica jer, kako kažu odgovorni u Jeruzalemu, time bi „Izrael izgubio svoj židovski karakter“. Zamislimo kakva bi se galama dogodila u Hrvatskoj i inozemstvu kad bi netko u Zagrebu to rekao glede povratka srpskih bijegunaca.

Ugodno je čitati u našoj Uredbi kakvi su zadaci triju služba koje se brinu o sektoru za provedbu programa i projekata Hrvata izvan Republike Hrvatske, a odnose se na kulturu, obrazovanje, znanost i sport, potom na gospodarsku suradnju i natječaje i praćenje projekata. Dakle, kultura je na prvom mjestu, što je za svaku pohvalu jer od nje zavisi očuvanje nacionalnoga identiteta izvandomovinskih Hrvata. Bilo bi od najveće koristi kad bi se u ovaj kulturni rad uključili i naši inozemni kulturni djelatnici jer oni najviše znaju kakvi su deficiti našega iseljništva na tom području. Trebalo bi osnovati „mješovite“ komisije sastavljene od domaćih i iseljeničkih kulturnjaka da stvore programe kulturne suradnje Domovine s izvandomovinstvom. Naše iskustvo da na ovom području nije učinjeno ni ono najmanje. U iseljništvo dolaze politizirani domaći kulturnjaci koji kukaju nad sudbinom naroda ili nepolitički, nazovimo ih, folkloristi. Hrvatima u inozemstvu treba posredovati hrvatsku kulturu kako bi stekli nacionalno samopouzdanje u odnosima sa strancima, a i znali da su dio velike europske i svjetske kulture, no posebno hrvatske koja je u mnogoče-

mu ravnopravna s kulturama ostalih europskih nacija.

Od posebne je važnosti gospodarska suradnja Hrvatske s izvandomovinstvom, u prvom redu poradi toga što su inozemni Hrvati već od samoga početka hrvatske neovisnosti do danas doživljavali mnoge neugodne stvari s domaćim poslovnjacima na tom području. Drastično rečeno, domaći kriminalci opljačkali su ih i varali, a sve pod plaštem „rodoljublja“. Golemi novac koji su inozemni Hrvati donirali u korist obrane i razvitka Domovine nerijetko je završio u „tamnim kanalima“ domaćih lopova. Gospodarske odnose više ne treba oblikovati na razini emocija i rodoljublja nego isključivo prema našim obostrane materijalne koristi, prema onoj narodnoj „čist račun, duga ljubav“. Hrvatima u Bosni i Hercegovini treba financijska pomoć iz Republike Hrvatske, ali ne kao donacije, (to ne važi za kulturu i prosvjetu) nego kao po-

moć za samopomoć. Poznato je da su tamošnji Hrvati glede gospodarske potentnosti mnogo snažniji od svojih bošnjačkih i srpskih sudržavljana, no ipak gospodarsko povezivanje Hrvatske s njima mora biti trajno i u obostranu korist. A što se tiče ulaganja Hrvata iz ostaloga inozemstva u našu Republiku, tu treba vlada dati veliki oprez; ništa ne smije ići preko patriotskih floskula nego isključivo temeljem obostrane ekonomske koristi. Brojke su tu važnije od mahanja nacionalnim zastavama.

Dobro je da prema ovoj Uredbi postoji služba za provedbu natječaja i praćenje projekata jer je dosad bilo tako da su mnoge zamisli ostale samo na papiru ili započeti projekti bili okončani prije svoje završnice. Ovdje valja citirati (neka mi oprostite desničari) onu Leninovu: „Demokracija je dobra, ali kontrola je bolja.“ U Hrvatskoj postoje izreke koje nama što živimo u inozemstvu izgledaju vrlo „opasne“, a glase „nema problema“, „sporazumjeti ćemo se, ljuđi smo“, „neka bude po našku“ itd. Ne ide tako, sve poslove treba formalno fiksirati i pratiti ih do kraja otvoreno i transparentno za sve strane u pothvatu. Inozemni Hrvati

ti u tome posjeduju veća iskustva jer žive u zemljama s većom zakonskom sigurnošću no što je ona u Hrvatskoj koja još uvijek pati od „socijalističkoga voluntarizma“. Neka se ovo ne shvati kao prepotentnost, iskustva pokazuju da su naši ljudi često bili prebacivani „žedni preko vode“ jer su vjerovali slatkorječivosti svojih domaćih partnera.

U Uredbi se ustrojava sektor za pravni položaj i statusna pitanja Hrvata izvan Republike Hrvatske koji je posebno važan za Hrvate u Bosni i Hercegovini, (za ostale nije toliko prijeko potreban) jer između njihova statusa konstitutivnoga naroda u toj tronacionalnoj državi i stvarnog položaja zjapani goleme provalija na njihov štetu, pa ponekad izgleda da tamošnji Hrvati imaju manja prava od nacionalnih manjina u središnjim europskim državama. Na spomenutom području službeni Zagreb dosad nije pokazao onoliko inicijativa koliko je mogao i morao. Bez promjene nekih Daytonskih odredbi Hrvatima u BiH-u prijeti postepeni nestanak. Hrvatska je odavno morala zatražiti „Dayton 2“ kako bi se ispitali dosadašnji rezultati toga sporazuma međunarodne zajednice s pred-

Mr. sc. Darija Krstičević na čelu Ureda za Hrvate izvan RH

Darija Krstičević, imenovana je na čelo Državnog ureda za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i predstavlja ključnu osobu za provedbu politike Vlade Republike Hrvatske prema Hrvatima izvan Hrvatske. Nakon što je 1999. godine ukinuto Ministarstvo povratka i useljništva Hrvatska je ustrojila Državni ured kojim će se unaprijediti odnosi s Hrvatima izvan domovine, Hrvatima u BiH kao konstitutivnim narodom, hrvatskom manjinom u europskim i susjednim zemljama i hrvatskim iseljništvom u europskim i prekomorskim zemljama.

Mr. sc. Darija Krstičević rođena je u Sarajevu gdje je diplomirala na Pravnom fakultetu, Sveučilištu u Sarajevu. Nakon uspješno završenog poslijediplomskog znanstvenog studija iz međunarodnog javnog i privatnog prava i međunarodnih odnosa 1998. godine u Zagrebu, stupanj magistra znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, polja pravnih znanosti stekla je 2001. godine. Do 2007. godine bila je veleposlanica BiH u Republici Austriji u Beču, a od 2008. godine radila je u Hrvatskoj gospodarskoj komori kao savjetnica predsjednika HGK za međunarodno pravo. Obavljala je i poslove: predstojnice Ureda člana Predsjedništva iz reda hrvatskog naroda u Sarajevu, veleposlanice BiH u Kraljevini Španjolskoj u Madridu i Kraljevini Maroku. Za svoj rad kao veleposlanica u Kraljevini Španjolskoj nagrađena je priznanjem za izvrstan rad od strane diplomatskog kora. Govori tri strana jezika: engleski, njemački i španjolski.

OKVIRNI BROJ DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA POTREBNIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRŽAVNOG UREDA ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Redni broj, naziv unutarnje ustrojstvene jedinice, broj službenika i namještenika

1. Kabinet predstojnika	8
2. Sektor za provedbu programa i projekata Hrvata izvan Republike Hrvatske	1
2.1. U Sektoru, izvan sastava niže ustrojstvenih jedinica sektora	1
2.2. Služba za kulturu, obrazovanje, znanost i sport	7
2.3. Služba za gospodarsku suradnju	7
2.4. Služba za provedbu natječaja i praćenje projekata	8
3. Sektor za pravni položaj i statusna pitanja Hrvata izvan Republike Hrvatske	1
3.1. U Sektoru, izvan sastava niže ustrojstvenih jedinica sektora	1
3.2. Služba za pravni položaj Hrvata u BiH, hrvatske manjine i iseljništva	7
3.3. Služba za statusna pitanja Hrvata izvan Republike Hrvatske	7
4. Ured dobrodošlice	3
5. Glavno Tajništvo	1
5.1. Odjel za ljudske potencijale, pravne, opće i informatičke poslove	4
5.2. Odjel za financijsko-materijalne poslove	3
Ukupno 59 (Izvor: vlada.hr)	

Zanimljivo je ustvrditi da su hrvatske vlade lijevo-liberalnoga usmjerenja dva puta pokušale formalizirati odnose između naše Republike i hrvatskoga izvandomovinstva, dok su one na suprotnoj strani, vlade konzervativne većine, to propustile valjda smatrajući da su ti odnosi samorazumljivi i da odgovarajući zakon nije potreban.

stavnicima triju država bivše Jugoslavije, te ako neke njegove odredbe nisu bile povoljne za sva tri konstitutivna naroda, (za Hrvate u svakom slučaju nisu!) onda da se to ispravi dok ne bude prekasno. Hrvati u BiH imaju i hrvatsko državljanstvo pa stoga se naša vlast mora brinuti o njima ne samo prema ustavnoj odredbi o izvandomovinskim Hrvatima, nego i kao vlastitim građanima. Dosad je Hrvatska ispunjavala samo neke odredbe svoga ustava i svojih zakona u odnosima s b-h Hrvatima, ali dijelom su za svoju sudbinu krivi i oni sami, jer su njihove političke snage razjedinjene i politički korumpirane, namjesto da budu složne kako bi se obranile od bošnjačkoga centralizma i srpskoga separatizma.

Dražesno zvuči ime „Ured dobrodošlice“, a njegov sadržaj trebaju zapamtiti svi inozemni Hrvati koji traže i nalaze ulaz u svoju domovinu. Ovdje bismo preporučili uvid u sličan ured u Izraelu koji prati kretanje Židova po svijetu i podsjeća ih na poznatu izreku

„Iduće godine u Jeruzalemu“. Izrael dočekuje židovske povratnike u pradomovinu nasamom zrakoplovnom pristaništu Ben Gurion u Jeruzalemu gdje dobivaju sve informacije o svojim pravima i dužnostima useljenika ili posjetitelja „obećane zemlje“. Hrvatima koji dolaze u posjet domovini treba omogućiti uvid u njezino stvarno stanje, a ne da ih „zamagli“ ljepota krajolika i gostoprimstvo sunarodnjaka koji u došljacima vide i izvor zarade. U ostalim poglavljima Uredbe nalazimo upravljalne odredbe funkcioniranja Ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Tekst Uredbe napisan je suhoparnim administrativnim jezikom, (valjda drukčije ne ide) no ipak upozoravamo na potrošenu riječ iz prijašnjeg sustava „kadrovi“ koju je moguće lako zamijeniti riječju „službenici“ jer zvuči hrvatskije i točnije po svome smislu: služenje ustanovi i njezinim zadacima. Kasnije u tekstu i nalazimo izraze službenici i namještenici. Pri kraju saznajemo da će u Uredu raditi 59 službenika kojima će na

čelu biti Daria Krstičević kao predstojnika. Ne bi bilo zgrozno da u Uredu budu i neki predstavnici dijaspore koji bi se mijenjali nakon određenog vremena djelovanja. Zanimljivo je i uvođenje statusa „Hrvata bez hrvatskoga državljanstva“ kao i „Hrvatske kartice“ (Croatia card) kao instituta za očuvanje, širenje i učvršćivanje hrvatskih interesa u inozemstvu. „Počasni Hrvati“ su Hrvatima koji u njezinoj dijaspori itekako potrebni jer u inozemstvu još nisu „izumrli“ oni koji njeguju jugonostalgijske posebnosti u znanstvenim i publicističkim krugovima. Riječ stranaca koji vole Hrvatsku teža je nego riječ naših ljudi jer nama se nerijetko predbacuje neobjektivnost tamo gdje smo i samokritični. U „otrozi“ arhivama raznih institucija u inozemstvu još ima mnogo laži i poluistina jugoslavenske i velikosrpske promidžbe. A mi sami smo donekle krivi jer nismo dovoljno objavljivali knjige i časopise na stranim jezicima u kojima bi smo iznosili istine i onda kad su djelomično protiv nas; sa-

mokritika i samoironija uvijek dobro dolaze, no toga u Hrvatskoj nema previše. Neki naši intelektualci hvale svoj narod preko svake mjere, drugi ga obasipaju kiblami neistina jer nikako ne mogu prežaliti svoju Jugoslaviju. Ako bi Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske postigao uspjehe na području širenja istine o Lijepoj našoj ispunio bi jedan važan dio svoga poslanja. Tu bi mogao sudjelovati na internetskom portalu Hrvatske matice iseljenika, ali i na kupljenim stranicama novina koje se najviše prodaju u inozemstvu.

Male i dobro napisane brošure na engleskom i/ili njemačkom jeziku o hrvatskim datostima (povijest, kultura, gospodarstvo, europske perspektive) dobro bi došle svatkoj inozemnoj Hrvatici u njegovim kontaktima s utjecajnim pojedincima i institucijama svojih postojbina.

Dobro bi bilo kad bi Republika Hrvatska organizirala jednom godišnje „Iseljenički tjedan“ u važnijim gradovima države tijekom kojega bi

se susretali naši ljudi iz dijaspore s domaćim svijetom. I obratno: inozemni bi Hrvati u suradnji s institucijama naše Republike mogli organizirati „Hrvatske tjedne“ u velikom svijetu. Financiranje bi se moglo olakšati u suradnji s hrvatskim turizmom i izvoznim gospodarstvom. Rezultate ne bi trebalo očekivati odmah ali na dulji rok bi svakako bilo od toga više koristi nego troškova. Ideja o suradnji domovine i dijaspore sigurno ima mnogo.

Novi bi Ured trebao pozvati inozemne Hrvate da sudjeluju u njegovu radu korisnim prijedlozima, pa i onima koje trenutno nije moguće ostvariti. jer Hrvatska će još dugo ostati više iseljenička nego useljenička zemlja. Kad uđe u Europsku Uniju prijeti joj novi val iseljavanja i to školovanih ljudi. No toga se ne bi trebalo previše bojati jer primjeri novijih država članica Unije, kao u Poljskoj, pokazuju da kretanje nakon stanovitog niza godine ide u drugom smjeru: inozemstvo – domovina.

SLUGA BOŽJI, OTAC FRA ANTE ANTIĆ 1893 - 1965

Fra Ante Antić na putu blaženstva

Obljetnica smrti oko groba fra Ante Antića okuplja sveke godine sve više ljudi. Smatraju ga čudotvorcem, mnogi se hvale da im je pomogao u izvanrednim nesrećama i bolestima. Postupak za njegovo proglašenje blaženim i svetim u punom je jeku. Stručno su provjerena i potvrđena neka čudesna ozdravljenja na njegov zagovor. Vjernici se prema njemu sve otvorenije ponašaju kao prema svecu. Na grobu u crkvi Gospe Lurdске u Ulici kralja Zvonimira u Zagrebu otvorena je knjiga u koju ljudi upisuju molbe i zahvalnice. To je zapravo posebni slučaj u nizu postupaka za proglašenje blaženih u Hrvatskoj.

Od Boga bio nadaren posebnim darovima

Dobri otac Ante - kako ga štovatelji zovu - proslavio se kao odgojitelj mladih franjevac svećenika i nadasve kao

ispovjednik i duhovni savjetnik mnogim vjernicima. Bio je jedinstveni slučaj tihog i uspješnog djelovanja u cijeloj Hrvatskoj, osobito u Zagrebu, u doba kad je sva Crkva zajedno s blaženim Alojzijem bila izložena pritiscima.

Tiho i uspješno povezivao je ljude, pronalazio pomoć za siromašne obitelji i studente koji od državnih ustanova ne bi dobili pomoć. Pripremao je Crkvi budućnost čuvajući nadu u siromašnim obiteljima da ipak školuju djecu, da čak zajedno idu na ljetne praznike Sluga Božji o. fra Ante Antić rodio se 16. travnja 1893. u selu Prvić-Šepurinama, na otočiću Prviću kod Šibenika, kao šesto od desetoro djece Tome Antić i Tade r. Vlahov. Djetinjstvo je proveo u Zatonu kod Šibenika, gdje je završio šesti razred osnovne škole. Godine 1905. odlazi u franjevačko sjemenište

dočekao je dolazak Gospodnji 4. ožujka 1965. u Zagrebu. Već kao sjemeništara, a potom kao klerik i svećenik, fra Ante se isticao izvanredno vodstvom, za što je od Boga bio nadaren posebnim darovima. Također se bavio karitativnim radom za siromašne i potrebiteljima. Fra Antine posljednje godine života označene su velikom strpljivošću u bolesti i predanjem Bogu u savršenoj ljubavi. S upaljenom svjetiljkom

problemima. Zbog svega toga već za njegova života nastao je glas o njegovoj svetosti. Taj glas nastavio se širiti i poslije smrti. Mnogi se preporučuju njegovu zagovoru kod Boga ili mu zahvaljuju za primljene milosti. To je bio dostatan razlog da se godine 1984. pokrene postupak za njegovo proglašenje blaženim i svetim. Tim je činom o. Antić dobio naslov sluga Božji. (žk/jutarnji.hr/ vicepostulatura/ms)

Osnovan Ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, formira se i Ured dobrodošlice

Piše: Frenki Laušić (slobodnadalmacija.hr)

„Tvrdnje da ova Vlada ne vodi računa o Hrvatima izvan Hrvatske nisu nikad bile utemeljene, a osnivanje ovog ureda i njegovo ustrojstvo samo je dokaz koliko ćemo voditi računa o interesima tih ljudi“, poručio je premijer Zoran Milanović obrazlažući donošenje Uredbe o unutarnjem ustrojstvu državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, koja je prihvaćena na sjednici Vlade u četvrtak.

A da je Vlada zbilja ozbiljno, možda i preozbiljno shvatila taj zadatak dovoljno govori podatak da će u novom uredu biti zaposleno čak 59 državnih službenika, čime, moglo bi se reći, nastaje jedno pravo malo Ministarstvo dijaspore i Hrvata u BiH. Dovoljno je reći kako je Ministarstvo europskih integracija u početku brojilo 75 zaposlenih, da bi na kraju naraslo do 150 službenika, a da sadaš-

nje Ministarstvo uprave broji oko 130 ljudi.

Osnivanjem ovako jakog Ureda Vlada bez sumnje želi poslati snažnu političku poruku da u svoje programe djelovanja ima ugrađenu i jaku „nacionalnu komponentu“. U državnom uredu neće biti zaposleni novi ljudi, već će biti „prebačeni“ iz Ministarstva vanjskih poslova koji su dijelom radili na sličnim poslovima, a svi će zadržati diplomatsko zvanje i status.

Kako se moglo neslužbeno doznati, do sada je u Ministarstvu vanjskih poslova na sličnim poslovima radio daleko manji broj ljudi, a dio tih poslova će i dalje biti sastavni dio djelovanja MVP-a. Dakle, osnivanjem ovog Ureda nije provedena racionalizacija poslovanja, već se stvorilo još jedno „malo ministarstvo“, ali u Vladi su očito procijenili kako na taj način mogu steći određene političke bodove.

Osim toga, državni ured će od Ministarstva vanjskih

i europskih poslova preuzeti opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva osigurana za plaće i druga prava iz radnog odnosa, kao i druga financijska sredstva u odgovarajućem dijelu preuzetih poslova sukladno Zakonu o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Državnog ureda ustrojiti će se četiri glavne ustrojstvene jedinice: Kabinet predstojnika;

Sektor za provedbu programa i projekata Hrvata izvan Republike Hrvatske; Sektor za pravni položaj i statusna pitanja Hrvata izvan Republike Hrvatske, Ured dobrodošlice i Glavno tajništvo.

Dobro ste pročitali, formira se i Ured dobrodošlice u kojem će biti zaposlene tri osobe koje će, između ostalog, obavljati poslove prijama, informiranja i upućivanja Hrvata izvan Hrvatske

u cjelokupan državni sustav Hrvatske, sastavljati Programme dobrodošlice i prihvata za Hrvate iz iseljeništa, koordinirati poslove ureda dobrodošlice s istim poslovima u uredima državne uprave na županijskoj razini, te informirati javnost i provoditi promidžbeno-informativne aktivnosti u vezi s Hrvatima izvan Hrvatske putem internetske stranice i informativnih publikacija Državnog ureda.

Prema uredbi o ustrojstvu, najviše državnih službenika bi radilo u Kabinetu predstojnika ureda i Službi za provođenje natječaja i praćenje projekata (po osam zaposlenika), po sedam službenika obavljalo bi poslove Službe za kulturu, obrazovanje, znanost i sport, Službe za gospodarsku suradnju, Službe za pravni položaj Hrvata u BiH, između ostalog, informirati Hrvate izvan Republike Hrvatske, četiri službenika

bi radila u Odjelu za ljudske potencijale, pravne, opće i informatičke poslove, dok bi, na primjer, u Sektor za provedbu programa i projekata Hrvata izvan Republike Hrvatske radio samo jedan zaposlenik.

Ustrojstvenom uredbom nije zapostavljen ni gospodarski aspekt, pa će tako Služba za gospodarsku suradnju, koja broji sedam zaposlenih, poticati i koordinirati povezivanje hrvatskih gospodarstvenika i njihovih udruga izvan Hrvatske s gospodarstvenicima, udrugama, institucijama i tijelima državne uprave unutar Hrvatske; poticati ulaganja u proizvodnju i turizam u Hrvatskoj, kao i suradnju s gospodarstvenicima hrvatskog podrijetla u svijetu radi stjecanja novih tržišta i promicanja izvoza hrvatskih proizvoda i usluga; te, između ostalog, informirati Hrvate izvan Republike Hrvatske, četiri službenika

Spomen na djecu stradalu u Domovinske ratu

Slavonski Brod, (IKA) - Pod geslom „Mali križ - velika žrtva“, održan je u subotu 26. svibnja u Slavonskom Brodu deseti po redu susret sjećanja na poginulu djecu u Domovinskom ratu u organizaciji Zajednica udruga hrvatskih civilnih stradalnika. Nakon polaganja vijenaca poginulima u Domovinskom ratu ispred središnjeg križa na Gradskom groblju stotinjak roditelja poginule djece koji su došli iz raznih krajeva Hrvatske, gradova stradalnika, od Vukovara do Dubrovnika, sudjelovalo je na misi koju je u franjevačkoj crkvi Presvetog Trojstva predvodio domaći gvardijan fra Sebastijan Golenić. Nakon prigodnog kulturno-umjetničkog programa u domu HVI-DR-a na kojem su sudjelovali učenici Osnovne škole Bogoslav Šulek i pjesmom animirala ženska pjevačka skupina Ad Astra sudionici su položili vijence kod spomenika Djevojčica na Plavom polju, a potom u obliku srca položili 402 zapaljena lampiona, u spomen na dosada popisanih 402-je poginule djece u Domovinskom ratu. Spomen na djecu ubijenu u Domovinskom ratu održava se u Slavonskome Brodu jer je u tome gradu poginulo 28-oro djece, kojima su njihovi vršnjaci položili bijele ruže do spomenika koji je podignut preko puta škole Bogosalv Šulek.

Časoslov za slijepe osobe

To je prvo izdanje Časoslova u svijetu u ovom formatu i prvi Časoslov koji je prilagođen slijepim osobama Zagreb, (IKA) - Zaklada „Čujem, vjerujem, vidim“ na zamolbu četrnaest Udruga slijepih osoba, prilagodila je u zvučnom izdanju, daisy (Digital Accessible Information System) formatu Božanski časoslov za Božji puk za potrebe slijepih osoba. To je prvo izdanje Časoslova u svijetu u ovom formatu i prvi Časoslov koji je prilagođen slijepim osobama. Slijepa osoba knjigu u daisy formatu može pretraživati po dijelovima, poglavljima, naslovima rečenicama, a uz korištenje opcije knjižne oznake može se vraćati na mjesta na kojima je prije bila. Časoslov za slijepe osobe ima 35 sati zvučnog zapisa i sastoji se od 6000 zasebnih dijelova, kroz koje se slijepa osoba kreće pomoću uređaja za čitanje daisy formata. Za snimanje je korišteno izdanje Kršćanske sadašnjosti.

Dragi čitatelji i prijatelji, podržite izdanja CroExpressa sa 10 € u 2012 godini!

U dvije godine izlaženja CroExpressa, shvatili smo i prepoznali u ovom dijelu svijeta, u našoj „dijaspori“, koliko nam naša novina zapravo vrijedi.

Lijepo je što se CroExpress ne naplaćuje i dijeli diljem iseljeništa, u Njemačkoj, Austriji, Švicarskoj, Švedskoj, Rumunjskoj, Nizozemskoj, i što je postala najtraženija novina među Hrvatima koji žive izvan granica Republike Hrvatske.

Da bi zadržali naš početni koncept, iznimno je važno da nas vi dragi čitatelji financijski podržite u mjesečnom tisku i distribuciji. Svoj prilog darujete vašoj novini.

DOBOVOLJNI PRILOG/ SPENDE:

CroExpress

Bank: Sparkasse Hannover

Konto Nr. 901074578

BLZ: 250 501 80

Iz inozemstva:

IBAN DE 83 2505 0180 0901 0745 78

BIC: SPKHDE2H

ISELJENIČKA PRIČA NEKOLIKO GENERACIJA OBITELJI HRGETIĆ

Naša obitelj voli podjednako Hrvatsku, Latviju i Venezuelu

**Željka Lešić
(Matica)**

Josip Hrgetić je rođen u Venezueli i jedan je od trojice sinova Petra i Đurđe Hrgetić koji su zbog političkih razloga 1945. morali emigrirati u Venezuelu „Mi smo zahvalni Hrvatskoj jer nam je omogućila više no što smo očekivali. U Hrvatskoj postoji kriza, no ima više mogućnosti no što ljudi misle“, ističe Josip Hrgetić.

Roditelji morali pobjeći iz Hrvatske

- Moji roditelji su Hrvati. Otac Petar rođen je u Oroslavju, dok je majka Đurđa rodom iz Lovinca u Lici - ponosno objašnjava svoje korijene naš sugovornik te napominje kako su roditelji odabrali Venezuelu jer je u Caracasu

već bio njegov djed Stipe Sekulić (majčin otac), koji je dobio državljanstvo te je u Venezuelu doveo svoju obitelj. Danas u toj južnoameričkoj državi živi više od 50 članova Josipove uže i šire obitelji. Iako Josipova obitelj pripada političkoj emigraciji, kod njih u kući, kaže on, malo se pričalo o politici od '45. do '90-ih, ali se s puno ljubavi pričalo o domovini. Razlog tomu je za sigurno nepravda koja ih je otjerala u izvandomovinstvo. Iako se nisu bavili politikom, djed je bio trgovac i imao je malu trgovinu, ostali su bez svega i morali su bježati iz Lovinca.

- Ne znam zašto djed i baka nikad nisu mrzili one zbog kojih su morali otići? Oni su samo izražavali golemu ljubav za Hrvatsku i kao da se

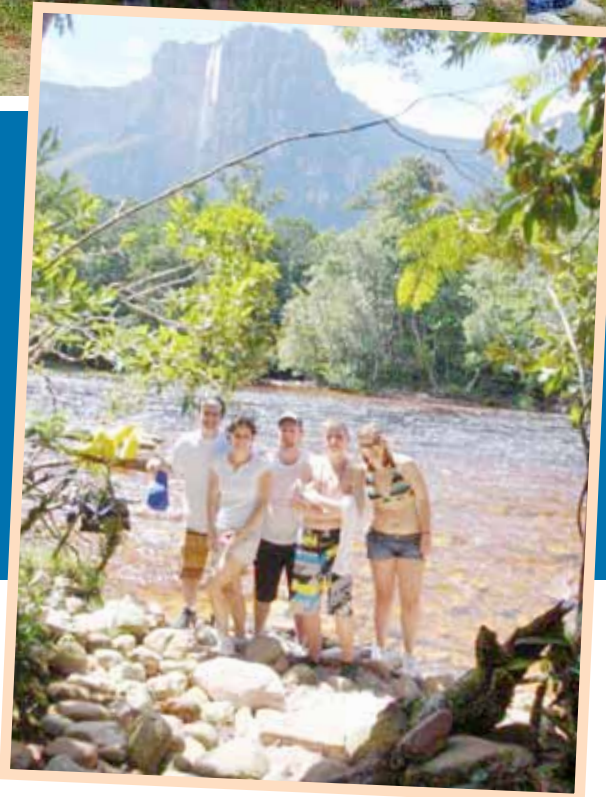
nije dogodilo ono zbog čega su morali otići. Djed je nastavio s trgovinom u El Trompillo, malome mjestu u koje su došli emigranti 1948. godine, gdje je imao malu trgovinu, ali je nastavio i s uzgojem svinja i pilića. Dosta je postigao svojim poslom pa smo pripadali srednjoj klasi. U tom duhu smo i odgajani, da imamo najvažnije za život i da ne moramo ni od koga ništa tražiti - kaže Josip i nastavlja kako mu je djed govorio da su imao, a jedino mu nisu mogli uzeti ono što je imao u glavi. Učio ga je, kaže, da se ne veže uz materijalne stvari i da prije svega bude čovjek. Govorio mu je neka uči i ima svoje vrijednosti jer moral je najveći kapital koji može imati.

Brižno smo čuvali tradiciju

Josip je odgajan u tradicionalnoj katoličkoj obitelji koja je čuvala svoje običaje i svoj nacionalni osjećaj. Lijepo govori hrvatski jezik baš kao i njegova supruga Mara koja je usavršila jezik dolaskom u Hrvatsku. - Sjećam se kada smo prije puno godina pjevali Lijepu našu, bili smo prepuni emocija, a za blagdan poput Božića i Uskrsa pripremali smo se njegujući hrvatske običaje. Brižno smo čuvali tradiciju - napominje Josip i kaže kako su njegovi najbolji prijatelji Hrvati. S obitelji je stalno išao u Hrvatski dom u Caracasu, gdje su se družili s našim iseljenicima. Ističe kako danas mladi nisu toliko uključeni u hrvatsku zajednicu i tu vidi problem. No, razumije ih i kaže kako se starija emigracija stalno borila za Hrvatsku koja

nije postojala, a sada kada postoji mladi se ne moraju boriti. - No, ne znači da ovaj mladi naraštaj manje voli Hrvatsku - ističe Josip. Sa suprugom Marom Vitols, čiji su korijeni iz Latvije, oženio se prije 25 godina. Rođena je u Venezueli kao i Josip i povezale su ih iste sklonosti i ista sudbina.

- Kad smo se upoznali ona je pričala svojim jezikom, a ja svojim, plesala je svoj nacionalni folklor iz Latvije, a ja hrvatski folklor. Njezina obitelj patila je i plakala za domovinom kao i moja obitelj, a u Venezuelu je došla 1948. godine. Mara i ja smo shvatili da imamo puno toga zajedničkoga. Razumjeli smo točno naše patnje. Kada smo se vjenčali, često smo posjećivali i Hrvatsku i Latviju, a kada su djeca narasla, s njima smo dolazili u

obje zemlje. Stoga djeci i nije bio problem prilagoditi se u Hrvatskoj. Otkako posluju u Hrvatskoj, ovdje im živi i njihovo dvoje djece, kćer Anna Mara, koja studira medicinu, te Kristian, koji ovdje pohađa prvi razred gimnazije. Najstariji sin, 21-godišnji Petar, studira za inženjera u Venezueli, gdje zbog posla povremeno boravi i Josip. Naime, bračni par posluje tako da se svaka dva mjeseca izmjenjuju pa je tako sada Mara u Venezueli, a Josip vodi poslovanje u Hrvatskoj. Izgledna je i mogućnost da se za stalno presele u Hrvatsku i to najvjerojatnije u Zadar gdje imaju lijepu katnicu u kojoj rado ljetuju.

Na pitanje kako to da su odlučili doći u Hrvatsku, Josip odgovara kako je to bila Marina odluka i kako se ona u

neku ruku žrtvovala zbog ljubavi prema njemu.

Hrabra odluka supruge Mara

- Mara dobro zna koliko volim Hrvatsku pa je pala odluka na Hrvatsku iako joj je obitelj u Latviji. Imali smo bolji sin, 21-godišnji Petar, studira za inženjera u Venezueli, gdje zbog posla povremeno boravi i Josip. Naime, bračni par posluje tako da se svaka dva mjeseca izmjenjuju pa je tako sada Mara u Venezueli, a Josip vodi poslovanje u Hrvatskoj. Izgledna je i mogućnost da se za stalno presele u Hrvatsku i to najvjerojatnije u Zadar gdje imaju lijepu katnicu u kojoj rado ljetuju.

- Mara dobro zna koliko volim Hrvatsku pa je pala odluka na Hrvatsku iako joj je obitelj u Latviji. Imali smo bolji sin, 21-godišnji Petar, studira za inženjera u Venezueli, gdje zbog posla povremeno boravi i Josip. Naime, bračni par posluje tako da se svaka dva mjeseca izmjenjuju pa je tako sada Mara u Venezueli, a Josip vodi poslovanje u Hrvatskoj. Izgledna je i mogućnost da se za stalno presele u Hrvatsku i to najvjerojatnije u Zadar gdje imaju lijepu katnicu u kojoj rado ljetuju.

- Mi smo zahvalni Hrvatskoj jer nam je omogućila više no što smo očekivali. Znamo da je u Hrvatskoj kriza, no ipak ima više mogućnosti no što ljudi misle. Birokraci-

ja postoji kao i u cijelom svijetu, no stvari se rješavaju. Ima puno papirologije, no kada dođete na jedno mjesto, sve riješite. Kada sve riješite, vidite da nije bilo velikih problema - ističe Josip te napominje kako povratnici ovdje dođu s određenom predodžbom pa gube strpljenje i odluku, no njoj se tu prizna. Ja sam ponosan na nju. Razlozi našeg dolaska u Hrvatsku su ti što u Venezueli u ovom trenutku imamo nešto slično onome zbog čega je moj djed otišao iz Hrvatske. Polako naš sistem u Venezueli ide u mo-

stavljati svoje uvjete. Moraš se priviknuti na ove uvjete u Hrvatskoj. Kada se privikneš, onda polako treba pokušati mijenjati neke stvari. Naša obitelj voli sve tri države: Hrvatsku, Latviju i Venezuelu. Dragi Bog dao nam je priliku da upoznamo dobre ljude i prekrasne krajolike. Naši djedovi stigli su 1948. godine u Venezuelu i ona ih je toplo primila, ali sad je trenutak da se vratimo. U usporedbi s Venezuelom hrvatski drži o idealnoj domovini, a takva ne postoji. Kad netko dođe u drugu zemlju, ne može po-

DOK IMA MRAKA BIT ĆE I SVANUĆA

Ekonomska politika ili pendrečenje Hrvata

Piše Goran Marić

Zastupnik dijaspe u prošlom sazivu Sabora piše kolumnu za hrvatski portal www.dnevno.hr. Inače, stekao je doktorat iz područja ekonomske znanosti, a tijekom svoje karijere vodio je više uspješnih hrvatskih tvrtki.

Da bismo živjeli potpuno i zadovoljno, svima nama su potrebni snovi, jasni ciljevi i vizije. Nemamo li na umu određeni cilj ili ne znamo kamo želimo ići, završit ćemo vrlo vjerojatno tamo gdje ni smo željeli.

Isto je i kad je država u pitanju. Hrvatska je imala i ima prilično jasne političke ciljeve i zato ih je u velikoj mjeri ostvarila. Ekonomska politika kao najmoćnije oruđe u ostvarivanju ekonomskih ciljeva i izgradnji bogatijeg društva nikada nije imala vizije niti jasno postavljene ciljeve. Gos-

podarstvo koje po svojoj definiciji treba hraniti čovjeka, često je radnika tretiralo a i danas tretira kao puko mjesto troška. Upravo su zbog čovjeka ekonomisti siromaštvo definirali kao razinu dohotka koja je nužna da se održi razina potrošnje za opstanak, a u zadaću ekonomskoj politici dali izgradnju društva bez siromaštva. Međutim, hrvatska ekonomska politika nije upotrijebila, kao što je po prirodi stvari trebala, sve prirodne i ljudske potencijale za opće dobro i dobro svakog čovjeka, već je naprotiv godinama

usmjeravana protiv čovjeka, a za dobrobit samo privilegiranih skupina i pojedinaca.

Zbog općeg nesnalaženja svi raspoloživi instrumenti ekonomske politike pretvorili su se zapravo u povećanje cijena; skuplja struja, skuplji plin, skuplji benzin, skuplja hrana, piće, lijekovi, javni prijevoz... I cestarninu koja je ionako prevelika najavljuju povisiti.

A aktualni ministar turizma najavljuje povećanje cijena čak i u turističkom sektoru. I tako se novim porezima batina hrvatsko gospodarstvo i poduzetništvo, a povećava-

njem cijena pendreče hrvatski građani. Ali čini se da ih očekuje još dosta udaraca.

Najavljuje se i restrukturiranje svih državnih trgovačkih društava, a cijeli proces restrukturiranja se svodi samo na povećanje cijena usluga tih društava. Time se sva upravljačka nesposobnost menadžmenta prevalljuje na korisnike usluga.

Pritom se zaboravlja da restrukturiranje nekada podrazumijeva, sanaciju, nekada refinanciranje, nekada, reorganizaciju, nekada osnaživanje osnovne djelatnosti, a nekada stečaj.

I tako su se sve mjere ekonomske politike pretvorile doslovce u pendrečenje Hrvata.

A daleko najdeblji, i najbolniji pendrek nalazi se u rukama telekomunikacijskih tvrtki. One se najčešće u medijima oglašavaju, ali ne iz poslovnih razloga. Oglašavanjem pridobiju medijsku naklonost da bi prikriju jednu od najvećih zlorupaba vladajućeg tržišnog položaja.

U načinu upravljanja primjenjuju poznatu teoriju „mrkve i batine“, oprostite, „mrkve i pendreka“. Mrkvu medijima, a pendrekom po Hrvatima. Svaki dan nude nove, „besplatne“, modele i tarife, a računi sve veći.

Porez na sve što se miče

Usprkos različitom i mnogobrojnom spektru mjera ekonomske politike, od ulaska Hrvatske u recesiju niti jedna nije bila usmjerena rješavanju glavnih ekonomskih problema i povećanju gospodarskog rasta, a time i zaposlenosti.

Nije to bio ni krizni porez, nije to ni uvođenje posebnog poreza na domaću brodogradnju, nije to ni povećanje PDV-a sa 22 na 23, a kamoli sa 23 na 25%.

Nije to ni dodatno zaduživanje države, niti obnova fasada, a niti zamjena prozora na zgradama.

Nije to ni uvođenje poreza ne dividendu, a neće to biti ni

porez na imovinu.

Odmah nakon donošenja zakona o porezu na dividendu poduzetnici su većinom izbjegli plaćanje uvedenog poreza jer su dobit ostvarenu u prethodnim godinama isplatili prije stupanja zakona na snagu i to podizanjem svojih depozita u bankama, dodatnim zaduživanjem ili odgađanjem plaćanja dobavljačima.

Zbog toga je u bankama smanjen depozitni novac trgovačkih društava za 3,5 milijarda kuna i povećana ionako velika unutarnja nelikvidnost.

Od početka recesije namjerno se zamjenjuju teze, jer dodatni porezi na gospodarsku aktivnost nemaju antirecesijske već prorecesijske obilježja. Svu svoju razornost pokazat će pogubna ekonomska politika koja se svodi na načelo „oporezuj sve što se miče, a ako se nastavi micati dodatno oporezuj, a kada se prestane micati-saniraj“.

Ni najavljeno davanje izgrađenih auto cesta u koncesiju ne bi bila antirecesijska mjera. To uopće ne bi bila ni mjera, već čin na razini nacionalne izdaje.

Dosadašnje iskustvo nam pokazuje da ni javno privatno partnerstvo nije rješenje za izlazak iz krize. Naprotiv, JPP na hrvatski način se u pravilu pretvara u javno privatnu pljačku.

Stoga bi bilo poželjno da i svećenici u svoje molitve uz onu poznatu: „Od mušnje, groma, grada i zle godine, jedna nije bila usmjerena rješavanju glavnih ekonomskih problema i povećanju gospodarskog rasta, a time i zaposlenosti.“

Niske plaće nisu ekonomski instrument

Zašto su „bolni rezovi“ bolni samo najsiromašnijima i onima s najnižim plaćama? A u niske plaće radnika kao učinkovit instrument ekonomske politike rijetko će koji ozbiljan ekonomist povjerovati.

Kako to da niti jedan „bolni rez“ ne osjeti bankarski, telekomunikacijski, duhanski ili

trgovački sektor? Zašto se ne uvede diferencirana i progresivna stopa poreza na dobit na način da porez na dobit proizvođači i malim poduzetnicima s ukupnim godišnjim prihodom do 10 milijuna kuna bude 10%, srednjim poduzetnicima s ukupnim godišnjim prihodom od 10 do 50 milijuna kuna bude 15%, a velikim poduzetnicima, s ukupnim godišnjim prihodom većim od 50 milijuna kuna 30%?

Zašto se nepotrebno uveo porez na dividendu? Donio je gospodarstvu veliku štetu, a državi skoro nikakvu korist.

Ukidanjem poreza na dividendu i uvođenjem diferenciranih stopa poreza na dobit efekt na državni proračun bi bio pozitivniji, a porezni sustav pravedniji.

Hrvatska žudi za promjenom poreznog sustava, koji će primjenjivati dva glavna načela: načelo koristi i načelo platne sposobnosti te vodoravne i okomite pravednosti.

Ali lakše je udariti po ne-moćnicima.

Radnici nisu burzovna roba

Nedavno smo na HTV-u mogli vidjeti prilog o hrvatskim poduzetnicima, koji izvođe radove u Njemačkoj i uvjeriti se kako socijalna država štiti prava radnika. Istaknuto je da hrvatske tvrtke ne smiju plaćati radnike manje od 13 eura po satu, i da niti komu i ne pada na pamet radnika ne prijaviti ili porez ne platiti. Istodobno možemo pročitati kako u SAD-u otvaraju raspravu o zakonskom povećanju minimalne cijene rada sa 7,20 na 9 dolara.

I onda se sjetih jednog hrvatskog „uglednog“ financijskog stručnjaka i poduzetnika i njegovoga teksta u kojemu se obrusio na zakonsko određivanje minimalne plaće, a usput kao što i redovito radi, izvrijedao sve one koji misle drukčije. Jer, kaže da ne može država određivati minimalnu plaću kad je plaća tržišna kategorija i kad cijenu rada određuju ponuda i potražnja

na tržištu. I da drukčije mogu misliti samo oni koji ništa ne znaju i koji nisu nikada ništa pročitali.

Ali ne zna ili zaboravlja ili da se radnom snagom ne može trgovati i da radnici nisu burzovna roba. Zaboravlja da demokracija podrazumijeva skup pravila i procedura koji uključuju i prava radnika; i pravo na rad i pravo na plaću, i pravo na socijalnu zaštitu i pravo na mirovinsko osiguranje. Zaboravlja ili ne zna da se radnici ne uvoze kontejnerima i ne dovoze brodovima uz popratni tovarni list i uvjerenje o porijeklu; da za njih nema uvozne carinske deklaracije i da se na njih carina ne plaća, a niti se oslobađaju plaćanja carine.

Ali njemu i sličnima država je jedini neprijatelj tržišta; ona je sinonim zla. Za njega i slične državna prisutnost na tržištu je kao sotonu u raju.

Dok ima mraka bit će i svanuća

Već dugo se širi laž o učinkovitom tržištu, koje je, više vjera nego činjenica, kako kaže George Cooper u svojoj knjizi „Uzroci financijskih kriza“.

Jer istina je da se ne može naći tržište na kojemu vlada normalna distribucija.

Istina je da se ne može se naći tržište bez monopola i oligopola, niti ono na kojemu se ne pojavljuju prekidi, neravnoteža, tržišni defekti i promašaji.

Posebice su financijska tržišta patološki nestabilna.

Zato i jest uloga države intervenirati i reagirati na sve te

promašaje i defekte.

Cijeli ekonomski svijet je danas svjestan da je hipoteka o učinkovitosti tržišta toliko pogrešna da joj nema spasa. Ali pohlepna gramzljivost dovodi do toga da oči ne vide ono što srce ne želi vidjeti.

Baš zbog toga nikada se ne smije smetnuti s uma da je zadaća države uređivati zajednički život ljudi i stvarati takvu ravnotežu slobode i dobara da svatko može živjeti životom dostojnim čovjekom.

Hrvatska ima ogromne prirodne potencijale, i materijalne i ljudske, koji se još uvijek mogu upotrijebiti u nacionalnom interesu i za opće dobro. Ti potencijali su jamstvo hrvatske budućnosti. A ona će sigurno biti svjetla ako hrvatska ekonomska politika promijeni svoj moral. Jer do

sada glavno obilježje te politike bilo je da uvijek ima jedan moral koji propovijeda, a drugi moral koji provodi, ali ga ne propovijeda.

Novi ekonomski i politički moral uopće, je preduvjet rastanka s državom u kojoj se pojedinci smatraju Bogovima, i u kojoj se pojedincima daje za pravo tumačiti istinu i pravdu.

Jadna je država koja ovisi o pojedincima. Takva država razara čovjeka i društvena je nepogoda.

Ali ne treba sumnjati u neodrživost takvog stanja. Ne treba sumnjati u bolje sutra.

U praksi je više mogućnosti nego što ih čovjek može i zamisliti.

I kao što reče Ivo Andrić, dok je god mraka bit će i svanuća!

Zbog općeg nesnalaženja svi raspoloživi instrumenti ekonomske politike pretvorili su se zapravo u povećanje cijena; skuplja struja, skuplji plin, skuplji benzin, skuplja hrana, piće, lijekovi, javni prijevoz... I cestarninu koja je ionako prevelika najavljuju povisiti.

O. VJEKO VRČIĆ, NAJSTARIJI SVEĆENIK REDOVNIK

Dobri otac Ante Antić učio me ministrirati

Vlado Čutura
(Glas Koncila)

U samostanu sv. Franje u Imotskome živi i još je aktivan najstariji redovnik Franjevačke provincije Presveto-ga Otkupitelja 98-godišnji fra Vjeko Vršić, koji je i najstariji svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije. Još je vitalan za svoje godine, pokretan, prati zbivanja u Crkvi u društvu, u svojoj samostanskoj sobi piše, čita, analizira, marljivo prikuplja podatke. Nekoć se bavio i slikarstvom, pa je njegova samostanska soba ispunjena njegovim slikama i slikama poznatih umjetnika. Kao ljubitelj biljaka, u samostanu je prepoznatljivo i njegovo cvijeće o kojem vodi brigu. O. Vršić objavio je više knjiga, priloga, a izdao je knjigu "Plemena Imotske krajine", koja ima 440 stranica i temelji se na starim dokumentima koji se nalaze u zadarskom arhivu. Ondje su popisi zbjegova iz Imotske krajine još od 1686. kad su mnogi Imočani bježali u Primorje, kada su Mlečani 1718. podijelili hrvatski narod i napravili granice današnje Imotske krajine. Rođeni Imočanin, o. Vršić u više je navrata kao redovnik službovao u samostanu sv. Franje u Imotskom u kojem živi i posljednjih 30 godina.

O. Antić učio ga je ministrirati

U svom predstavljanju o. Vršić kaže: - Rođen sam u Imotskom 28. veljače 1914. gdje sam završio osnovnu školu. U sjemenište sam išao 1925. a prije toga bio sam tu ministrant, jer kuća mi je blizu samostana i crkve pa sam ujutro rano ustajao i išao u crkvu. Sjećam se kako je to počelo, jedne nedjelje bio sam ispred velikog oltara, i tada mi je prišao jedan fratar koji je pitao: Bi li ti učio ministrirati misu? Odgovorio sam mu potvrdno. To je bio sluga Božji fra Ante Antić. Učio me tada ministrirati, a poslije mi je bio magistar posljednje godine teologije. Tako sam redovito ministrirao, a onda

sam išao u sjemenište. Sjećam se da je o. Antić imao tuberkulozu pa je dolazio na oporavak tu u Imotski.

Nakon moje želje da pođem u sjemenište, župnik i kapelan napravili su mi zamolbu i preporuku za sjemenište. No, iz uprave provincije stigao je negativan odgovor jer su odlučili da iz gradova neće nikoga primati. Navodno, u to doba su ih iz gradova izvarali, dakle nisu ostali. Ponovno je reagirao župnik sa svojom potpunom i onda su me primili u sjemenište. Već u prvoj godini sjemeništa susreo sam se s teškoćama, razbolio sam se, zapravo obolio sam teže pa su me moji taksijem vratili kući. Tako sam tu godinu pauzirao, ali već sljedeću školsku godinu vratio sam se ponovno u prvi razred. Otišao sam u Sinj u sjemenište, poslije toga novicijat nam je bio u Zastrogu.

Kao klerici proveli smo dio vremena u Splitu gdje smo imali magistra koji je provodio strogu pa i nerazumnu disciplinu. Sjećam se da nas je jedne nedjelje devet sati držao u crkvi. Kad smo poslije toga došli u Makarsku, našli smo za magistra anđela od čovjeka - o. Antu Antića. Bilo je sve normalno, držao je on red i disciplinu, ali razumno. Znao je on ponekad nas i kazniti, a najteža kazna bila je čišćenje zahoda. Kad bi netko bio kažnjen kaznom čišćenja zahoda, došao bi i magistar o. Antić te odmah bi uzeo metlu i pomagao čistiti. To je bio anđeo od čovjeka! Tako sam napisao njegov životopis koji je najbolji prema procjeni Živka Kustića, jer drugi su pisali njegov životopis a nisu ga nikad ni vidjeli ni poznavali. Pisao sam o njemu onako kako sam ga poznao, može se reći iz prve ruke.

Kad su neki postavili pitanje kako je o. Antić mogao dopustiti da se pojedinci poput fra Ante Bartulovića, koji je vikao, galamio, zarede za svećenika, išao sam u arhiv provincije to istražiti. O.

Antić je svake godine o svakom bogoslovu slao izvješće u provincijalat. Međutim, to nitko nije čitao, nego je samo spremio u arhiv. O. Antić ga je opisao onako kakvim ga je procijenio, jer on nije želio nikoga otpustiti. Ali, kako to provincijal nije pročitao, pustio je da ga zarede. O. Antić je imao u sebi nešto posebno, jednostavno bi znao o nekome nešto. Znao je pročitati unaprijed osobu. Kad je jednom meni nešto pisao kao župniku, doznavao je sve milošću Božjom.

O. Vršić gimnaziju je završio u Sinju, teološki studij u Makarskoj. Za svećenika je zaređen 12. ožujka 1938. Radio je u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju. Bio je župnik i dekan u više župa: Metković, Runovići, Igrane, Drašnice, Vrgorac. Od 1982. živi u samostanu u Imotskom. Njegov književni opus čini više od tisuću napisa i članaka po raznim listovima i časopisima. Napisao je više

knjiga. Odlukom predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana odlikovan je 1. ožujka 1998. Redom Danice Hrvatske s likom Marka Marulića.

Otac je činio dobra djela

Govoreći o svojoj obitelji o. Vršić kaže: - Rođen sam u centru Imotskoga u glavnoj ulici u blizini Plavog jezera. U obitelji nas je bilo osmero, šestero žive djece, otac i majka. Djed mi je bio učitelj koji je došao iz Šibenika u Imotsku krajinu. Došao je u Grabovac, otvorio školu, tu se oženio, zatim išao u Župu Biokovsku, nakon toga došao je u Zagvozd. Kao umirovljenik, kupio je kuću na staroj pijaci u Imotskom, jedno vrijeme je radio kao činovnik. Najstariji sin, tj. moj stric, bio je svećenik ondašnje Splitske biskupije. Najmlađa sestra mog oca išla je u časne.

Otac mi je došao u Imotski, zaposlio se kao trgovac, oženio jednu Imočanku a njezini su Jeličići došli iz Muća

- to je moja mama. Otac mi je postao činovnik na općini, jedan od glavnih činovnika za vrijeme Prvoga svjetskog rata, nije išao u vojsku, tu su ga zadržali i cijela ga je Imotska krajina poznavala. To mi je kasnije, u vrijeme komunizma, jako puno pomoglo. Moj otac je činio samo dobra djela i on je puno učinio da sam ja kasnije poštivan kao svećenik.

Kad su došli partizani, pokupili su sve pa tako i mog oca. U to vrijeme bio sam u Metkoviću. Otvorila su se vrata zatvora, ušao je tada poznati partizan koji je postao general Titova lovišta i rekao mom ocu: Lujo, idi kući! -

O svom pozivu, o svom zvanju o. Vršić kaže: - Kroz cijelo vrijeme u fratrima nikad mi nije došla napast da napustim franjevaštvo, uz sve teškoće koje su me pratile u životu. Naprimjer, imali smo prefekta 'divljaka' u Splitu. To je opisao Ivan Raos u romanu 'Žalosni Gospin vrt'. Jednog dana, mog kolega i vršnjaka fra Milana Mikulića zapisao je pozornik i prefekt mu dao četiri šibe. Tome sam se usprotivio, te rekao: Pusti ga. Pozvao me nakon toga u sobu i kazao: Ti si se bunio. Odgovorio sam mu: Nemojte misliti da ste vi jedini fratri, ja ću otići u Hercegovačku provinciju. Kasnije smo bili prijatelji, a ja se nikad nisam bojao reći istinu.

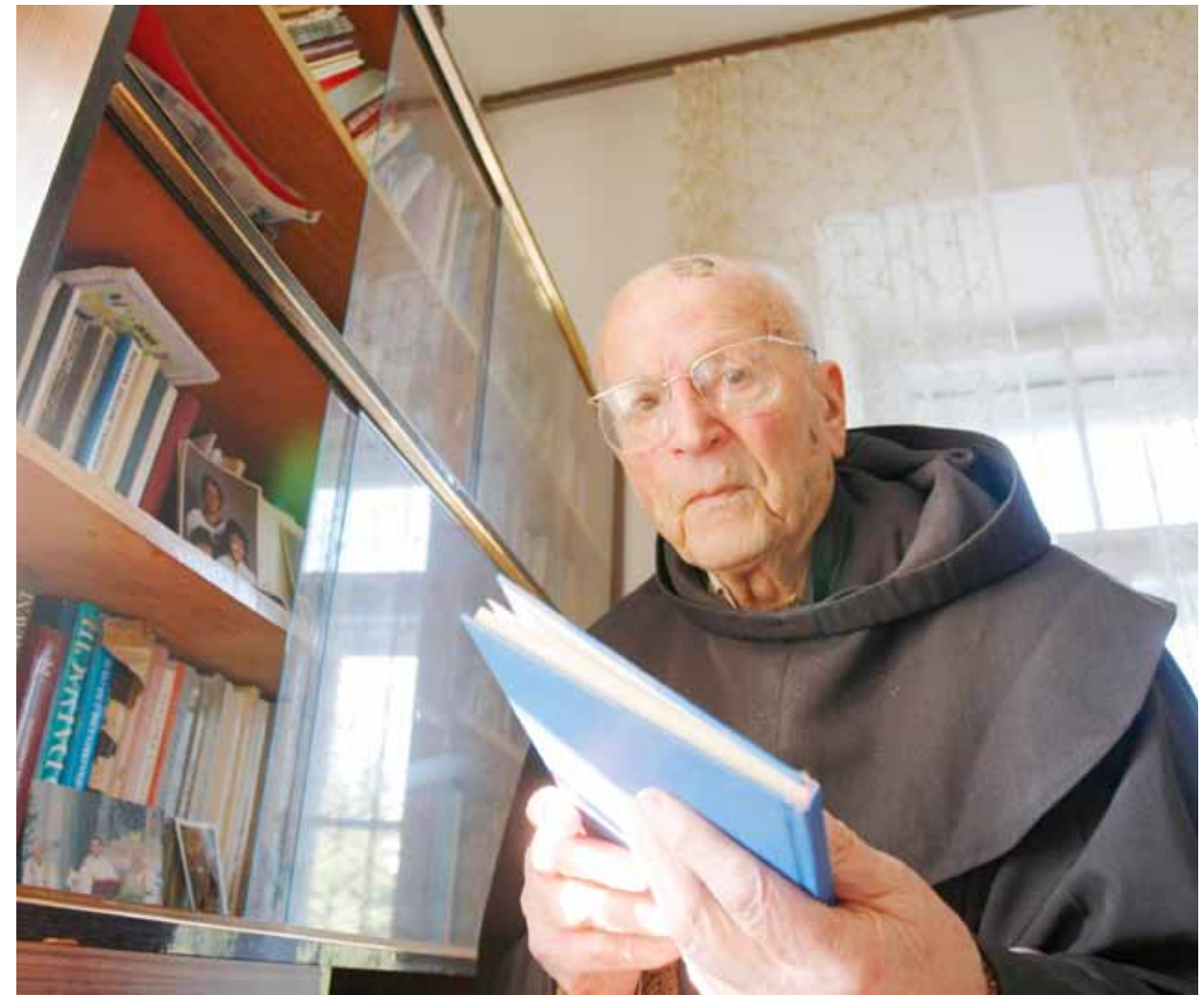
Gledam danas, nema zvanja. Opća je stvar da se u svijetu slabo ide u duhovna zvanja. To se tako dogodilo zbog niza promjena u društvu, pa gledam: ni ministranti nekako nemaju želju za duhovnim zvanjem. Ovdje sam trideset godina, radio sam, imao sam ministrante, ali slabo se ide u zvanja. Što se dogodilo, teško je objasniti. Tu je kandidatura, nama sjemenište zapravo ne koristi ništa više. Prošle godine imali smo ih sedam, jedan iz sjemeništa. -

S dvije štruce kruha "kupio" stražare

- Kad je završio rat, pisao sam o tim događajima, tako

sam napisao oko 400 kartica teksta. Najzanimljiviji je Sinj. Fra Stanko Petrov je odredio bogoslove koji će polagati državnu maturu, koji će ići na sveučilište. Odredio je i mene. Oni su dobili pravo javnosti iz Beograda. Odredili su da profesori u Sinju koji se zateku kao takvi mogu i dalje predavati, a novi profesori koji budu dolazili da mogu predavati pod uvjetima koje nalaže država. Mene, kao bogoslova, upisali su kao profesora. U to vrijeme bavio sam se slikarstvom. Preko praznika došao bih u Imotski, a kako je Tonči Mostančić završio likovnu akademiju, on me je tada podučavao. Ubijen je na Daksi. On me je učio miješanje boja. Kad sam završio i poslije mlade mise u Imotskom, bio sam bio prefekt u Sinju od ožujka do kraja godine 1938. U ožujku sam morao ići u Sinj i sljedeće godine 1939. išao sam u samostan i bio sam profesor, imao sam dekret kao pravi profesor. Predavao sam, službeno mi je bilo crtanje. Zatim sam još predavao latinski i hrvatski prvom razredu, predavao sam povijest umjetnosti. Poslije su me odredili za duhovnika vanjskih đaka. Tu je bio Miko Tripalo i njegov mlađi brat Sašo. Miko i Sašo redovito su dolazili na vjeronauk. To je trajalo do dolaska partizana. -

Premda je trebao ići na likovnu akademiju, nakon razgovora s hercegovačkim fratrom, poznatim slikarom fra Mirkom Čosićem, o. Vršić je odustao, i to mu je vodstvo provincije prihvatilo. »Kako sam imao dekret kao profesor, nisam išao nikamo iz Sinja. Kad su došli partizani, nastupio je užas nekih Sinjana prema nama. Četvoricu frataru su odveli i za jednu noć su nestali. Budući da sam bio duhovnik vanjskih đaka i profesor, prema meni su bili dobri. Kad su oni zatvorili fratre, odveli ih, vladala je neimaština. Zapravo, bili smo gladni u to vrijeme. Odlučio sam posjetiti fratre koje su odveli. Uzeo

sam dvije štruce kruha, a na meni je bio plašt. Kad sam prolazio niz pijacu, Sinjani su bili veseli jer došli su njihovi. Došao sam pred sud, tamo je bio stražar. Pitao me kamo ću, rekao sam mu da želim posjetiti svoje kolege. Odbio me, no dao sam jednu štrucu kruha i on me pustio dalje. Tako je bilo i kad sam došao do zatvora, dao sam drugom stražaru štrucu kruha i došao do svojih kolega. Ondje sam ih vidio posljednji put. Te su noći ubili četvoricu frataru. Kako su oni mene pustili, zapravo kako sam se usudio otići i kako su me pustili, to ni danas ne razumijem. -

O. Vršić ističe da je crkva u Sinju bila bombardirana, ali da je on redovito propovijedao svake nedjelje. Dvije godine imao je glavnu misu.

- To je bilo teško vrijeme, pokupili su partizani oko mladiće, mobilizirali ih. Prolazio bih iz gimnazije u samostan i dvaput sam sreo te jadne naše vojnike koje su pokupili partizani, jednostavno su morali ići. Iz onog reda nekoliko njih je izlazilo moliti za misu. Gledajući u cjelini, Sinjska krajina je bila dobra, osim grada Sinja gdje su bili jugoslavenski oficiri. Naprimjer, i Milunovićevo obitelji bila je sveta obitelj, njegov otac je obavljao pobožnost prvih petaka, sin mu Nedo naljutio se na velikoj maturi i otišao iz frataru. On je bio kasnije zadužen za svećenike, dolazio u zatvore, bio zadužen od Partije za njihov rad. Kad je umro, bila je osmrtnica u Slobodnoj Dalmaciji, a žena mu je dala osmrtnicu na ko-

joj je pisalo: Radio je ono što nije htio. Dolazio je on i u Gradišku svećenicima. -

Imotska krajina i Hercegovina

O podjeli hrvatskoga naroda i današnjoj granici između hrvatskoga naroda u Hercegovini i Dalmaciji, o. Vršić kaže: - Imotski je bio Hercegovina, oslobođena od Turaka. Granice su sezone istočno do Klobuka, odnosno sjeverno do Vranića. Tada je pripadalo Imotskoj krajini i Buško blatio se na velikoj maturi i otišao iz frataru. On je bio kasnije zadužen za svećenike, dolazio u zatvore, bio zadužen od Partije za njihov rad. Kad je umro, bila je osmrtnica u Slobodnoj Dalmaciji, a žena mu je dala osmrtnicu na ko-

ja sebi kupila i pripojila sve od Boke kotorske, Neretvu. Gabelu su tada ponovno pripojili Turcima. Metković je bio selo u koje su se naseljavali iz Gabele i okolnih mjesta. Isto tako je bilo i s Vrgoračkom krajinom. Tako su i župe podijeljene. Vinjani su nekad bili glavna župa, a pod Posušje je spadala Gorica. Vinjani su podijeljeni, glavni dio ostao u BiH-u, a donji dio ostao je u Dalmaciji. Zato kažem: imaju dvije imotske krajine, stara i nova. O tome sam pisao puno. Ne smije se zaboraviti da su hercegovački fratri imali samostan u Prološcu u Blatu. Kad su otišli Turci iz bivše Imotske krajine, naselilo se oko 200 obitelji iz Posušja i Gruda. Tako je Imotska krajina koja je bila Hercegovina opet popunjena Hercegovcima. -

WUPPERTAL - PROSLAVLJENO 40. GODINA HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

Zajedno u Kristu, bilo je geslo dvodnevnih događanja

Misnim slavljem u crkvi Srca Isusova u Wuppertalu 12. svibnja završena je dvodnevna proslava 40. godina Hrvatske katoličke misije u tome njemačkom gradu. Time je ujedno proslavljen i Majčin dan, te je paljenjem svijeća podržana i akcija "Plamen slobode". Misu je predvodio dr. fra

Željko Tolić, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, u zajedništvu s voditeljem misije fra Josipom Repešom i župnikom njemačke župe kojoj pripada ta crkva Michaelom Grüteringom.

Govoreći o počecima kršćanstva u Hrvata, provincijal Tolić podsjetio je na tradicio-

nalnu vjernost krsnom savezu tijekom 14 stoljeća: "Vaša nazočnost ovdje govori da se vjera u našem narodu nije ugasila, da smo ostali vjerni krsnom savezu, da smo unatoč mnogim pomorima ostali vjerni Objavi", rekao je, ali i upozorio da je izbljedila svakodnevna i življena vjera. To

pokazuje opća društvena situacija, iskrivljeni moral i etika, laži, mržnja i demagogija, i to sve u narodu koji se smatra kršćanskim, katoličkim. Ta nas situacija navodi na pitanje: Odakle zlo među nama? Fra Željko smatra da je izvor zla u Boga: "Zlo se vrlo brzo i zarazno širi, te postaje sve sličnije starozavjetnoj Sodomi i Gomori. A što se dogodilo tim gradovima? Svima nam je poznato." Nedjelja, dan Gospodnji, povlašten je trenutak za samoispitivanje, pa tako i za traženje odgovora na pi-

tanje što se dogodilo s hrvatskim čovjekom da ga je zahvatilo zlo? Provincijal odgovara: "Čovjek se udaljio od Boga, otjerao ga iz svoga srca. A ondje gdje Boga nema i gdje ga se ne priziva, ne može biti dobro. Gdje nema straha Božjega, stida i obzira ljudskoga, ne može dobro završiti. Zlo čini, a dobru se nadati – ne može dobro završiti. Gdje Boga nema, nema ni ljubavi", poručio je provincijal Tolić i na kraju vjernike pozvao na popravljanje toga "sodamskog stanja" u kojem se nalazi naš narod: "Imajmo povjerenje u

Boga koji nas ne želi osvojiti izvana, već potaknuti na nužnu preobrazbu kako bismo bili istinski vjernici, a ne da vjeru prilagođavamo sebi." Nakon misnoga slavlja svećenici su majkama darovali ruže, čestitajući im tako Majčin dan. Također su pozvali vjernike da se paljenjem svijeća pridruže akciji «Plamen slobode». Time su i u Wuppertalu željeli iskazati svoju potporu hrvatskim generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču te izraziti neslaganje s prvostupanjskom presudom Haškoga suda.

Hrvatska katolička misija u Wuppertalu, koja obilježila 40 godina postojanja, jedna od tridesetak misija u Njemačkoj o kojima skrbi Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Provincija je za hrvatske katoličke misije u Njemačkoj dala četrdesetak svećenika, o čijoj službi u toj zemlji provincijal fra Željko Tolić zaključuje: «Njihova je služba u Njemačkoj dragocjena, ne samo na duhovnom planu, već i u čuvanju hrvatskoga identiteta. Bez prisutnosti svećenika smatram da bi

se on vrlo brzo izgubio. Ovakvo, sa svećenicima, časnim sestrama i pastoralnim suradnicima, naš narod u tuđoj zemlji nije izgubljen i zna kome pripada.»

«Zajedno u Kristu» – bilo je geslo dvodnevnihih događanja u Wuppertalu kojima su Hrvati toga njemačkoga grada proslavili 40 godina Hrvatske katoličke misije. Utemeljena je 26. svibnja 1972. godine, a djeluje na području Kölnske nadbiskupije i danas ima oko četiri tisuće Hrvata iz četiri grada: uz Wuppertal, u kojem je sjedište, tu su

Remscheid, Solingen i Velbert. Od utemeljenja misije za njih duhovno skrbe franjevci Provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Sadašnji voditelj misije Wuppertal je fra Josip Repeša. Svečana proslava jubileja u središnjoj gradskoj dvorani «Historische Stadthalle» privukla je 12. svibnja oko tisuću Hrvata kojima su se pridružili: gradonačelnica Wuppertala Ursula Schultz, generalni konzul RH u Düsseldorfu Vjekoslav Križanec, predstavnik Nadbiskupije Köln, Hrvatskoga dušobrižničkog ureda u

Frankfurtu, provincijal Provincije Presvetog Otkupitelja fra Željko Tolić te mnogi prijatelji Nijemci. U programu proslave sudjelovalo je oko 250 izvođača, članova folklornih skupina okolnih Hrvatskih katoličkih misija iz: Kölna, Essena, Düsseldorfa, Duisburga, Mülheima, te slavljenici, Folklorna skupina «Zagreb» iz Wuppertala koja je obilježila 35 godina djelovanja. Hrvati u Wuppertalu proslavom jubileja svoje misije pokazali su kako biti Hrvat u tuđini ne znači biti zatvoren u svoj svijet, već hr-

Hrvati u Wuppertalu proslavom jubileja svoje misije pokazali su kako biti Hrvat u tuđini ne znači biti zatvoren u svoj svijet, već hrvatsku dušu unijeti u svoju svakodnevnicu.

vatsku dušu unijeti u svoju svakodnevicu. To ne znači izgubiti sebe, već proširiti svoje vidike i gledati svojim, hrvatskim očima u kojima se otkriva ljepota hrvatske duše, jer mi smo jedina prava slika koji drugi vide o Hrvatskoj. Fra Josip Repeša ističe kako ta proslava pokazuje temeljno poslanje misije – ona je poput mosta koji povezuje ljude, i ne samo Hrvate međusobno, već i s domaćim, njemačkim stanovništvom, jer bu-

dućnost nije u izolaciji, već u suživotu i suradnji. Zato proslava u Wuppertalu nije bila samo sažetak prošlosti HKM Wuppertal, već i kamen temeljac za budućnost, o čemu fra Josip kaže: «Želja nam je otvoriti vidike, ne samo unutar zajednice, iako je važno da i zajednica funkcionira, nego otvoriti vidike suradnje sa okolnim zajednicama, da nas ljudi dožive kao konkretne s vlastitom kvalitetom, da nas uvažavaju, te da se takvo ra-

zviuje kvalitetna suradnja koja može biti jamac naše opstojnosti.» Brojni gosti Hrvata čestitaju na ljubavi prema folkloru koja je vidljiva u hrvatskim katoličkim misijama, no u Wuppertalu je došlo do izražaja da mladi ljudi, ne samo da lijepo plešu i pjevaju, već i sudjeluju na misama – i na hrvatskom i na njemačkom jeziku, kako je to primijetio dekan Wuppertala, izražavajući divljenje takvom svjedočenju ljudskog i

kršćanskog identiteta. «Ovaj je dojam važan, jer mnogi su skloni odvojiti folklor i misiju kao dvije zasebne cjeline», kaže voditelj Misije, napominjući da duhovno i kulturno djelovanje u HKM ide zajedno, te je zato i zajednička proslava obljetnice misije i misijskog folkloru: «Obljetnica 40 godina HKM Wuppertal i 35 godina Misijske folklorne skupine <Zagreb> pokazuje da smo poput broda s dva vesla.

Ta su vesla duhovnost i kultura. Ako bi se jedno od njih maknulo, vrtjeli bismo se u krug. Zajedničkim djelovanjem na duhovnim i kulturnim korijenima i u povezanosti s domovinom, mi njegujemo jedinstvo i zajedništvo, ne odvajamo se u enklavu, već učvršćujemo svoj identitet, ali se istodobno i otvaramo drugima. Njegujući svoju kulturu možemo im pokazati i svoju kvalitetu», zaključio je fra Josip. (IKA)

KARDINAL BOZANIĆ U EMISIJI "ZNAKOVI VREMENA" HRVATSKOGA KATOLIČKOG RADIJA

Zakoni trebaju poštivati tradiciju i osjećaje vjernika i građana

Kad je u pitanju početak ili kraj ljudskog života ili obitelj, to područje treba zakonski regulirati na način da se poštuju i tradicija i osjećaji vjernika i građana, poručio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić gostujući u srijedu 16. svibnja u emisiji „Znakovi vremena“ Hrvatskoga katoličkog radija, u povodu 15. obljetnice emitiranja te radio postaje koju je utemeljila Hrvatska biskupska konferencija.

Upitan o zakonima i idejama koje promiče nova vlast a kojima se udara na obitelj i život kardinal je rekao: „To su pitanja koja se kod nas želi u Saboru na brzinu rješavati, bez potrebe da o tome odgovorni povedu javnu raspravu s građanima, jer nitko tko je i pobijedio na izborima nije pobijedio „in bianco“. To će reći da mu nije predana sva vlast da čini što god želi u ime naroda, nego treba vladati tako da osjeća što narod želi i koje potrebe narod ima. Kod nas je stalno prisutan fenomen podaničkog mentaliteta, o tome sam već svojevrmeno govorio, a to znači da, ako netko samo migne iz Bruxellesa, ovdje će ga se odmah poslušati. No, nismo isto tako otvoreni da čujemo što to narod želi.“

Pozivajući da se pri donošenju takvih zakona poštuju tradicija i osjećaji vjernika i građana, zagrebački je nadbiskup istaknuo da je konsenzus o tim pitanjima „mnogo širi nego što je vjerna zajednica“. Upozorio je da treba misliti i na budućnost naroda, „jer dirajući u život i obitelj, dira se u bit jednoga naroda“.

U razgovoru s glavnom

urednicom vjerskoga programa HKR-a Tanjom Popeč, kardinal Bozanić se, među ostalim, osvrnuo na pisanje svjetovnih medija o Crkvi. Na upit zašto se u njima uglavnom pišu negativnosti o Crkvi, kardinal je odgovorio: „Ne isključujem mogućnost i potrebu da i Crkva i odgovorni ljudi u Crkvi ispituju svoj odnos prema medijima. No, očekivali bismo više vjernošću sa strane onih koji rade u medijima – nekih, ne kažem svih. S druge strane, potrebno je steći i kredibilitet. Ako netko iz medija potroši taj kredibilitet tri-četiri puta,

onda se ipak treba malo potruditi da ga dokaže.“

Zagrebački nadbiskup ne smatra da se radi o „zavjeri“ protiv Crkve u svjetovnim medijima, već je istaknuo da se „Crkva treba brinuti i paziti da nikad ne da povoda za pisanja koja nisu pozitivna u odnosu na nju“.

„Ne zabrinjava me toliko ono što se Crkvi pripisuje, a nema temelja u istini, koliko ono što ima temelj u istini“, rekao je kardinal Bozanić. Prema kardinalovu mišljenju, takve se stvari mogu rješavati trajnim čišćenjem unutar Crkve.

Ne zabrinjava me toliko ono što se Crkvi pripisuje, a nema temelja u istini, koliko ono što ima temelj u istini, rekao je kardinal Bozanić. Prema kardinalovu mišljenju, takve se stvari mogu rješavati trajnim čišćenjem unutar Crkve.

Potaknut voditeljskom pretpostavkom da mediji ne bi mogli pisati o negativnostima kad ih ne bi bilo, zagrebački nadbiskup je rekao: „Da, to je istina i bilo bi čak neredovito kad u Crkvi ne bi bilo i pogrešaka, jer to bi značilo i da je ona samo božanska stvarnost, da je ispunjena samo onim što je dobro. Nažalost, dok je u hodu, dok je na zemaljskom putu, Crkva je u svojim članovima i sveta i grešna.“

Odgovarajući na pitanje o pedofilskim skandalima, kardinal Bozanić je istaknuo: „To je pitanje koje nije ugodno, koje je bolno, ali je činjenično. Ali sasvim odgovorno, kao nadbiskup, tvrdim da tu mediji, osobito apeliram na katoličke medije, trebaju biti u službi istine i da su mediji ti koji mogu pomoći Crkvi, ako se takav slučaj dogodi, da odgovorni u Crkvi pravilno postupaju prema takvom slučaju.“

Osobito je važno u Crkvi gajiti taj proces unutarnjeg čišćenja, oslobađanja i opreznosti, ako se radi o nekom slučaju.“

Zagrebački nadbiskup upozorio je da je potrebno da odgoj na svim područjima, počevši od škola, sve do fakulteta, bude veoma oprezan prema pojavi pedofilije. „Nije to vlastito samo Crkvi, to je prisutno u čitavom društvu i ja bih želio – i tu zahvaljujem medijima ukoliko pomažu Crkvi, svjesno ili nesvjesno – da se Crkva što prije tog pritiska oslobodi, kako bi mogla biti u službi društvu, da bi se i društvo na svim područjima moglo toga oslobađati.“

Također je dodao da, u slučaju pojave novih prijava pedofilskih slučajeva, kao nadbiskup mora učiniti sve što se od njega traži i treba „odmah reagirati, bez ikakvih zatezanja i zataškavanja.“ (ika / gk)

Beruhigend, jemanden zu haben, auf den man sich
felsenfest verlassen kann.

**Generalagentur
Josip Novacic**
Calenberger Straße 43/45
30169 Hannover
Telefon: 0511 56956477 Telefax: 0711 662802600
josip.novacic@wuerttembergische.de

- Absicherung
- Wohneigentum
- Risikoschutz
- Vermögensbildung

württembergische

Wüstenrot & Württembergische.
Der Vorsorge-Spezialist.

Glazba/Muzika za vaše LOKALE putem interneta !!

na vašoj WEB stranici,
u vašem RESTORANU,
CAFE BAR-u, TRGOVINI,
AGENCIJI, POSLOVNICI
i na svim ostalim mjestima
gdje je potrebna
Glazbeno/Muzička podrška!

SVE U JEDNOJ CIJENI
Stream kanal, GEMA,
Glazba/Muzika po dogovoru,
privatna play lista sa
4 govorne najave

djdamy@gmx.de +49(0)1717524368

PETAR MALBAŠA GOVORI O DOMOVINSKOM RATU U KOJEMU JE PRATIO HRVATSKU VOJSKU KAO SNIMATELJ

Ratni snimatelj HTV-a snimio dokumentarac "Istinom do pobjede"

Dragan Čotić

U organizaciji Hrvatskog svjetskog kongresa, u Berlinu je u travnju prikazan dokumentarni film legendarnog ratnog snimatelja i reportera HRT-a, Petra Malbaše, "Istinom do pobjede - perom i kamerom kroz Domovinski rat". U siječnju je film prikazan i u Münchenu u organizaciji Akademskog Kruga HKM München.

Kako ste Vi doživjeli početak rata?

Početak rata doživio sam u Sinju. Rat je krenuo od Knina, 69 km od Sinja, a pošto sam Sinjanin, bilo je i za očekivati da me rat zatekne u mom rodnom gradu. Nikada nisam mogao pomisliti da bi tako okrutan, nepravedan rat u srcu Europe mogao pogoditi našu Hrvatsku, te da bi taj nesretni rat mogao tako dugo trajati, skoro pet godina.

Možete li opisati Vaš prvi susret s ratističem?

S kamerom sam bilježio sve i svašta. Imam dosta snimaka, posebno bi izdvojio napad na vojaru 25.8.1991. u centru Sinja, kad su se naši momci htjeli domoći naoružanja JNA, odnosno civilne zaštite. To je bio pakao, užas, tisuće i tisuće metaka! Pucnjava me uhvatila na ulazu u vojaru s kamerom u ruci, nezaštićenog. Kako tada nisam pogođen, to sam dobio Bog zna. Bio sam spona između hrvatske voj-

ske i HRT-a. Nikada se nisam služio lažima, sve što sam snimao istina je i mogu biti sretan što sam imao priliku bilježiti najnoviju povijest svoga naroda. Naravno, to je bio timski rad, sa mnom su bili Mario Tomasović, Ivan Zelić, Zdenko Lozo, Petar Škorić, Luka Odak.

Kada Vam je bilo najteže?

Na samom početku rata gadno je bilo u sinjskom ratištu. Nisam imao iskustva, zato veliku sriću da sam ostao živ. Bio sam luđak, odlazio sam u akcije, u direktan okršaj s četnicima u predjelu HE Peruća. Tada sam bio s momcima 9. bojne HOS-a. U tom vremenu, 1991. godine tri put sam upao u minsko polje, jednom su pucali na mene i četnici i naši. Taj trenutak neću nikad zaboravit, mislio sam kako nema izlaza, krv u venama se ledila, osjetio sam smrt. Na moju sreću sve je prošlo uredno. Izdvojio bi i akciju ZIMA '94., 23.12.1994. na vrhu Dinare, - 20; 80 cm snijega. Užas. Od velikog leda kamera crkla. Četiri sata trčkarao sam u mjestu da ne promrzнем. Tada sam bio s 4. Splitskom brigadom. Akciju je vodio pokojni Andrija Matijaš-Pauk koji je izvuкао tenkove na vrh Dinare (1700 m). To je bio i početak operacije „OLUJA“. Teško je izdvojiti najteže trenutke, teško je sad i pričati o Domovinskom ratu nakon 16 godina. Teško je u par rečenica opisati pet godina rata, pet

godina tragedije hrvatskog naroda. Treći slučaj je akcija LJETO '95. Iz Livanjskog polja išao sam 17 sati pješke na vrh Šator planine da snimim prilog o oslobađanju Šatora. Osobno me poslao general Gotovina. Tada sam imao upalu mokraćnog mjehura, mokrio krv. Nisam im to htio reći, zadaću sam obavio do kraja. Prije samog dolaska na vrh Šatora poklopili su me naši topovi 130 mm. I tada sam imao veliku sreću. Nažalost vojnici iz prve brigade TIGROVI nastradali su.

Kakav ste odnos imali s vojnicima?

I sam sam bio vojnik, u uniformi s kamerom, ne s puškom. U početku sam bio u 126. brigadi iz Sinja. 1994. godine, iako sam najviše bio na terenu s 4. brigadom, prebačen sam u zbornu područje Split kod generala Gotovine. Hrvatski vojnici prihvatili su me fantastično, prepoznali su moj pošten odnos prema njima, cijenili su moju odlučnost, hrabrost, to što sam bilježio njihov ratni put. Vidite, ja sam njihov proizvod, oni su mene stvorili; jer da nisu bili tako jaki, tako dobri, ja bi poginuo. Hvala Bogu, ostao sam živ i danas imam priliku pričati o njima, o tome kako se stvarao hrvatski vojnik, kako se oslobađala Hrvatska. Nakon rata postao sam počasni član udarne 4. brigade PAUCI, od njih dobio medalju PAUK (sjećanje na poginulog gen. A.M.PAUKA) za mene je to veliko priznanje. General Gotovina mi je osobno uručio dva priznanja nakon operacije „OLUJA“, 1.11.1995.

Na koji se način Hrvatska suprotstavila medijskom ratu?

Vidite, 15 novinara i snimatelja poginulo je u Domovinskom ratu. Sjetimo se Siniše Glavaševića, Gordana Ledera, Žarka Kačića, Tihomira Tunurkovića i drugih..., svi smo bili svjesni s kim imamo posla. Naš posao je bio jako opasan! Oni nažalost nisu imali sreće, dali su svoje živote u obrani domovine, svjesni koliko je bilo važno odraditi medijski rat. Naše oružje bila je kamera i pero, znali smo da jedino istinom možemo do pobjede, žrtvovati smo se maksimalno. Bogu hvala dobili smo i taj rat. Slali smo slike u svijet, sjetimo se Vukovara, Dubrovnika! Svijet nam nije vjerovao, nismo imali drugog izbora, znali

smo da ova velika nepravda u srcu Europe, nevideni zločin, mora prestati.

Kako ste Vi doživjeli ulazak u oslobođeni Knin?

Petnaest godina bavio sam se aktivno – profesionalno atletikom. Moje discipline bile su 400 i 800 m. Stoga ću vam to reći sportskim rječnikom. Osjećao sam, kao da sam na olimpijskom postolju, kao da primam medalju na 800 m. Pet godina smo čekali taj dan, zločin je počeo u Kninu 90-91, mi smo tada bježali iz svojih domova, spašavali živu glavu. E vidite, ulazak hrvatskog vojnika u Knin, 5. 08.1995. godine zasigurno će ostati najveći događaj do kraja mog života. Nikada neću zaboraviti ponos hrvatskog vojnika, tu radost, dolazak na kninsku tvrđavu gdje smo ponosno objesili hrvatsku zastavu. Vidite, nas jednog dana neće biti, i to ubrzo al ostat će zabilježeni snimci ulaska hrvatskog vojnika u Knin. Te snimke zabilježio sam ja, a pred mene je bio pok. Joško Martinović novinar HRT-a, moj veliki prijatelj.

Kakvo značenje ima „Oluja“ za Hrvatsku?

Značenje je ogromno. Operacijom „OLUJA“ oslobođena je trećina okupirane Hrvatske, taj dan 5.8.1995. slavimo kao Dan pobjede, Dan hrvatskih branitelja i Dan domovinske zahvalnosti! Europa i Svijet nisu htjeli zaustaviti rat 1991. godine u srcu Europe u našoj ljepoj domovini Hrvatskoj. Vijeće sigurnosti je uvelo i embargo za Hrvatsku, nismo se mogli braniti. To isto Vijeće je 1995. godine dalo zeleno svjetlo za operaciju „OLUJA“, i ocijenilo je vrlo uspješnom. To isto Vijeće UN-a danas želi stvoriti od žrtve agresora. Da su zaustavili rat u Vukovaru 1991., a mogli su, sve bi bilo drugačije! Ne bi bilo ove sramotne presude našim herojima generalu Gotovini, Markaču, Praljku, Kordiću itd... Mnogi životi bili bi sačuvani, mnogi domovi i crkve ne bi bili spaljeni i uništeni, mnogi Hrvati ne bi danas živjeli po tuđim zemljama diljem svijeta. E, vidite to isto Vijeće tuži i sudi Hrvatsku državu, sudi pobjednicima! To je velika sramota i nepravda koja se nanosi hrvatskom narodu.

Koju ulogu u svemu tome imaju hrvatski mediji?

Mediji su tvornice za uništavanje ljudi, najprije u samom sustavu, pa i van sustava. Prije bilo kojeg ratnog sukoba, najprije se zauzmu mediji, pa se onda vodi rat. Tako je bilo i kod nas, sjetimo se kako je JNA raketirala odašiljač HRT-a na Medvednici u Zagrebu 1991. godine. Taj medijski rat traje i dan danas, žestok, prljav i opasan. U medijskom prostoru imate svega i svačega, najmanje profesionalnosti, objektivnog istraživačkog novinarstva. Prostor su uzurpirali pristrani novinari, politički obojeni, novinari koji unose mržnju u hrvatske domove. To nije dobro. U hrvatskom medijskom prostoru imate najmanje hrvatskih novinara. Bez pretjerivanja. Pogledajte samo tko vodi emisije na HRT-u, koje teme odabiru, tko su urednici emisija. Gdje je taj nacionalni program, na našoj državnoj televiziji, a ona je u vlasništvu države. Tko su vlasnici, to znaju tajne službe, to znaju političari, to znaju moćnici iz vana koji su nam skuhali kašu još devedesetih.

Vaš film „Istinom do pobjede, perom i kamerom kroz Domovinski rat“ je priča o hrvatskom vojniku. Kakav je status vojnika u Hrvatskoj danas?

Hrvatski vojnik bio je i ostao PONOS, HRABROST I POŠTENJE naše domovine. Naši momci su iz fotelja, goloruki krenuli u obranu svoje domovine, bez ikakvog iskustva ali s velikim motivom, velikim srcem. Oni su drsko i odlučno rekli da neće ropstvo nego slobodu, slobodu svome narodu i slobodu su donijeli. Mnogi su dali svoje živote za Hrvatsku, dali su najvrednije i zato mi danas moramo to cijeniti, moramo biti zahvalni njima, jer da nije bilo njihove žrtve mi nikada ne bi imali domovinu. Nažalost, danas se blati hrvatski vojnik, ubija mu se ponos, dostojanstvo. Nedavno su svi svjetski mediji prenijeli vijest o razmjeni jednog izraelskog vojnika (Gilad Shalit) za 1027 Palestinaca.

Vijest je poput bombe odjeknula svijetom, što s Hrvatskom nije slučaj. U Hrvatskoj se zbog diktata dirigiranih medija ovoj temi nije posvetio dovoljan prostor, iz razloga što bi na površinu izšla spoznaja koliko hrvatska država izgleda bijedno u usporedbi s jednim Izraelom. Gilad Shalit, tenkovski narednik kojeg su na bizaran način ote-

Životopis Petra Malbaše

Petar Malbaša, rođen je u Sinju 23. studenog 1958. Osnovnu i srednju školu završio je u Sinju, fotografiju u Zagrebu. Petnaest godina profesionalno se bavio atletikom kao član splitskog ASK-a i zagrebačke Mladosti u disciplinama 400, 800 i 4x400 m. Osvajao medalje na prvenstvima bivše Jugoslavije i višegodišnji prvak Hrvatske u istim disciplinama. Dragovoljac je Domovinskog rata od samoga početka kao vojnič-snimatelj. S kamerom na ramenu, kao pripadnik 126. sinjske brigade, a od 1994. Zbornog područja Split pod izravnom odgovornošću generalu Anti Gotovini, prošao je cijeli rat. Njegove snimke tek oslobode-

nog Knina, glasovitog sastanka generala Gotovine na kninskoj tvrđavi kao i mnoge druge, obišle su svijet. Od 1991. godine dvadeset godina bio je vanjski suradnik-snimatelj HRT-a. Autor je četiri turistička filma, na tisuće priloga, brojnih dokumentaraca, među kojima se posebno ističu oni s ratnom tematikom. U njima su prikazani najvažniji događaji u oslobađanju okupiranih područja Hrvatske i dijela susjedne BiH. Petar Malbaša počasni je član IV. Splitske GBR-PAUCI. Dobitnik je brojnih priznanja, među ostalim Medalje Domovinske zahvalnosti, Oluja, Ljeto, Medalje Pauk kao i Zlatne plakete "Junak Domovinskog rata".

pripadnici Hamasa prije pet godina, može uistinu biti ponosan na svoju državu koja je tim činom pokazala koliko drži do svojih vojnika. Njima je jedan vojnik važan koliko i tisuće neprijateljskih. Usporedba Hrvatske i njenih političkih elita, u odnosu prema njenim vojnicima-braniteljima, toliko je bespredmetna da o njoj nema smisla trošiti riječi. Da ne duljim, kada bi Izrael i USA pristali da stranom sudu predaju svoje generale osloboditelje! Nikada! Zašto? Ne zato što su utjecajni u svijetu i imaju moćno naoružanje nego stoga što imaju nacionalni ponos, poštuju svoju povijest i uče djecu onim vrijednostima koje se u Hrvatskoj još preispituju. Zato je već sada narednik Gilad Shalit u Izraelu junak na slobodi, dok su generali-osloboditelji Ante Gotovina i Mladen Markač junaci tek u našim srcima.

Zašto ste snimili ovaj film? Jeste li imali podršku i potporu HRT-a?

Ovaj film napravio sam nakon sramotne presude generalima Gotovini i Markaču u Den Haagu. Dok sam gledao na TV-i presudu i čuo za što sve terete naše generale, koliko su ih godina osudili, počeo sam plakati, ogorčen i tužan! Osjećao sam se jednako, poniženo, a zamislite kako je njima bilo!? Nakon par dana, u svom studiju u Sinju stao sam ispred kamere i ispričao svoju priču, svoju istinu. Bio sam svjedok tog vremena, ratni snimatelj u operaciji „OLUJA“, odgovoran generalu Gotovini. Sve sam to bilježio kamerom. Imam puno materijala i nije mi bio problem napraviti dokumentarac kojem sam dao ime „ISTI-

NOM DO POBJEDE“. Napravio sam ga i zbog generacija koje dolaze, da znaju pravu istinu i da vide kako se stvarao hrvatski vojnik, kako se oslobađala naša domovina Hrvatska. Potporu nisam imao nikada, ni od koga, sve je u mojoj režiji, ja sam producirao. Čak sam ga dao besplatno HRT-u da ga objave. I tu je bilo problema, htjeli su sakriti dio istine. Tužno i žalosno. Eto vidite kakva je naša televizija. Bio sam pet godina hrvatski vojnik s kamerom, nikad plaću nisam uzimao, nakon rata nisam tražio ni mirovinu ni invalidnost, ni stan, ništa, baš ništa. Nakon dvadeset godina rada na HRT-u kao vanjski suradnik-snimatelj, HRT mi je otkazao suradnju. Prošao sam cijeli svijet, bio na svim kontinentima i nikad nisam rekao ni riječ protiv svoje domovine, protiv svoje braće i sestara Hrvatica i Hrvata!

Sačuvao sam dušu i tijelo, ostao sam zdrav. A koliko je naše braće poginulo za domovinu? Sretan sam što imam domovinu, sretan što mogu Svijetu reći da sam HRVAT, sretan sam što sam napravio ovaj dokumentarac jer je on čvrsti dokument naše najnovije povijesti! Vjerujte, nije to mala stvar, mogu ponosno već danas reći da nisam uzalud protratio ovozemaljski put.

Koja je poruka filma?

Film je namijenjen generacijama koje dolaze, da znaju što je bilo od 91. do 95., namijenjen je svim ljudima diljem svijeta, a posebno onima koji štiju i vole našu lijepu domovinu. Ovaj film je autentičan, vjerodostojan. Svi kadrovi su istiniti, sve što

pričam u filmu popraćeno je snimkama iz tog vremena. Upravo zbog toga je njegova vrijednost još veća. Ne može se pobiti ni jedan kadar filma ma koliko god ga neprijatelj ne volio ili pokušao osporiti. On kao takav uistinu ima veliku vrijednost.

Što Vi očekujete od filma?

Ništa posebno. Moja je dužnost bila da ga napravim baš ovakvog i da bude dostupan svim Hrvatima diljem svijeta. To je bila moja obveza prema braći Hrvatima koji su poginuli s puškom u ruci, braneći svoj dom, svoju domovinu. Obveza je i prema svim snimateljima i novinarima koji su također poginuli u Domovinskom ratu. I na kraju, nemojte mi zamjeriti, film sam posvetio svom velikom prijatelju pokojnom Jošku Martinoviću, novinaru HRT-a. Joško je šest i pol godina bio teško bolestan, umro je u lipnju 2010. Izvještavao je gotovo sa svih ratišta iz Hrvatske i susjedne Bosne i Hercegovine. Njemu najdraži prilog bio je onaj skupa sa mnom iz oslobođenog Knina, 5.8.1995. godine. Joško je bio ljudina, imao je čistu dušu i plemenito srce.

Od njega sam puno naučio o televiziji, novinarstvu... i zato sad koristim priliku da mu još jednom zahvalim i ponovim kako je bio i više od prijatelja kojeg sam iskreno volio. Osjećam se privilegiranim što sam ga poznao. Joška danas nema, ostao sam sam u medijskom prostoru kao svjedok operacije „OLUJA“.

Planirate li sudjelovanje na domaćim i međunarodnim filmskim festivalima?

Nisam planirao. Možda. Premda ne vjerujem u sve to, dotukla me borba sa šefovima nacionalne televizije da se film objavi. Istina im smeta. S filmom putujem po Hrvatskoj i svijetu, radim promociju, pričam o Domovinskom ratu, o hrvatskom vojniku. Želim obići svaki pedelj naše domovine, da što više ljudi vidi ovaj film. Pripremam i neke druge dokumentarce o Domovinskom ratu.

Dokle god ne iscrpim svoju bogatu ratnu arhivu, neću stati. Neću stati jer cijelim hrvatskog vojnika i neizmjenjivo volim našu domovinu Hrvatsku. Bog i Hrvati, vaš brat po vjeri i naciji, ratni snimatelj Petar Malbaša.

manacro
USLUGE 24h/DAN

usluge i održavanje
zelenih površina

rekonstrukcija i adaptacija
Vaših objekata

čuvanje, održavanje Vaših apartmana, vila...

usluge održavanja Vaših objekata

oprema namirnicama

posao pri pripremanju estovitih i estetski pravilnih poslova

transport po ždri

čuvanje ključeva u safu

poslovanje radno i radno odviklo

STUČNI pregled vozila -
produkcija na RTI tablice

USLUGA 24h/dan ZA HRVATE IZ DIJASPORE

Održavanje Vaših kuća, apartmana, vikendica i gradova tokom cijele godine, čuvanje ključeva u safu, mjesečna provjera stanja objekta, inspekcija i mogućnost kasnije nakon povratka, provjera oštećenja, vlagu ili prisutnost parazita, pripremanje nekretnosti za Vaš dolazak...

OBRAZLOŽITE NAM SE S POUZDANOSTI

www.manacro.com

+385 821 268 174
+385 891 177 5161
info@manacro.com
www.manacro.com

AUTOBIOGRAFSKA ISPOVIJEST MAJKE, POVRATNICE U DOMOVINU

Naše dijete je dar s neba

Teško je početi, ali pokušat ću. Zovem se Kristine Petrušić i imam 36 godina. Majka sam dvoje djece, Mihaela i Benedikte. Moji su me roditelji od prvoga trenutka života odgajali u vjeri. To možda i jest bila više tradicionalna vjera, ali toj tradicionalnoj vjeri mogu mnogo zahvaliti, jer me sačuvala od puno toga. U braku sam s Krešimirom Petrušićem, četiri godine. Inače, radim kao učiteljica razredne nastave i njemačkog jezika i jako volim svoj posao. Za odgoj vlastite djece nije mi ga bilo teško žrtvovati, jer brak i majčinstvo su dimenzije koje donose svoje ljepote i svoje bogatstvo. Teško je žrtvovati, ako si sebi na prvom mjestu. Ako sebi nisi najvažniji, onda zbilja ide i iskusiš veliki blagoslov i, povrh svega, ljubav. Ako na svakodnevne obveze gledam kao na veliko opterećenje, npr. kako imam još za ispeglati, oprati, pospremiti, bit će mi još teže. Međutim, ako u sebi pokrenem ljubav za taj rad i dok peglam slušam glazbu, promatram stvarčice svoje djece ili činim to uz razgovor s mužem, onda to ide, i mnogo se manje umorim. Važno je da djeca odrastu u ozračju ljubavi. Ona žude za tim, ne samo za ljubavlju oca ili majke – ona žive od ljubavi koja vlada između oca i majke.

Postavljene su različite dijagnoze

Najljepši trenutak u trudnoći sigurno je prvo micanje, tj. kad sam shvatila, nisam sama, netko je stalno sa mnom. Isto tako, pamtim prvi doticaj i razgovor s djetetom, maziš trbuh i to malo

stvorjenje reagira na pritisak tvoje ruke. Moji najteži trenuci u trudnoći bili su odlaski ginekologu. Postavili su različite dijagnoze. Doživjeli smo situaciju da su dva ginekologa istovremeno gledala istu ultrazvučnu sliku i svaki od njih je vidio nešto drugo. Zar to nije čudno? Nitko to čudo života pod tvojim srcem ne naziva djetetom, nego „plodom“ ili ga nazivaju „to“ ili „ono“. Molim prvenstveno za to da se nauči poštivati život od samog začeca, bez kategoriziranja, bolesno – zdravo, vrijedno – bezvrijedno, lijepo – ružno, preveliko – premalo, prekratko – predugo... Kada sam bila u 23. tjednu trudnoće, uputili su me stručnoj specijalistici za ultrazvučnu dijagnostiku u Petrovoj bolnici u Zagrebu, koja mi je nakon točno dvije minute ultrazvučnog pregleda rekla: - Ah, to je jedan mali pehist. Nosna kost mu je skraćena (to je pokazatelj za Downov sindrom), predlažem kordocentezu (vađenje krvi iz pupčane vrpce), etičko povjerenstvo i prekid trudnoće. - Ostala sam šokirana onim što se sve izgovorilo u samo dvije minute. Tko ima pravo nazvati nečije dijete pehistom, pa i kad je bolesno? Gdje su tu ljudska prava djeteta? Kakav je to odnos visokoobrazovane specijalistice prema ženi u 6. mjesecu trudnoće? U kakvom to svijetu živimo? Što je najžalostnije, takve se stvari događaju svaki dan. Pitam se, (a i ne želim znati) koliko je abortusa na taj način napravljen? Koliko je djece ubijeno? Kada sam odbila kordocentezu, rekla sam: „Ja sam zdrava, zdravo dijete, zdravo stvorjenje.“

tezu (opasan pregled za dijete), specijalistica je ispislala karton. Otišla sam na prvi kat bolnice u sobu gdje me čekao drugi doktor i medicinska sestra za pisaćom mašinom. Ginekolog je sestri diktirao ono što je bilo ispisano na kartonu, medicinska je sestra tipkala, a ja sam sjedila u toj ružnoj, prljavoj sobi, na prastarom drvenom stolcu, između njih dvoje. Zatim sam morala potpisati natipkano, da odbijam daljnje pretrage i da sam upoznata s tim kakvo dijete nosim. I dok ovo pišem, shvaćam u kakvom „čudnom i izokrenutom“ svijetu živimo i ponovno odlučujem da ne želim biti od ovoga svijeta.

Nakon toga su mi govorili kako je Down-dijete teško dijete, kako trebam dobro razmisliti i da je prekid trudnoće najbolje za mene, muža i, naravno, dijete. Kada sam odbila svaki daljnji razgovor, tražili su da dođe moj suprug, da s njim razgovoraju. Rekla sam tom liječniku: - Moj je muž danas zdrav, a sutra može oboljeti, hoću li ga onda napustiti, i dovesti k Vama? Mogu roditi zdravo dijete, koje će kasnije oboljeti, što ću onda, baciti ga u kantu za smeće. Ni za što nemamo garanciju. Zdravlje nije garancija za dug život. - Ne znam je li me razumio, ali me nakon toga pustio na miru.

Ukrali su mi svu radost

Do kraja trudnoće prošla sam jako teške trenutke. Danas se sramim svojih velikih strahova i suza. U tom sam se vremenu susrela sama sa sobom i prepala sebe. Počela sam analizirati, zašto se

bojim, i bojim li se vlastite žrtve. I otkrila sam, bojim se žrtve. Bojim se jer moram žrtvovati nešto svoje i postalo mi je jasno da će mi u životu biti teže nego drugima, te da ću za sebe imati manje vremena. Otkrila sam, ukratko, da sam sebična i da sebe previše volim. Otkrila sam da u sebi nosim strah, a ondje gdje živi Bog, nema straha. I tako sam u tom vremenu najbolje upoznavala sebe. Bojala sam se križa, a križ je simbol Isusa kojega sam, „navodno“, toliko voljela i ljubila. Shvati-la sam da moja ljubav prema Isusu nije iskrena i potpuna. Ne možeš voljeti Isusa, a pri tome ne voljeti njegov križ. U ovoj fazi moga života Isus je počeo raditi na meni i mijenjati moje srce. Žrtva je umiranje samom sebi, ona oslobađa. Bog kao da me svaki dan pitao, jesi li uistinu bezuvjetna u svojoj ljubavi prema tom stvorenju koje ću ti povjeriti. Tek kad sam odgovorila, učinili me spremnom, Isuse, teret je pao, strah je polako nestajao i ja sam se oslobodila. Ali dok je do toga došlo, prošla je gotova cijela trudnoća i još neko vrijeme iza nje.

Bit ću iskrena, društvo ti nametne, ako si bolestan, nevrijedan si ili si manje vrijedan. Sama riječ invalid znači manje vrijedan. To je žalosno, pogriješno i to svakako treba

promijeniti. Tjelesno zdravlje nije i ne smije biti najvažnije, a u našem društvu jest. Zdravlje je postalo novo zlatno tele, kojem se svi klanjaju. Uvijek samo čujemo, daj nam Bože zdravlja, drugo nam ne treba; nek je živo i zdravo. Nitko ne zaziva Božji blagoslov, život bez grijeha i radost duha. Zato vas molim, dragi čitatelji ovoga teksta, promijenite to, od danas. Zazivajte Božji blagoslov na trudnice, djecu, osobe. Zabrinjavaju me ljudi koji misle da smiju i trebaju dati pečat vrijednosti.

Nekog prije poroda prozovu pehistom ili ga smatraju monstroom koji se ne bi trebao roditi, a druge nazivaju „normalnima“, dok oni cijeli život djeluju agresivno i delinkventno.

Dijete na dar

Odlazak na svakodnevnu misu i moć molitve u tom su nam vremenu jako pomogli. Iskusili smo plod prikazanih misa, post i molitvu dragih nam ljudi. Kada sam nakon 15 sati poroda ugledala „našeg“ malog Mihaela, bilo mi je sve jasno, to je naš mali Mihael, kojega nam je Bog povjerio. Dobro nam došao i blagoslovljen bio. Nije mi bilo važno što sve ima, što ne, što je bilo i što će biti. Uživala sam u trenutku Božjeg blagoslova koji se tog trenutka spustio na nas. Mihael tjelesno nije bio potpuno zdrav. Nedostajao mu je dio debelog crijeva (anomalija koju nijedan od ginekologa nije vidio jer se ona ne može vidjeti), te je odmah nakon poroda trebao biti operiran. Nisam okrivljavala Boga ni u jednom trenutku. Zahvaljivala sam mu na divnim liječnicima i što mu je dao dobru kilažu (4130 g) za uspješnu operaciju. Bog nam je ostavio savršen svijet i On nas voli. Nije rekao, idem obitelji Petrušić poslati dijete bez dijela debelog crijeva. On prije govori, idem im pomoći da to sve skupa sredimo. I Bog je s nama. Osjećamo kod svake pretrage.

Moje je mišljenje jasno, tjelesno zdravlje nije i ne smije biti najvažnije. Ono je važno, ali ne najvažnije. Kakav je bio naš Isus kad su ga razape-li? Pun tjelesnih rana. Na kra-ju, i mnogi su sveci umirali u bolestima ili su iskusili tjele-sne patnje. Mislim da bole-sti posebno sjedinjuju čovjeka i Boga. Kada razgovaram s bolesnicima, često shvatim da sam bolesnik od njih (u duhovnom smislu). Put kroz tri

operacije kroz koje smo morali proći, i hrpu pretraga, koje znaju biti i jako bolne, dug je, ali je to put koji je bio prohodan – Isus ga je prohodao za nas svojim koracima na Kalvariji.

U treću smo operaciju ušli bez straha

Tijekom druge operacije, bilo je, najteže. Doživjela sam najbolnije trenutke svoga života, kao majka, ali preko tih trenutaka, u kojima nismo znali hoće li Mihael preživjeti, Bog nas je vježbao u tome da shvatimo da Mihael nije naš, nego njegov. U trenutku kad smo suprug i ja rekli, boli nas i kida nam se srce, ali uzmi ga, ako je to volja tvoja. U tom trenutku, Mihael je potpuno ozdravio. Neki su stalno govorili kako je Mihael bolestan zbog nekih grijeha prabaka, pradjedova itd. Suprug i ja smo bili „zarobljeni” tim mislima. Stalno smo razmišljali za koga od naših pokojnih još nismo platili misu. Nikako mi nije bilo jasno, zašto bi Bog dopustio da jedno malo, čisto stvoreno koje može biti odgovorno jedino za sebe i svoja djela (jer, na kraju, ne mogu ja ispovijedati grijehe svoje prabake na ispovijedi, nego samo svoje) treba i mora patiti zbog nekoga

tko je možda bio škrt, bezobrazan i sl. U tom vremenu smo pojačano tražili Božju prisutnost kroz odlazak na svete mise, klanjana i duhovne seminare. Gospodin je u potpunosti odgovorio na sve što nas je kao obitelj mučilo. Poklonio nam je oslobodjenje duha i srca od misli o nekom prokletstvu. U treću smo operaciju ušli bez straha. Ta operacija, koja je trebala trajati pet sati, bila je gotova već nakon dva i pol sata. Čekali se njegova prva stolica, koja je trebala nastupiti treći dan. Mihael je, međutim, nakon operacije sjeo na krevet, pljeskao rukama i dočekao me s osmijehom govoreći: - Mama, ja bi išao AMEN (to mu je inače bila riječ za svetu misu).

- Njegove su oči sjale. Plakala sam od sreće, jer sam shvatila što imamo s Bogom – imamo apsolutno SVE. Mihael je prvu stolicu imao odmah dan iza operacije i kirurg nije povjerovao sestrama, pa je sam došao provjeriti. Rekao mi je: - Nisam još imao pacijenta koji me dan nakon operacije dočeka na krevetu plješćući rukama i tako brzo dobio prvu stolicu. - Umjesto mjesec dana boravka u bolnici, Bog nam je iskazao milost

je za mlade, po jednu priču iz Starog odnosno Novog zavjeta. Mihael je pomno listao tu svoju dječju Bibliju.

Zajedno smo gle dali slike. Kad smo došli do posljednje, na kojoj je bio prikazan uskrslu Isus, oči su mu zasjale. Tada je svojim skromnim rječnikom rekao: - Mama, taj Isus je s Mihaelom bio u bolnici!- Stvarno? Što ti je rekao? Rekao mi: - Ne boj se! A ja sam rekao, hvala Isuse, Mihael se više ne boji! - Vjerujem,

i već nakon 9 dana omogućio da odemo kući. Kod kuće je krsni kum Mihaelu poklonio dječju Bibliju. Još tijekom trudnoće, suprug je Mihaelu svaku večer čitao iz Biblije za mlade, po jednu priču iz Starog odnosno Novog zavjeta. Mihael je pomno listao tu svoju dječju Bibliju.

Žajedno smo gle dali slike. Kad smo došli do posljednje, na kojoj je bio prikazan uskrsli Isus, oči su mu zasjale. Tada je svojim skromnim rječnikom rekao: - Mama, taj Isus je s Mihaelom bio u bolnici!- Stvarno? Što ti je rekao? Rekao mi: - Ne boj se! A ja sam rekao, hvala Isuse, Mihael se više ne boji! - Vjerujem,

on to sa svoje dvije godine nije mogao izmisliti. Shvatila sam da je Isus bio s njim i družio se s njim svaki put kad sam ga navečer morala napu-

štati i ostavljati samog u Klaićevoj. Shvatila sam da ljubav i bol, radost i tuga, smrt i uskrsnuće uvijek idu zajedno, jedno se rađa iz drugog. Mihael je danas izvrsno. Ima tri godine i mnogo je zreliji od svojih

vršnjaka. Voli pjevati, igrati se, čitati i želi postati smetlar u komunalnoj spalionici (slagati smeće na traci – dijete ima jasne predodžbe). Zato, drage trudnice, ja sam ponosna mama bolesnog djeteta i mogu vam sa stopostotnom sigurnošću reći i uvjeravam

vas, ne bojte se, što god
vam rekli. Naš Bog koji je veći
od svake bolesti i svakog osje-
ćaja, s vama je, koje li divne ga-
rancije.

Kad ugledaš dijete koje je Bog namijenio baš tebi, tako će ti biti svejedno kakvo je ono i kakvo će ono biti. Voljet ćeš to čudo koje raste pod tvojim srcem i svaki komadić na tom Božjem djetetu.

Svima vama koji ste roditelji bolesnog djeteta, čestitam, jer ste izabrani roditelji, izabrani zato što On zna da možete računati na vas. Znao je da imate njegovu ljubav u sebi i da ćete njegovu stvoriteljicu prihvatiti, voljeti, željeti i na kraju roditi.

Misno slavlje u Klaićevoj dječjoj bolnici

Iz cijele ove naše „priče“ rodila se ideja za animiranjem svete mise u Klaićevoj bolnici, svake srijede u 17 sati. Kao članica sлавljениčkog tima za bolesne i nemoćne sveti Rikard predložila sam da tijekom korizme animiramo misno slavlje u bolnici. U predvorju, na oglasnoj ploči pronašla sam kontakt vjeroučiteljice Vesne Lojen, koja se brine oko organizacije svete mise. Nakon prvog posjeta i animiranja, odjek je bio tako dobar, da se pokazalo zanimanje za češćim animiranjem svete mise. Danas imamo 13 različitih zborova mladih (Hosana, VIS Ivan Pavao, Hilarus, Apostoli mira, Stijene, Ljubav na djelu, Plam, Advocata Croatia, SKAC, Kristofori, Bijeli san, C-dur) od kojih svaki zbor animira jednu srijedu u tri mjeseca, tako da je u Klaićevoj sada svaka misa pjevana, svirana, animirana i vesela. (kristofori.hr)

Kristine Petrušić je rođena u Hannoveru, po završenoj srednjoj školi Käthe-Kollwitz-Gymnasium odlučila se vratiti u domovinu i 1996. godine upisala Učiteljski fakultet u Zagrebu, na kojem je završila razrednu nastavu, a zatim interkulturalnu germanistiku.

Hrvati iz Augsburga hodočastili u Maria Vesperbild

Hrvatski vjernici iz Augsburga i okolice posjetili su svetište Majke Božje u Maria Vesperbild. Ovo mjesto molitve, duhovnog mira i zavjeta Blaženoj Djevici Mariji je tradicionalno okupljalište Hrvata ovog kraja. Svake godine na dan Uzašašća Blažene Djevice Marije veliki broj vjernika se okupi na ovom mjestu kako bi pokazao svoju duhovnu povezanost s Majkom Marijom. Vjerska hodočašća sastavni su dio svake religije, a podrazumijevaju putovanje u vjersko središte, molitvu i širenje zajedništva među istomišljenicima. U rimokatoličkoj vjeri osobito su istaknuta

marijanska svetišta – sakralni objekti izgrađeni u čast Blažene Djevice Marije, koja su se kroz povijest gradila u mnogim zemljama svijeta. Prije početka mise hodočasnike je pozdravio prelat Wilhelm Imkamp, inače direktor ovog hodočasničkog mjesta. On je ovom prigodom istaknuo veliku povijesnu ulogu Hrvatske u izgrađivanju Europe i živosti europskog kršćanstva, i radost Nijemaca skorašnjem pristupanju Hrvatske EU-i. Misno slavlje predvodio je velečasni Ladislav Luburić uz koncelebraciju fra Ivana Čilića, voditelja HKM Augsburg. (Stjepan Starčević)

Šesnaesti Susret ministranata hrvatskih katoličkih misija u Bavarskoj

Tradicionalno druženje ministranata hrvatskih katoličkih misija s područja Bavorske održalo se u Augsburgu. Oko 350 ministranata je došlo sa svojim vjeroučiteljima i pastoralnim suradnicima na zajednički susret ispunjen molitvom, pjesmom i igrom. U HKM Augsburg goste je dočekao župnik fra Ivan Čilić. Nakon međusobnog upoznavanja, svečano mi-

sno slavje u crkvi sv. Sebastiana predvodio je don Vitomir Zečević iz HKM Nürnberg. Na misnom slavlju, glazbenu potporu je pružila skupina mladih pri HKM Augsburg s voditeljicom Marinom Ebner. U povijesti, don Zečević je djeci i mladima poručio: - ministranti ostanite vjerni Isusu. - Nakon misnog slavlja djeca i djevojčice su na sportskom terenu od-

mjerili snage u raznim sportskim disciplinama. Uz mnogo emocija i dječje upornosti svi su spretno pokazivali svoja nogometna umijeća, brzinu u atletskim disciplinama, kao i vještinu u igri graničara.

Na kraju sportskih natjecanja podijeljene su medalje i pokali najuspješnijim pojedincima i momčadima. (Stjepan Starčević)

Zračna luka Zagreb uskoro postaje atraktivno prometno čvorište za milijune putnika iz cijelog svijeta. Hrvatska Vlada dodijelila je 30-godišnju koncesiju za upravljanje aerodromom Zagreb i izgradnju novog putničkog terminala konzorciju Zagreb Airport International Company Ltd. (ZAIC). Ovaj konzorcij čine francuske tvrtke Aeroports de Paris Management koja upravlja s 30 zračnih luka diljem svijeta, Bouygues Batiment koji već ima koncesionarsko iskustvo u izgradnji istarske auto ceste i hrvatska građevinska tvrtka Viadukt. U iduće 3 godine izgradit će se novi terminal vrijedan 236 milijuna eura koji će moći primiti 5 milijuna putnika godišnje. U drugoj fazi, zgrada će se proširiti za kapacitet od 8 milijuna putnika, pa će ova zračna luka postati vrlo važnom platformom za čitavu Europu.

www.zagreb-airport.hr

Restaurant-MIDA'S Specijalizirani smo za proslave raznih vrsta!

Schulstr. 7
63538 Grosskrotzenburg (bei Hanau)
Telefon: 06186 1346
Fax: 06186 1356

Email-Restaurant: info@restaurant-midas.com
Email-Events: events@restaurant-midas.com
www.restaurant-midas.com

UNSERE ÖFFNUNGSZEITEN (RESTAURANT):
Montag bis Freitag von 17.00 bis 01.00 Uhr
Samstags von 17.00 bis 03.00 Uhr
Sonn- & Feiertags von 11.00 bis 14.30 Uhr
und 17.00 bis 0.00 Uhr

Individuelle Öffnungszeiten bei besonderen
Veranstaltungen möglich.

www.FolkyTon.com

sponzor: www.MAT.hr

Hrvatska NARODNA glazba

24h za vas, INTERNET radio

grupa SAN-VT	Dynamic	Condori	grupa Max 5
Drvenjaki	Samir Dobrostal & Bonita band		Time Out
Vruća Linija	Lutalice	grupa SAN-VG	....I OSTALI !!!!

www.kro-traube.de

KRO-TRAUBE
WEINIMPORT UND
FEINKOSTSELEKTION

JOSEPH-MARIA-LUTZSTR.6
D-85276 PFAFFENHOFEN
a.d.ILM

Fon: 49 8441 8591088
Fax: 49 8441 8591080
e-mail: info@kro-traube.de

Entdecken Sie Top Weine
und Aromen aus Kroatien

SELIDBE za HR i BiH
BRZO I POVOLJNO
M.I.A. transporti

Klarici 27 HR-10410 V. Gorica

tel/fax: 00385 1 6262585

mobitel: HR 00385 91 392 52 11

D 0049 160 401 70 62

Najbolje mjesto
za oglašavanje

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBILE:
+49 (0) 172 - 515 23 27

**TRANSPORT I SELIDBE
IZ NJEMAČKE U HRVATSKU**

M. Mandaric
Schubertstraße 5
72535 Heroldstatt

Fon: 07389 615
Fax: 07389 909870
Mobil: 0171 3435671

**GRAĐEVINARSTVO
I GRAĐEVINSKA
INDUSTRIJA d.d.**

KRALJA TOMISLAVA 45
48260 KRIŽEVCI - KROATIEN

**ZWEIGSTELLE DEUTSCHLAND
LANGEMARKSTRASSE 15
46045 OBERHAUSEN**

Tel.: 0208/30-23-006
Fax.: 0208/30-23-299
e-mail.: radnik@online.de
Internet: www.radnik.hr

Vorstandsvorsitzender: Dipl. - Ing. Mirko Habijanec
Zweigstellenleiter: Željko Barišić
Steuernummer: 026 219 73 023 FA Kassel
Deutsche Bank AG Oberhausen:
Kto.-Nr.: 463 6791 / BLZ: 365 700 49

MARASKA

Maraska Zadar

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhof 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
Flottenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

Prvopričesnici HKM Augsburg

Nikolina Bakula, Mirko Begić, Ivan Goran Blažević, Marinela Bolotin, Ivan Božanović, Ivan Brnić, Ana Maria Đaković, Marija Magdalena Ivanović, Antonio Janota, Ivan Jurčević, Danijel Kapetanović, Mateo Kapetanović, Julia Knežević, Marin Kostić, Antonela Krešo, Manuela Majdandžić, Klara Pokrajčić, Marko Spajić, Antonio Stojčević, David Ivan Šimunović, Daniela Tomić, Marko Tomić-Ivičić, Monika Vidovoć, Laura Vujinović, Daniel Vukić.

Sakrament sv. Potvrde za 32 krizmanika

U crkvi St. Eberhard u Stuttgartu, sakrament sv. Potvrde mladićima i djevojakama podijelio je sisački biskup mons. Vlado Košić uz asistenciju đakona Ivana Jeleča i koncelebraciju fra Petra Grubišića, fra Mije Šabića i fra Zvonka Tolića, voditelja HKZ Stuttgart.

Trideset i devet djevojčica i dječaka primilo je 6. svibnja u Liebfrauen crkvi u Bad Cannstattu sakrament Prve svete pričesti.

Prva sveta pričest u misiji Hanau

- Svake godine u našim misijama veliku pozornost pobudi Prva sveta pričest. Tako smo i ove godine u Hanau u našoj Hrvatskoj katoličkoj misiji imali i jedno krštenje. Mala Lucija Budeš je primila sakrament krštenja, a njezin brat Antun sakrament svete Pričesti. Za obitelj Budeš, Maricu i Miodraga bila je to velika radost. Prva pričest je jedan od događaja koji pobuđuje veliku pozornost u našim kršćanskim zajednicama. Ne samo roditelja i obitelji nego i cijele župne zajednice. To je izvrsna prilika da svi kršćani probude svoju vjeru. Osobito je to bila prilika u našoj župi jer je u okviru prvopričesničkog slavlja bila krštena mala Lucija, i svi su biti pozvani na obnovu Krstnih zavjeta. Obnovimo živu vjeru u pripadnost Isusu Kristu i Crkvi. – (fra Ivan Kovačević)

Devet prvopričesnika u HKM Koblenz

U nedjelju 6. travnja u katoličkoj misiji Koblenz bilo je svečano, crkva je bila ispunjena do posljednjeg mjesta. U prvom planu sretni i veseli bili su prvopričesnici i njihovi roditelji. Misno slavlje predvodio je voditelj misije vlč. Stjepan Zadravec. Djeca su bila prekrasna u bijelim haljinicama, svi su dostojanstveno prvi put pristupili k stolu Gospodnjem i postali punopravni članovi crkve. Ovom prigodom su roditelji prvopričesnika vjeroučiteljici Ivi Lesica uručili prigodan dar i naravno zahvalili Diani Vranješ, učiteljici koja radi sa predškolskom djecom. (JV)

Rechtsanwalt – Odvjetnik Advokat Josip Milicevic

Mitglied der Deutsch -
Kroatischen Juristenvereinigung

Berckhusenstraße 19

30625 Hannover

Tel.: 0511 - 56 807 124

Fax: 0511 - 56 807 122

www.kanzlei-milicevic.de

E-Mail: josip@kanzlei-milicevic.de

Telefonische Rechtsberatung ab 39,00 Euro

Rechtsanwalt Tomislav Čosić

Eschersheimer Landstraße 1-3

60322 Frankfurt am Main

Tel.: +49(0)69-27293292

Fax: +49(0)69-27293290

kanzlei@rechtsanwalt-cosic.de

www.rechtsanwalt-cosic.de

Telefonische Rechtsberatung ab 39,00 Euro

**HEBERLING
UND KELLER**
RECHTSANWÄLTE

Rechtsanwalt Dr. Daniel Knok

–Hrvatsko / Njemačko pravo–

Tel. 0421 – 160 545

Fax. 0421 – 160 5466

eMail: knok@heberling-keller.de

www.heberling-keller.de

Heberling & Keller

Außer der Schleifmühle 65

28203 Bremen

RECHTSANWALT STEFAN VIZENTIN

Lindwurmstr. 3
D-80337 München

Tel.: ++49-89-5389538

Fax: ++49-89-5438911

E-mail: stefan.vizentin@yahoo.de

Wein-Import DABRO

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67

20357 Hamburg

Telefon 040 / 4 39 58 45

Telefax 040 / 4 39 17 06

Vaš cilj je naš put!

Za Vas pišemo press obavijesti i članke
izrađujemo web stranice
organiziramo koncerte i eventove
prevodimo njemački-hrvatski
nudimo usluge tiskanja u Hrvatskoj.

Kontaktirajte nas!

Agencija

mediaZZZ

Tel 06151 / 50 11 224 • Fax 06151 / 50 11 225

info@mediazzz.com • www.mediazzz.com

Dr.med. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere, Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung

Tel. 040 28006333

Fax. 040 28006335

dr.tadzic@t-online.de

Lange Reihe 14
20099 Hamburg

Sprechstunden:
Mo- Fr. 08:00 - 18:00

Marinka Perić

Rechtsanwältin

Lavesstraße 79
30159 Hannover

Tel. 0511 - 700 209 3
Fax. 0511 - 700 209 40
Mobil 0172 - 516 880 0
peric@bpk-anwaelte.de

JULIANNE EDEN BUŠIĆ: ŽIVA GLAVA

Romansirana biografija vukovarske stradalnice

Vesna Kukavica

U prostoru hrvatske literature 21. stoljeća sve je prisutniji novi narativni krug priča o Domovinskom ratu. Proživljena se ratna zbilja 90-ih nameće kao kontekst iz kojega valja izvući one teme o kojima se nije dovoljno pisalo. Jedna od tih tema jest i nasilje nad ženama. Roman Živa glava spisateljice Julianne Eden Bušić izvanredno je žensko pismo, nedvojbene estetske vrijednosti u obliku dirljive viktimološke priče stradalnice - žrtve serijskoga silovanja u ratnome Vukovaru. Drugim riječima, Živa glava romansirana je biografija stvarne Vukovarke koja je preživjela stravičnu borbu za vlastiti život.

Potresna proza Bušićeve ponajviše propituje unutarnju dramu stradalnice uronjenu u ratni užas, ukazujući književnim digresijama kako je silovanje bilo jedno od vojno-strateških metoda etničkoga čišćenja. Hrvatsku šutnju, muk o stradalnicama, ponovo hrabro prekida spisateljica američkih korijena – poznata u našoj političkoj i kulturnoj povijesti kao aktivistica za

ljudska prava hrvatskoga naroda. Sigurna sam da poznajete njezina autobiografska djela, koja su doživjela nekoliko izdanja.

Uništiti žensko biće, njezin identitet, ubiti u njoj majčinstvo, težiti je zločin nego je lišiti života, to je veći udarac njezinoj obitelji, bližnjima, u krajnjem smislu njezinoj domovini, stoji u predgovoru ovoga romana koji je potpisala zadarska teoretičarka književnosti Sanja Knežević. Vratimo se na trenutak strukturi samoga književnoga djela! Roman Živa glava se sastoji od 16 poglavlja. Ispisan je u spiralnoj gradaciji u dva odvojena diskursa. U jednom dominira tzv. sveznajuća pripovjedačica koja nam podastire referentne točke ritma zločina prisutnoga u kolektivnoj memoriji naše civilizacije, a u drugome diskursu (grafički izdvojenom) iščitavamo sudski spis s iskazom 23-godišnje majke, junakinje romana S., koja ostaje u rodnome gradu u ratnome sanitetu i pada u zarobljeništvo, postavši seksualna robinja.

U potpunom kontrastu s fabulom romana, a ona je

zgusnuta u samo 24 sata uobičajenog obiteljskog života, dok suprug (bivši branitelj) kuha ručak a S. prebire po osobnom sudskom spisu, najmlađe je njezino dojenče vraća u stvarnu zbilju, nju – danas majku četvero djece iz dva braka. Naracija Bušićeve hladno je uvjerljiva, bez suvišnih metafora i s nizom gotovo ciničnih dosjetki, usmjeravajući vremensku dimenziju fabule u najmanje tri paralelne stvarnosti poput ratne i poratne zbilje Vukovara, te nadasve burne stvarnosti koja se odvija u duši glavne junakinje S.

Spisateljica Bušić brzinom filmske montaže izmjenjuje moderne narativne tehnike od struje svijesti do unutrašnjeg monologa, koji se mjestimice stapa u slobodni neupravljeni govor, a dinamiku mučne katarzično olakšava tehnikom kontrapunkta.

Pod teretom dvostruke viktimizacije svoje junakinje Bušićeva otvara dubinska egzistencijalna pitanja – je li S. doista trebala odabrati život, je li opravdano da majka želi pod svaku cijenu živjeti za vlastito dijete?

U romanu nalazimo i po-

učne književne digresije i reference poput onih o britanskom nobelovcu Rudyardu Kiplingu iz vremena kolonijalnih pohoda u kojima nestaje njegov sin jedinac ili onih redaka u kojima nas autorica obavještava o štokholmskom sindromu koji se javlja kod žrtava tijekom talačke krize, osviješten i u psihologiji iz incestuoznih zavrzlama.

Zanimljivo, radnja romana počinje u suvremenom Vukovaru. S. se s obitelji vratila i otpočela novi život. Međutim, vrativši se u Vukovar ne nalazi mir, već se suočava s dvije vrste razarajućeg nemira: susreće svoje silovatelje kako žive kao slobodni građani, uključujući i svoga ratnog „vlasnika“ u uniformi hrvatske policije; s druge strane, Hrvati, mještani i susjedi svojim je

podsmjesima optužuju kako je bila „njihova“, kako se „prodala“, upućujući joj uznemirujuće seksističke ispade, spočitavajući joj da je bila žena laka morala.

Čini se da tu počinje ključni obrat u romanu, koji zapravo istinski zagovara oslobođenje od svakoga nasilja, od psihičkog i fizičkog zlostavljanja svih živih bića. Junakinja S. osvještava na osobnoj razini, istina uz terapiju vjerojatno PTSP-a i akutne paranoje, kako nasilja čovjeku valja svjesno prekinuti! (Nasilje je u načelo obostrano smatraju stručnjaci). Od sila tame čovjek se izdiže, kako bi ga obasjalo svjetlo!

Paradoksalno, u mirnodopskom Vukovaru pred junakinjom S. otvara se dvojba mučnija od onih ratnih lu-

kavstava, koja je nisu odvela u smrt - izabrati život ili samo živu glavu?

Junakinja romana S. odlučuje tužiti svoje silovatelje, odabравši puninu života. Prvi je optuženik pobjegao u susjednu zemlju, a drugi serijski silovatelj je proglašen nevin po svim točkama optužnice! (?). Sudska praksa u osudi ratnih zločina koji su se zbili u Domovinskom ratu nerijetko se pokazuje bešutnom. Za sud je sasvim dovoljno da muškarac, nositelj moći, zaniječe svoj tobožnji grijeh. Ostalo je sve neupitno – ona je odabrala... No, S. je odlučna, karakterna i hrabra žena, koja razbija krugove nasilja na više planova: osobnom, obiteljskom i društvenom...

Pod teretom spomenute dvostruke viktimizacije svoje junakinje Bušićeva otvara i moralna pitanja ne štedeći hrvatsko tradicionalno društveno nasljeđe, koje još uvijek karakterizira rodna nejednakost ili pak neprihvatanje psihičkih poteškoća ratnika i ratnica (naših branitelja i civilnih žrtava u Domovinskom ratu) – je li S. doista trebala odabrati život, pitani smo kao čitatelji na više mjesta u romanu. Ne bi li bilo bolje i časnije da je odabrala smrt?! Tako spisateljica mjestimice uranja u morbidnu logiku nesretne žene i izričito piše (u slobodnoj interpretaciji) ... da je S. kojim slučajem pokopana na Ovčari,

bila bi heroína Domovinskoga rata a ovako je k....

I na koncu, poruka ovog uznemirujućeg romana jest u odabiru života, života bez nasilja, u slavu života – u tekstu razigranog sveprisutnog čeda koje čezne za kapi majčina mlijeka – roditeljstva kao potvrde vlastita identiteta. Pred nama je roman koji se zalaže za dizanje iz bestijalne kaljuže – bez obzira čime je uvjetovana, bilo ratom bilo neprimjerenim seksističkim ponašanjem, bilo etničkom netrpeljivošću ili običnim obiteljskim nasiljem...

U romanu priča ne završava! Sudski se spis nakon 20 godina ponovo otvara. Stoga, ovaj roman šalje moćan vapaj za pravdom i pravednošću svih žrtava koje su rat osjetile na svojoj koži.

Za razliku od dosadašnje hrvatske ratne proze, Julianne Eden Bušić je u svom romanu Živa glava pomaknula granice u traganju za identitetom zlostavljane žene, mučnini egzistencije subjekta u krizi u tranzicijskom urušavanju hrvatskoga društva (kojemu se ne nazire kraja) pa S. poput brojnih naših sugrađana pribjegava traženju egzila u unutrašnjosti vlastite ranjene duše...

Preporučujem vam čitanje ovoga potresnoga romana Julianne Bušić, kako bi svi skupa bili spremniji stvarati plemenitiji i pravedniji svijet!

Marija Belošević

JULIENNE BUŠIĆ (1948.) američka je prozna spisateljica, esejistica, i prevoditeljica, supruga hrvatskog emigranta Zvonka Bušića s kojim je u rujnu 1976. sudjelovala u otmici zrakoplova Boeing 727 TWA 355 na letu od New Yorka do Chicaga. Cilj otmice bio je pokušaj prisiljavanja američkih i europskih medija da objave letke koje su namjeravali izbaciti iz zrakoplova, a kojima su željeli privući pozornost na status hrvatskog naroda u tadašnjoj Jugoslaviji. On je zbog toga proveo 32 godine u zatvoru, te je pomilovan 2008., dok je Julianne oslobođena 1990. Tekstovi su joj objavljivani u brojnim američkim i hrvatskim časopisima i listovima, a njezina prva knjiga, memoari "Ljubavnici i luđaci" (2000.), kronika njezina odnosa sa Zvonkom, dobili su nagradu Društva hrvatskih književnika 1997. godine. Napisala je i autobiografski roman "Tvoja krv i moja" (2008.), u Hrvatskoj objavljen u nakladi Mozaik knjige. "Živa glava" njezin je treći roman, a objavljen je u izdanju nakladnika Interpublic. (hina/dnevno.hr)

IZNAJMLJUJE SE KUĆA ZA ODMOR NA OTOKU PAŠMANU, MJESTO ŽDRELAC ZA OBITELJSKE GRUPE!

U novom turističkom naselju na sjeverozapadnoj obali otoka. Kuća je građena u ambijentalnom stilu, ima dalmatinski vrt; masline, smokve, lozu; nekoliko terasa, zatvoreni kamin, vanjski tuš, umivaonike u sobama; udaljenost od

mora - tridesetak metara. 2 -14 kreveta u sedam soba odvojenih dnevnim boravcima. **Cijena u "punoj sezoni" je 190 Eura/ dnevno, pred i post sezona 150 Eura/ dnevno.**

Kontakt: mate.susac@gmail.com
Telefon i faks: 00385 - 01 2002 007

KUĆA NA PRODAJU

Obiteljska kuća cca 350 m četvornih; prizemlje, kat, podkrovlje, garaža i garsonijera odvojeno. Kuća je stara 30 godina, prije 7 godina promijenjen je krov, obnovljeno plinsko grijanje, telefonske i elektroinstalacije. Bunar s pitkom vodom! 850 četvornih metara bogatog voćnjaka. Škola, trgovina i autobusna postaja u neposrednoj blizini. Sva dokumentacija uredna!

Kontakt: mate.susac@gmail.com
Telefon i faks: 00385 - 01 2002 007

HR MORE, ZABAVA I UČENJE

Naučite ili poboljšajte znanje hrvatskog jezika
19.08. – 02.09.2012. Omladinski hostel Zadar

Program 14 dana : tečaj hrvatskog, smještaj i prehrana već od 800 eur.

Hrvatski ferijalni i hostelski savez
Croatian Youth Hostel Association

Informacije: www.hfhs.hr
E-mail: split@hfhs.hr

PRODAJEM IZVORNE NOŠNJE ISTOČNE I ZAPADNE SLAVONIJE

Nošnje su jako dobro sačuvane. Izrađene su zlatnim koncem i svilom.

Pogodno za folk-lorna društva i privatne osobe.

Sve daljnje informacije na broj: 0049 (0) 7731 – 255 93

U LURDU SVEČANO ZAVRŠILO 54. MEĐUNARODNO VOJNO HODOČAŠĆE

Pripjevni psalam na misi čitao je natporučnik Vladimir Krpan

U poslijepodnevnom sati u nedjelju 13. svibnja u bazilici Sv. Pija X. u Lurdu svečano je zatvoreno 54. međunarodno vojno hodočašće. Tijekom svečanosti posljednji put su svečano u baziliku uneseni stjegovi 34 zemlje sudionice, a vojni orkestri, među kojima i onaj Hrvatske vojske, ponovno su oduševili gotovo 12.000 sudionika. Biskup domaćin Luc Ravel zahvalio je svima na sudjelovanju te im poželio da dio doživljenoga ponese u svoje domovine, te da im Gospa Lurdska kojoj su se proteklih dana molili bude pomoćnica i pratiteljica u svakodnevnom odgovornom poslu. Predstavnici hodočasnika izrekli su zahvalu za jedinstvo tijekom hodočašća. Svjetlo, simbol jedinstva, neka bude svjetlo svima nama i neka nas vodi do sljedeće godine i do 55. međunarodnoga vojnog hodočašća, poručili su. Potom su upaljene četiri svijeće, sa željom pronosjenja svjetla na sve četiri strane svijeta. Biskup Ravel hodočašće je službeno zatvorio gašenjem velike svijeće koja je za u tijeku 54. međunarodnoga vojnog hodočašća bila simbol zajedništva, a koju je na otvorenju upalio kardinal Marc Ouellet.

U bazilici Sv. Pija X. u Lurdu održano je nedjelju 13. svibnja svečano misno slavlje na kojem se okupilo oko 12.000 sudionika 54. međunarodnoga vojnog hodočašća iz 34 zemlje svijeta. Misu je predvodio kardinal Marc Ouellet u konceleciji s domaćinom francuskim vojnim biskupom Lucom Ravelom i još tridesetak biskupa, među kojima su bili i vojni ordinariji RH i BiH Juraj Jezerinac i Tomo Vukšić, te više stotina vojnih i policijskih kapelana.

lana. Misnom slavlju nazočila su i izaslanstva zemalja članica, iz Hrvatske ministar obrane Ante Kotromanović, ministar branitelja Predrag Matić i hrvatski veleposlanik u Francuskoj Mirko Galić. U homiliji kardinal Ouellet tumačio je odlomak Evanđelja po Ivanu u kojem Isus poručuje svojim učenicima "Kao što je Otac ljubio mene, tako sam ja ljubio vas. Ostanite u toj ljubavi": Isus s nama dijeli aspekt tajne osobnog odnosa s Bogom, Njegovim Ocem, a ona se temelji na zajedništvu, i to zajedništvu bez granica i u punom povjerenju. Kroz Isusa se ta trojedinna ljubav prenosi na čovječanstvo, rekao je kardinal, pozivajući hodočasnike da prihvate tu ljubav prema Bogu i žive vjerno i velikodušno. Svjedočanstva bratske ljubavi među Isusovim učenicima koja se nalaze u Svetom

pismu ukazuju na čudesnost Božje vjernosti. U nastavku propovijedi kardinal je iznio niz primjera kako se vjernost očituje u svakodnevnom životu, služenju, u zanimanju, a ona posebno dolazi do izražaja u službi vojnika. Vjernost je znak ljubavi, i ne može se živjeti samostalno. Vjernost izvire iz Kristova križa i molitve Crkve. Stoga, ako živimo svoj život vjerno blizu Krista i slijedimo njegove stope, naša vjernost će cvjetati i postala plodna, poručio je sudionicima PMI kardinal Ouellet. Pripjevni psalam čitao je natporučnik Vladimir Krpan, a u združenom zboru PMI sudjelovala je i Klapa HRM "Sv. Juraj". Po završetku 54. međunarodnoga vojnog hodočašća u nedjelju 13. svibnja, održan je tradicionalni prijam u hotelu Christina, koji su sa željom zahvale organizatori-

ma priredili vojni ordinarij u RH Juraj Jezerinac i zapovjednik 20. hodočašća hrvatske vojske i policije u Lurd komodor Tihomir Erceg. Prijamu su uz predstavnike direkcije PMI, žandarmerije, drugih zemalja nazočili i francuski vojni biskup Luc Ravel i direktor PMI-a o. Blaise Rebotier. Pozdravljajući uzvanike, biskup Jezerinac istaknuo je kako je to jubilarno, 20. po redu hodočašće hrvatske vojske i policije u Lurd. Izrazio je i radost, što je Sveti Otac u poruci upućenoj sudionicima hodočašća pozvao na molitvu Majci Božjoj za mir u obiteljima i mir među narodima. Bl. kardinal Alojzije Stepinac rekao je "tko može, ako ne Blažena Djevica Marija vratiti mir obitelji, svijetu, među države". Pa neka Marija izmoli mir, svima u vašim obi-

teljima, u vašem narodu, cijelome svijetu, rekao je biskup Jezerinac. Zahvalu domaćinima i organizatorima izrekao je i komodor Erceg. Biskup Ravel istaknuo je da hodočašće u Lurd bez Hrvata ne bi imalo potpunu karakteristiku međunarodnoga. Prisutnost Hrvatske vojske jedna je institucija, rekao je i dodao kako će i ove godine izaslanstvo Francuske hodočasti ti na Mariju Bistricu u sklopu 20. hodočašća hrvatske vojske i policije, te izrazio želju da se priključe i druge zemlje. Biskup Ravel i direktor Rebotier su biskupu Jezerincu, zapovjedniku hodočašća i njegovu zamjeniku, generalnom vikaru, dirigentu Simfonij-skoga puhačkog orkestra HV i voditelju Klapa HRM "Sv. Juraj", te s. Mariji Ani Kusturici uručili plakete 54. PMI-a. (IKA)

Misu je predvodio kardinal Marc Ouellet u konceleciji s domaćinom francuskim vojnim biskupom Lucom Ravelom i još tridesetak biskupa, među kojima su bili i vojni ordinariji RH i BiH Juraj Jezerinac i Tomo Vukšić, te više stotina vojnih i policijskih kapelana.

Offenbach

Darmstadt

Frankfurt

Hrvati na hodočašću u Lourdesu

Poruka biskupa Štambuka na kraju školske godine

– Uz završetak školske 2011./2012. i vjeronaučne godine hvarski biskup Slobodan Štambuk uputio je poruku župnicima i ostalim pastoralnim suradnicima. U poruci biskup izriče očekivanje da će se u svim župama, u kojima ima i manji broj učenika, na kraju školske godine "predvidjeti nedjelja u kojoj će djeca, roditelji, krsni i krizmani kumovi skupa sa župnom zajednicom primjereno zahvaliti Bogu za darove duše i tijela." Biskup preporuča župnicima da nedjelju zahvale upriliče što bližu završetku školske godine. Nadalje, preporuča im da se tom prigodom osvrnu i na pohađanje župnoga vjeronauka, te uruče pritom nagrade, barem simbolične, najboljim i najrevnijim. Biskup dodaje da pritom treba istaknuti učitelje, profesore i vjeroučitelje, a posebno tri grupe: prvaše, osmaše i maturante, među kojima bi se s maturantima, ističe, "moglo organizirati posebnu svetu misu zahvalnicu i istaknuti njihov prijedni put kao i ono što pojedine od njih čeka na studiju, zaposlenju i slično." Na kraju podsjeća sve da je ulaganje, i materijalno i duhovno, u mlade ljude najbolje i najkorisnije ulaganje. (IKA)

Mariendorfer Damm 50-52 • 12109 Berlin
Tel.: +49 (0 30) 700 987 69 • Fax: +49 (0 30) 705 93 85

Wir bieten zu fairen Preisen Unterkunft in unserem familiär geführten Haus im Berliner Bezirk Tempelhof-Schöneberg. Auf fünf Tagen befinden sich:

- Einzelzimmer
- Doppelzimmer
- Dreibettzimmer
- Vierbettzimmer
- 5 Mehrbettzimmer (für 5-8 Personen mit Tagbetten)

Alle Zimmer sind mit Dusche/Badewanne und WC ausgestattet, in allen bis auf die Mehrbettzimmer gibt es einen Fernseher.

Unser Angebot ergänzen wir mit:

- unter, Spezialitäten unseres Restaurants
- kostenlosen Parkplätzen
- einem Festsaal (Seminarraum)
- einem Freizeitraum mit Kegelbahn

Saisonangebote auf der Website:
www.city-pension-sanader.de
info@city-pension-sanader.de

KAMENI SPAVAČI SU SVJETSKA BAŠTINA

Stećci uskoro pod zaštitom UNESCO-a

Petar Miloš

- Neka oprosti gospoda Europa, ona nema spomenike kulture. Pleme Inka u Americi ima spomenike, Egipat ima prave spomenike kulture. Neka oprosti gospoda Europa, samo Bosna ima spomenike, stećke.

Ovom je mislju Miroslav Krleža davno, još dok su ih neki bez posljedica razbijali i od njih pravili kućne pragove, prepoznao vrijednost stećaka kao jedinstvenih kulturno-povijesnih spomenika. Možda Krleža tada nije znao da stećaka ima ne samo u Bosni, nego (još više) u Hercegovini, te Dalmaciji, zapadnoj Crnoj Gori i jugozapadnom dijelu Srbije. A možda je Bosnu uzeo kao metaforu. No to u ovom slučaju i nije bitno, jer je težište na stećcima kao jedinstvenoj vrsti nadgrobničkih spomenika u svijetu. Sustavna briga o njima počela je tek posljednjih godina, kada su vlasti BiH, Hrvatske, Srbije i Crne Gore zajednički pokrenule inicijativu da se stećci stave na Unescovu svjetsku listu zaštićenih spomenika kulture, što bi se uskoro trebalo dogoditi.

Toj inicijativi zamah je dala

veoma uspješna izložba stećaka u Klovčevim dvorima 2008. godine autorice Jasminke Poklečki Stošić. Tu su svojim stručnim radovima arheolozi, povjesničari i povjesničari umjetnosti pokušali rasvijetliti misteriju stećaka i valorizirati njihovo umjetničko i kulturno značenje. Ujedno su potakli vlasti da četiri države zajednički pokušaju stećke staviti pod Unsecovu zaštitu kao dio svjetske kulturne baštine.

Svijet je za stećke prvi put čuo iz zapisa Alberta Fortisa Put po Dalmaciji 1774. godine. Kasnije su njima bili fascinirani europski putopisci koji su navraćali u ove prostore, a Karlo Patsch je početkom 20. st. pokušao evidentirati brojne nekropole. Tek je Šefik Bešlić 1971. godine napravio temeljitu inventuru, te je na području bivše Jugoslavije registrirao 66.573 stećaka na 2.988 lokacija. Od toga broja u BiH se nalazi 58.457 stećaka, u Hrvatskoj (pretežno Dalmaciji) 3.253 stećaka na 188 lokacija, u Srbiji 2.060, a u Crnoj Gori 2.803 stećaka. Otada se otkrilo još oko tri tisuće tih nadgrobničkih spomenika, posebice u Hrvatskoj gdje je njihov broj sada nara-

stao na 4.450 registriranih stećaka.

Premda su mnogi stećci kroz stoljeća uništeni, neki stručnjaci pretpostavljaju da ih ima još oko 20.000 neotkrivenih, bilo da su zarasli u šumi ili pak potonuli u meko dlo.

- Stećci u nekim objektivnim mjerilima nisu ništa manje posebni nego primjerice Stonhenge ili kamene glave s Uskršnjih otoka, napisala je Jasminka Poklečki Stošić.

Uistinu, ti kameni megaliti su monumentalni. Neki teže i preko 30 tona. Dijele se na ležeće (ploča, sanduk, sljeme) i stojeće (križina, stup). Vremenski datiraju između 13 i 15. stoljeća, do Osmanlijskog osvajanja Bosne i Hercegovine. U narodu imaju različita imena: bilig (biljeg) kam (kamen), usađenici, mramorje, bogumilski spomenici... Neki imaju na sebi reljefe na kojima su prikazani motivi s tur-nira, konjanici, kolo..., a tek mali broj i zapise, mudre izreke i gnome, koje je sjajno protumačio Mak Dizdar u knjizi „Stari bosanski tekstovi“. Tako npr. Ivan Maršić sa svoga biliga iz 15. stoljeća upozorava buduće naraštaje:

**Živih na zemlji mnogo ja
Osamdeset osam lita
A ništa ne ponesoh.
Svoju tugu zbog toga što
nema potomstva, Vukobrat je
zapisao u kamen:
A se leži Vukobrat Vlade-
vić božji rab
A se greb mu djela sin Ra-
donja
Tugo moja. Tko će meni.**

Viganj Milošević poruču- je sa stećka na Kočerinu 1410 godine:

**Ja sam bil kak vi jeste
Vi ćete biti kako jesam ja.**

Kameni spavači preživjeli su stoljeća, što znači da se narod uglavnom s poštovanjem odnosio prema pokojnicima i bilizima. No nije uvijek tako bilo. Tako se npr. u duvanjskom selu Crvenice 25 stećaka nalazi u potoku, nabacani jedan preko drugog.

- Za ove stećke nije se znalo do 1949. godine, sjeća se Ilija Buljan. Na njima je bila ledina, a voda je išla ovamo, bliže selu. A onda je ujesen nakon veliki kiša, Ričina promini-la korito, pa se ukazali stećci. I taman služili narodu da ka skalini da narfod more priko-nji prilaziti u polje. A ja viru-jem da ih je neko davno dovu-ko na Ričinu baš za skaline. I virujem da su prije toga bili na ovim njivama koje se zovu Pogrebnece.

Bilo kako bilo, valjalo bi ih izvaditi iz rijeke ispitati i postaviti na odgovarajuće mjesto. Ilija se također sjeća legende o golemom stećku na Svinjači između Vrana i Čvr-snice koji je uništen, ali je u narodu ostalo nekrolog ispi-san na njemu:

**Podiže sestra Marta bra-
tu Marku
Miseca veljače
Na srid polja Svinjače
Vuklo sto volova
Izilo se sto ovnova**

Britanski vojnici iz sastava IFORa ukrali su 1996. godine stećak s nekropole Lipa kraj Tomislavgrada, kao suvenir. No vratili su ga nakon napisa u Slobodnoj, ali tako da su ga stavili na drugi stećak, što se i danas može vidjeti.

U Dalmaciji su poznati lokaliteti Lučani kraj Sinja, Proložac, Cista Velika, Budimiri, Brela..., a najveći lokalitet nalazi se na izvoru Cetine gdje se kod crkve Svetog Spasa nalazi nekropola sa 850 stećaka.

HRVATSKA ZAJEDNICA S PODRUČJA GAGGENAU, RASTATTA I BADEN-BADENA ČUVA I NJEGUJE HRVATSKE OBIČAJE

Župska proslava Patrocinijs Sv. Josipa u Gaggenau

U Gaggenau je održana tradicionalna župska fešta povodom blagdana sv. Josipa u organizaciji njemačke Katoličke crkvene zajednice. Nastupom učenika Hrvatske škole te folklorne skupine Hrvatske katoličke misije u raznolikom i bogatom programu još jednom se pokazalo da hrvatska zajednica, s područja Gaggenau, Rastatta i Baden-Badena, živi i djeluje, čuva i njeguje svoj hrvatski jezik i običaje.

Proslava Patrocinijs sv. Josipa započela je jutarnjom misom koju je predvodio župnik Tobias Merz. Nastupio je i jazz sastav Gerhard Maisch, glazbena škola Brennholz, Sängerbund, crkveni zbor te dječji vrtić St. Josef.

Učenici Hrvatske škole pripremili su prezentaciju o Hrvatskoj na njemačkom jeziku, krasnosloves hrvatskih pjesnika na njemačkom i hrvatskom jeziku, a zaplesale su i mlade plesačice iz Gaggenaua. Jedan od izvedenih krasnoslova, pjesmu Pravi tata Zvonimira Baloga, za ovu prigodu na njemački jezik prevela je učenica Hrvatske škole Ivana Jakin. Program Hrvatske škole iz nastavnih mjesta

Gaggenau, Rastatt i Baden-Baden osmislila je učiteljica Nediljka Buklijaš sa svojim marljivim učenicima. Na proslavi je folklorna skupina koja djeluje pri Hrvatskoj katoličkoj misiji Gaggenau izvela splet plesova iz Slavonije u tradicionalnim hrvatskim nošnjama. (nb)

U MÜNCHENU

Izložba o znanstveniku Ruđeru Boškoviću

U organizaciji Generalnog konzulata Republike Hrvatske i Hrvatske katoličke misije, održana je izložba Tehničkog muzeja Zagreb „Ruđer Bošković - portret znanstvenika“ uz prezentaciju i predstavljanje knjige dr.sc. Stjepana Špoljarića „Ruđer Bošković u službi diplomacije Dubrovačke Republike“ u izdanju Diplomatske akademije MVEP-a. Time se GKRH u Münchenu pridružuje brojnim znanstvenim i društvenim institucijama koje su protekle i ove godine raznim manifestacijama i događajima obilježile

300 godina rođenja Ruđera Boškovića. Predavanje i izložba održani su pred više od 150 nazočnih posjetitelja kojima su se pozdravnim govorom obratili Vladimir Duvnjak, generalni konzul i fra Boris Čarić, voditelj HKM u Münchenu. Izložba se sastojala od 10 panoa s istim tematskim redoslijedom koji je izložba imala u Tehničkom muzeju u Zagrebu prošle godine: Bošković i njegovi preci, Bošković i astronomija; Boškovićev rad na području optike, Graditeljstvo i tehnika; Arheološka istraživanja Boškovića,

Boškovićeva teorija sila i struktura tvari; Boškovićeva krivulja sila, Boškovićev model atoma, Pjesništvo Ruđera Boškovića, njegova pomoć domovini, Boškovićev doprinos geoznanostima, Boškovićeva filozofija Bošković i suvremena znanost, Mišljenja o Boškoviću i njegovoj teoriji. Izložbu je postavila mr. Iva Pavić, konzulica za kulturu, iseljeništvu i znanost uz pomoć djelatnika GKRH u Münchenu. Nepobitna je činjenica da je Bošković, isusovac, uvijek izražavao svoj hrvatski identitet pišući na hrvatskom jeziku svojoj rodbini.

Također, u svojim pismima pisanim na talijanskom Bošković spominje „naše Hrvate“ opisujući susret s hrvatskim vojnicima u Beču. Dakle, uzimajući u obzir povijesni kontekst u kojem djeluje njegov hrvatski identitet je nepobitan, kazao je dr. sc. Špoljarić. (hgkm)

Hrvati proslavili blaženog Ivana Merza u Karaševu u Rumunjskoj

- Zašto ljubim Katoličku Crkvu i Svetog Oca Papu? Jer u njoj vidim jasnu sliku preljubljenog Spasitelja i Boga Isusa sa svim njegovim savršenstvima, a u svetom Ocu Papi pod prilikama čovjeka vidim Boga svoga i Gospoda svog - riječi su blaženog Ivana Merza, a koje je Lupački župnik, Marjan Tinkul citirao u propovijedi 10. svibnja na sve-toj misi u mjesnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Karaševu u Rumunjskoj. On je vjernicima, osobito dje-ci i mladima, približio život i djelovanje blaže-nog Ivana Merza, njego-vo značenje za rimoka-toličku crkvu, značenje

njegovih moći, života i blaženstva, posebice za vjernike iz Karaševa. Svi su se zajedno prisjetili blaženika koji je svakodnevno išao na sv. misu, Euharistiju smatrao svojim životnim zvanjem.

- Molimo, tražimo njegov zagovor kod Boga, kao dio Crkve u Hrvata itekako smo po-nosni i sretni zbog spa-danja blaženog Ivana među najveće svece. - Ivan Merz je umro 10. svibnja 1928. (rođen je 1896.) s 32 godine, na glasu svetosti.

Uz župnika Tinkula iz župe Lupak svetu su misu u čast prosla-ve blaženog Ivana Mer-za koncelebrirali mjesni župnik vlč. Juraj Katić

te kapelan Juraj Patašan. Đureć Fakrač, mla-di student veterine je prikazao kratak živo-topis blaženog Ivana Mer-za, učenice 8. razreda OŠ Karaševo, Milena Kurjak, Mirjana Radan i Snežana Kurjak čitale su misna čitanja i psalam te molile molitvu vjerni-ka. Na misi su prisustvo-vala djeca i mladi, učeni-ci OŠ Karaševo 1 i 2 te iz Dvojezične gimnazi-je Karaševo predvođe-ni svojim učiteljicama i učiteljima, Anom Fil-ka, Martinom Vorgom, ravnateljem Đureć Sor-ka i drugim kolegicama, odgajateljicama i učite-ljicama rumunjske naci-onalnosti. (Petar Hate-gan, prof.)

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI U SISKU

Ovaj susret katoličke mladeži najbolji je dokaz vjere mladih Hrvata

Oko 25.000 mladih iz cijele Hrvatske, susjednih zemalja, te hrvatskih katoličkih misija iz mnogih država svijeta, sudjelovalo je u dvodnevnom »Susretu hrvatske katoličke mladeži«, u Sisku. Svečano misno slavlje, središnja manifestacija susreta, održana je na trgu ispred crkve, koji nose ime nebeskog zaštitnika grada, sisačkog biskupa i mučenika sv. Kvirina iz 4. stoljeća. Veličanstveni skup naličio je onome za prošlogodišnjeg boravka Svetog oca u Hrvatskoj. Nakon prigodnog scenskog i duhovnog programa, dobrodošlicu hrvatskim biskupima i tisućama mladih uputio je sisački biskup mons. Vlado Košić. Pozdravio je brojne dužnosnike i druge goste, među kojima je bio i izaslanik Svetog oca Mauro Lalli. Sudionicima skupa je uputio poruku nade i crkve:

»Ne bojte se, Krist je s nama. S njim ćemo prebroditi sve teškoće i pobijediti«.

Mons. Košić pročitao je i poruku koju je skup uputio državni tajnik Njegove svetosti Tarcizio kardinal Bertone u kojoj prenosi pozdrave Svetog oca. Svečano misno slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup, kardinal Josip Bozanić. »Ovaj nas susret snažno povezuje s onim u zajedništvu s Benediktom XVI. na Trgu bana Jelačića u Zagrebu. Papa je rekao: Ovdje sam se susreo s novim hrvatskim naraštajem i primijetio sam snagu njegove mlade vjere, nošene velikim poletom prema životu i njegovi smislu, prema dobru, prema slobodi, to jest prema Bogu. Hrvatska mladeži, ovdje smo da to jačamo i svjedočimo. Dragi mladi vjernici, Krist uskrsli i živ, ovdje je s nama. Njega pozdravljamo,

u njemu se radujemo i s njim u duhu Boga Oca molimo«, rekao je kardinal Bozanić.

Budući da se susret održava pod geslom »U svjetlosti hodimo«, prigodnu je povijest o fenomenu svjetla mladima uputio predsjed-

nik Odbora HBK za mlade mons. Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački. »U svakidašnjici našoj svjetlo je simbol života, topline i blizine. Ono označava i nestvoreno vječno svjetlo, samoga Boga. Svojom osobom i svojim rije-

čima Isus raspršuje tamu, a Pismo kaže da je tama trostuka: požuda tijela, koja zarobljava naša osjetila i postajemo sluge nagona, požuda očiju koja podržava našu pohlepu za materijalnim dobrima, i oholnost života, koja potiče na zamje-

nu uloga, gdje si čovjek prisvaja božanska svojstva i prava nad životom i nad prirodom. Baš ti Isus želi biti svjetlo da nas ne zarobe privlačne sile tijela i svijeta. Blještavilo svijeta je sjajno ono je privlačno jer se temelji na prirodnim sklonostima, ali ono zaslijepljuje i ne vidiš kuda ideš. Ne dajte se zavesti prividom dobra koje se nudi, a ostavlja u vama prazninu, vodi vas u tamu i odvojenost od Boga. Svjetlo nam je potrebno u ovim našim zamršenim danima. Zato prigrnite Kristovo evanđelje da zapali svjetlo u vašem unu i srcu, u vašim savjestima, da bude znak blizine živoga Boga, koji u vas ima silno povjerenje«, rekao je, uz ostalo mons. Gorski. Susret hrvatske katoličke mladeži nastavio se i drugog dana, na nedjeljnim svečanostima u šezdesetak župa Sisačke biskupije. (Hina)

Na Susret hrvatske katoličke mladeži stiglo je 25 tisuća mladih iz cijele Hrvatske, susjednih zemalja i hrvatskih katoličkih misija iz cijelog svijeta

Letite s Croatia Airlinesom!

Ljetni red letenja 2012.

- Berlin - Dubrovnik
- Berlin - Split
- Düsseldorf - Dubrovnik
- Düsseldorf - Split
- Dresden - Split (charter)
- **NOVO! Erfurt - Split (charter)**
- Frankfurt - Dubrovnik
- Frankfurt - Split
- **NOVO! Frankfurt - Zadar**
- Frankfurt - Zagreb
- Hamburg - Split
- Leipzig - Dubrovnik (charter)
- Leipzig - Split (charter)
- München Split
- München - Zadar
- München - Zagreb

CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

croatiaairlines.com

**SEDMODNEVNO
KRSTARENJE
JADRANOM**

sa polascima iz Opatije,
Splita ili Dubrovnika

www.katarina-line.com

20
KATARINA
line

M. Tita 75/I
HR-51410 Opatija
Tel: +385 51 603 400
Fax: +38551 271 372
e-mail: info@katarina-line.hr
www.katarina-line.com

CROATIA

KVARNER

DOMAĆA GLAZBA

**7 DANA U TJEDNU, 24 H.
VEĆ VIŠE OD 5 G. SA VAMA**

POSLUŠAJ - POGLEDAJ - UŽIVAJ

CROLIVE
RADIO ... I VIŠE

**POSTANITE I VI JEDAN OD
SLUŠATELJA I NAJAVITE VAŠ
EVENT ILI PATRY NA
CROLIVE RADIJU**

www.CroLive.com +491717524368 djdamy@crolive.com

CROATIA-PRESSE.DE

info@croatia-presse.de

**PRODAJEM
HOTEL-
RESTAURANT-
TERASE
SA VLASTITIM
PARKIRALIŠTEM NA RENT-
EN-BAZIS
SAMO OZBILJNE PONUDE
na MOBIL:
0176 - 25 47 14 72**

MARASKA

JADRANA

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhof 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
Einzelhandel - Großhandel
Flottenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

DOBROTVORI IZ FRANKFURTA KAZIMIR BARUKČIĆ I JURE VUKIĆ

Veleposlanici dobre volje

Zoran Paškov, Marina Stojak

Njegov život je pomaganje drugima, siromašnima i bolesnima. U Frankfurtu Hrvati dobro znaju sedamdesttrogodišnjeg Kazimira Barukčića, čovjeka plemenita srca, koji je za svoj humanitarni rad do sada dobio brojna priznanja, a najveće mu je, kaže Kazimir, kada vidi zadovoljstvo na licu brojnih potrebitih i siromašnih.

Početkom sedamdesetih godina se Kazimir iz rodnog Dragalovca, BiH zaputio u bijeli svijet trbuhom za kruhom i nastanio u Frankfurtu, u četvrti oko željezničke postaje. U Njemačkoj je obavljao nimalo lake poslove radnika na željeznici, izgubio zdravlje, a danas kada je u mirovini, svoj je život posvetio humanitarnom radu, pomaganju drugima, potrebitima. – Djetinjstvo sam proveo u pitomome rodnom selu Dragalovcima kod Doboja. Moga rodnog sela više nema, iako ga uvijek imam pred očima. Već u 16. godini došla mi je pomisao da idem na rad u inozemstvo. I otišao sam. Nije bilo lako, supruga Mara ostala je u domovini, u rodnom kraju. Trebalo je

nju i djecu dovesti u Njemačku - počinje svoju priču Kazimir Barukčić, dobročinitelj iz Frankfurta. Ali Kazo, kako ga prijatelji zovu od milja, sve je stigao, srediti svoje stvari, i drugome bezbroj puta u životu pomoći. 2004. godine je Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima iz Zagreba izdalo autobiografsku priču Kazimira Barukčića pod nazivom Veleposlanik dobre volje.

Neka ostane zapisano, jer riječ traje, i ostaje za pamćenje – kaže Kazimir. U predgovoru saznajemo što to Barukčića "tjera" na pomoć drugima. – Očito njegova urođena sklonost da neprestano pomaže. Na vrhu popisa uvijek je bilo njegovo ime. Ako se hoće biti human, pomoći nekome, tako je uvijek razmišljao Kazimir, treba najprije početi od sebe. Poslije će doći drugi, jer, kako on zna reći: „Ako nas deset da za jedan obrok nekome tko nema nijedan – eto deset obroka, a mi nećemo uz to ostati gladni“. Naši ljudi zaposleni na željeznici, a među njima i Kazimir, bili su od velike po-

Njegov život je pomaganje drugima, siromašnima i bolesnima. U Frankfurtu Hrvati dobro znaju sedamdesttrogodišnjeg Kazimira Barukčića, čovjeka plemenita srca, koji je za svoj humanitarni rad do sada dobio brojna priznanja, a najveće mu je, kaže Kazimir, kada vidi zadovoljstvo na licu brojnih potrebitih i siromašnih.

moći onima koju su tek dolazili. Pomagali su im snalaženju, u prevode-nju, traženju stana. Nastala su brojna prijateljstva, koja još uvijek traju. Kazimir je mnogima pomogao, a mnogi su mu u tome i uzvraćali. Nitko ne može sam. Lakše je kad se ima nekoga u dalekom svijetu. –

1987. godina je za obitelj Barukčić bila najbolnija i najteža. – Tada je 14. prosinca, u cvatu mladosti, u 21. godini života umro naš dragi sin Tomislav, priča nam Kazimir. Taj veliki gubitak nismo još posve prežalili, nit ćemo to učiniti do kraja života. – Na adresu Kazimira Barukčića godinama stižu brojna priznanja i zahvalnice, iz župe Gospe Olovške za donaciju u vrijednosti od 6000 eura, za Kruh sv. Ante u Sarajevu dobročinitelji frankfurtske misije otac Ante Antić prikupili su i donirali 1350 eura. – Pomogao sam i druge brojne akcije, za crkvu sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju kod Jajca, i crkvu u Rodoču i Žeravcu kod Dervente i mnogima drugima.

Kazimir je bio suradnik u dobojskom „Glasu komunā“, i inicijator brojnih akcija pomoći obiteljima s područja Doboja, Boljanica, Gornje Ostružnje, Maglaja..., a kad uhvati malo vremena napiše i pokoju pjesmu. Do danas ih je napisao stotinjak.

– U svojim pjesmama opisujem ljude iz naše zajednice, drage prijatelje, razne događaje i uspjehe. Nedavno sam napisao i izdao pjesmu posvećenu našem preminulom dirigentu dr. Josipu Luciću, koji je bio duša našeg pjevačkog zbora „Mato Lešćan“, kojim je dugo godina uspješno dirigirao zajedno s našom časnom Pavlimirom Šimunović. Dok živim u Njemačkoj, ne želim prestati služiti Bogu, misiji, našim svećenicima i potrebitima. – U Hrvatskoj katoličkoj zajednici „Otac Ante Antić“ u Frankfurtu Kazimir Barukčić pomaže kod prodaje i dijeljenja tiskovina i pri sakupljanju milostinje, i fratrima u njihovim drugim potrebama.

Jure Vukić, svakodnevno pomaže u župi Otac Ante Antić

– U Stuttgart sam došao 1969. godine, u Frankfurt 1970. godine. Oženio sam se 1976. godine, imam dvije kćeri i četvero unučadi. Sve do 1998. godine naporno sam radio na građevini, a zatim otišao u mirovnu 2008. godine, iz zdravstvenih razloga. Pri župi Otac Ante Antić sam 20-tak godina, uvijek pri ruci fratrima i časnim sestrama, a i onima potrebitima. Koli-ko mogu priskočim u pomoć. Sve dajem u Božje ruke, pa što bude – kaže dobar Jure Vukić.

Crkva za EURO 2012. bez alkohola

Poljski biskup poziva navijače da ostanu trijezni, a proizvođače piva da u reklamama ne povezuju konzumaciju alkohola s patriotskim osjećajima Varšava, (IKA) – Uoči početka Europskoga nogometnog prvenstva 2012. Crkva u Poljskoj pozvala je nogometne navijače da utakmice prate bez alkohola.

Sportski biskup Tadeusz Bronakowski pozvao je nogometne fanove da ostanu trijezni, a proizvođače piva da ne povezuju konzumaciju alkohola s patriotskim osjećajima. Poljska zastava i himna ne smiju se iskorištavati u svrhu prodaje alkoholnih pića, upozorio je pomoćni biskup. On se također neprestano zalaže za zabranu alkohola na poljskim stadionima. Crkva u Poljskoj snažno je angažirana u borbi protiv alkohola a u kolovozu se redovito provodi akcija Mjesec bez alkohola.

Skuplje cestarine, jeftiniji ENC

O novim cijenama cestarina na autocestama na konferenciji za novinare govorit će ministar pomorstva, prometa i infrastrukture Siniša Hajdaš Dončić i predsjednici uprava Hrvatskih autocesta i Autoceste Rijeka-Zagreb Dražen Guštin i Željko Denona. Također će biti najavljena i lipanjska akcija prodaje ENC uređaja i nove pogodnosti za sve korisnike elektronske naplate cestarina. Podsjetimo, mediji pišu da će nove cijene za cestarine u Hrvatskoj biti više za 15 posto, a trebale bi biti uvedene već u lipnju. Prema novom poskupljenju, put od Rijeke do Zagreba stajat će 69 kuna za osobni automobil, a od Zagreba do Splita (Dugopolja) oko 180 kuna. Uz uvođenje novog cjenika u pripremi je i besplatna podjela uređaja za elektroničku naplatu cestarine (ENC), čija je cijena iznosila oko 120 kuna, a sada će se prodavati za simboličnu jednu kunu plus PDV. S tim uređajima svaki bi korisnik mogao izbjeći poskupljenje, jer uz praktično besplatni ENC ide i 25 posto popusta na cestarinu, ali uz uvjet da svatko tko uzme ENC uplati minimalnu svotu od 500 kuna. Još postoji dvojba hoće li vozači iznos uplaćen na ENC moći koristiti neograničeno ili će postojati vremensko razdoblje u kojem se minimalni iznos od 500 kuna mora potrošiti. Opcija je da se ova svota ograniči na 3, 6 ili 8 mjeseci ili da bude bez vremenskog ograničenja. (HRT)

MARASKA

JADRANA

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhof 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
Einzelhandel - Großhandel
Flottenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

Obratite nam se s povjerenjem:

PRIJEVODI - SAVJETOVANJE

Ružica Tadić Tomaz
Königstr. 71/3, 90402 Nürnberg

Tel.: +49 (0) 911-932 58 23
Fax: +49 (0) 911-932 58 24
Mob.: +49 (0) 176-704 58 493
kontakt@infohilfe-plus.de
www.infohilfe-plus.de

DJ za svaku vašu PRIGODU

SVADBE **ROĐENDANI** **DJEVOJAČKE**
MOMAČKE **GODIŠNJICE** ....i ostalo !!

www.dj-damy.com

+49(0)1717524368
djdamy@gmx.de

'80 '90

Dance Pop Domaća glazba R'n'B
HR-Narodne House Charts Turbokolk

LAATZEN myDent

Implantologija | Stomatologija | Ortodoncija

H.-J. Perić, M.Sc.
Master of Science in Oral Implantology
Specijalist Dentalne Implantologije

Privatna Stomatološka Klinika

T 0511 - 8 97 67 90
F 0511 - 8 97 67 929
M info@mydent-laatzten.de

Pettenkoferstr. 2A
30880 Hannover-Laatzen

Koliko će dobiti?

Matkači razgovaraju na putu kući...

Može li se nasljedstvo pošteno podijeliti?
Koliko će svaki brat dobiti?
Ako se ne može podijeliti, možete li obrazložiti zašto?